

Beceri geliştirme ve yenileme yoluyla yetişkinlerin güçlendirilmesi

1. Cilt: Beceri geliştirme ve yenilemeye uygun yetişkin nüfus

Co-funded by
the European Union

Beceri geliştirme ve yenileme yoluyla yetişkinlerin güçlendirilmesi

1. Cilt

Beceri geliştirme ve
yenilemeye uygun yetişkin
nüfus

Avrupa Birliği'ne ilişkin çok miktarda bilgi internet ortamında mevcuttur. Bu bilgilere Avrupa sunucusu üzerinden ulaşabilirsiniz (<http://europa.eu>).

Lüksemburg:
Avrupa Birliği Yayın Ofisi, 2020

© Cedefop, 2020 Aksi belirtilmedikçe, bu belge Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) kapsamında (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), kaynak ve yapılan değişiklikler belirtilmek suretiyle yeniden kullanılabilir. Cedefop'a ait olmayan fotoğraf veya diğer materyalin kullanımı veya çoğaltılmasına ilişkin her türlü izin doğrudan telif hakkı sahiplerinden alınmalıdır.

Bu yayında Birleşik Krallık'ın 31 Ocak 2020 tarihinde Avrupa Birliği'nden ayrılmasından önceki süreçte gerçekleştirilmiş çalışmaları temel alan Birleşik Krallık'a özgü veri ve analizlere yer verilmektedir. AB ortalamaları veya Birleşik Krallık ile ilgili verileri de içerecek şekilde diğer istatistik parametreler 31 Ocak 2020 tarihinden önceki döneme ait olup Avrupa Birliği'nin bu tarihten sonraki durumunu yansıtmamaktadır. Bu bağlamda 'AB-28' ifadesi de 31 Ocak 2020 öncesindeki süreçte yer alan 28 AB Üye Devletini ifade etmektedir.

Orjinal İngilizce Kaynak

ISBN: 978-92-896-2913-3

ISSN: 1608-7089

doi:10.2801/691134

TI-RF-19-001-EN-C

Türkçe Çeviri Kaynak

ISBN: 978-625-99390-1-8

Bu yayın Avrupa Birliği Komisyonu ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali katkıları ile Türkçe'ye çevrilmiştir. Bu yayının telif hakkı Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi'ne (Cedefop) aittir. Bütün hakları Saklı olup kaynak gösterilmek kaydıyla alıntı yapılabilir. Bu kitap içeriğinden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Cumhuriyeti sorumlu değildir. Bu çalışmanın içeriği tamamen yazar/ yazarların sorumluluğu altında olup Cedefop ve Avrupa Birliği kurumlarının görüşlerini mutlaka yansıttığı anlamı taşımamaktadır.

Avrupa Birliği'nin mesleki eğitim-öğretim ile beceri ve yeterlilikler gibi hususlara ilişkin temel başvuru merkezi olan **Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi** (Cedefop), AB Üye Devletlerinde politika yapma süreçlerine yönelik mesleki eğitim ve öğretim ile beceriler ve niteliklere ilişkin bilgi, araştırma, analiz ve kanıt temeli sağlamaktadır. Cedefop, 1975 yılında (AET) 337/75 sayılı Konsey Tüzüğü ile kurulmuştur. (AET) 337/75 sayılı Konsey Tüzüğü, 2019 yılında Cedefop'a Birlik Kurumu statüsü kazandırarak yeni yetki çerçevesini düzenleyen (AB) 2019/128 sayılı Tüzük ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Avrupa 123, 570 01 Selanik (Pylea), YUNANİSTAN
Posta adresi: Cedefop service post, 570 01 Thermi,
YUNANİSTAN
Tel. +30 2310490111, Faks +30 2310490020
E-posta:
info@cedefop.europa.eu
www.cedefop.europa.eu

Jürgen Siebel, *İcra Direktörü*
Barbara Dorn, *Yönetim Kurulu Başkanı*

Ön söz

Yetişkinlerin becerilerinin geliştirilmesi ve yenilenmesi Avrupalı politika belirleyiciler ve paydaşlar için öncelikli bir konudur. Ancak bu çalışmanın boyutu bir merak konusudur.

Bu, cevaplama kolay bir soru değildir. Düşük beceri düzeyi ile ifade edilmek istenen konu, kapsamı örgün eğitimin sınırlarını aşan çok boyutlu ve dinamik bir olgudur. Bu bağlamda, kapsamlı bir yaklaşımda hem düşük beceri düzeyine neden olan etmenler hem de düşük beceri düzeyinin neden olduğu etkiler, eksik veya körelmiş becerilere sahip olanları da içerecek şekilde çok geniş bir yelpazede iş gücü göz önünde bulundurulmalıdır. Oldukça heterojen yapıdaki bu kesimin ihtiyaçlarına cevap veren politikaları tasarlayarak hayata geçirecek olan politika yapıcılar kapsamlı ve sağlam bir kanıt temeline ihtiyaç duymaktadır.

Elinizdeki bu çalışma, bu kanıt temelini ortaya koymayı amaçlamaktadır. AB-28+ (AB Üye Devletleri ile İzlanda ve Norveç) içerisinde, yetişkin nüfusun %46.1'ine denk gelen toplam 128 milyon yetişkinin beceri geliştirme ve beceri yenileme için uygun olduğu tahmin edilmektedir. Bu yetişkinler düşük eğitim almış, düşük dijital ve bilişsel becerilere sahip ya da beceri kaybı veya sahip olduğu becerilerin körelmesi riskiyle karşı karşıya olan orta-yüksek seviyede eğitilmiş kimseler olabilir. Karşı karşıya olunan durum endişe verici olduğu gibi aynı zamanda AB üyesi 28 ülke içerisinde beceri geliştirme ve beceri yenileme için uygun durumda ve beceri düzeyi düşük seviyede olduğu değerlendirilenlerin sayısının 60 milyondan çok daha fazla olduğu değerlendirilmektedir.

Elinizdeki rehber, Cedefop'un “*Beceri geliştirme ve yenileme yollarıyla yetişkinlerin güçlendirilmesi projesi*” kapsamında hazırlanmıştır. Bu projenin amacı, özellikle beceri düzeyi düşük sevi-

yedeki yetişkinlerin istihdamı ve hayat boyu öğrenimleri için gerekli bilgi birikimi, beceri ve yetkinlikleri kazandırmayı hedefleyen Mesleki Eğitim ve Öğretim politikalarının tasarımı, yaygınlaştırılmasına ve uygulanmasına katkıda bulunmaktadır.

Bu raporda da gösterildiği üzere düşük beceri olgusunun boyutu ve beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin ihtiyaçlarının karmaşık ve heterojen yapısı, beceri geliştirme ve yenileme konularına daha yeni bir yaklaşımı gerekli kılmaktadır. Ancak bu şekilde farklı kaynaklardan ve hâlihazırda Avrupa'da yürürlükte olan tedbir ve politikalar arasındaki ortak sinerjilerden faydalanılabilecektir. Yetişkinler için beceri geliştirme ve yenileme yollarına yönelik geliştirilecek koordineli ve tutarlı yaklaşımlar ise seride yer alan ikinci rehberde ele alınmaktadır.

Jürgen Siebel

İcra Direktörü

Antonio Ranieri

*Öğretim ve İstihdam
Edilebilirlik Bölüm Başkanı*

Teşekkür

Bu yayın, Cedefop Öğrenim ve İstihdam Edilebilirlik Bölümü tarafından Antonio Ranieri gözetiminde hazırlanmıştır. Aralık 2017 - Haziran 2019 tarihleri arasında *“Yetişkinler için beceri kazandırma yollarının geliştirilmesinde iş tabanlı öğrenmenin potansiyeli projesi”* kapsamında yapılan yayın ve araştırmalar, Cedefop uzmanı Lidia Salvatore gözetiminde gerçekleştirilmiştir (AO/DLE/LSALVA/WBL 005/17 sayılı beceri kazandırma yollarına ilişkin hizmet sözleşmesi). Yayın, Cedefop uzmanı Daniel Scheuregger tarafından gözden geçirilmiştir.

Bu yayın, Istituto per la Ricerca Sociale (IRS) ve Institute for Employment Studies (IES) liderliğindeki bir konsorsiyum tarafından yürütülen araştırmaya dayanılarak hazırlanmıştır. Cedefop, ekip lideri Flavia Pesce (IRS) ve bilim danışmanı Nicoletta Torchio (IRS) gözetiminde öncül analizi gerçekleştiren ve bulgularını taslak halinde sunan IRS konsorsiyum araştırma ekibine teşekkür eder.

İçindekiler

Ön söz	4
Yönetici özeti	9
1. Giriş	16
1.1. Arka plan	16
1.2. Araştırmanın amacı ve yöntemleri	18
1.2.1. Beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin analizi: kavramlar ve yöntemler	19
1.3. Raporun yapısı	21
2. AB-28, İzlanda ve Norveç'te beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinler	24
2.1. AB-28+'da beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlere ilişkin betimleyici istatistikler	24
2.1.1. Eğitim düzeyi	24
2.1.2. Dijital beceriler	25
2.1.3. Bilişsel beceriler: sözel ve sayısal beceriler	27
2.1.4. Beceri kaybı/beceri körelmesi	30
3. Beceri düzeyi düşük yetişkinlerin sayısı	32
3.1. Yöntemsel yaklaşım	32
3.2. Tahminlere dayalı sonuçlar	35
4. Beceri düzeyinin düşük seviyede olması riski karşısında en kırılgan konumda yer alan yetişkinler	39
4.1. AB-28+ bölgesinde beceri düzeyi düşük seviyede olma riski en yüksek olan yetişkin alt grupları	39
4.1.1. Genel sonuçlar	41
4.1.2. İşsiz yetişkinler	44
4.1.3. Faal olmayan yetişkinler	54
4.1.4. Çalışan yetişkinler	64
5. Beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlere destek ve eğitim/öğretime katılım	74
5.1. AB-28+ bölgesinde aktif iş gücü piyasası politikaları	74
5.2. AB-28+ bölgesinde kamu istihdam hizmetleri	77
5.3. Eğitim ve öğretime katılım	80
6. Sonuçlar	83
Kısaltmalar	85
Kaynakça	86
Veri Kaynakları	88
İlave Kaynaklar	89
Ek 1. OECD PIAAC bünyesinde takip edilmeyen ülkelerde düşük seviyedeki bilişsel becerilerin değerlendirilmesi	91
Ek 2. Ek tablolar	94

Şekiller

1. Ülke bazında beceri geliştirmeye uygun yetişkin nüfus tahmini (%). AB-28+	13
2. Düşük eğitim düzeyinde yer alan yetişkin nüfus (25-64), AB-28+ (%)	25
3. Hiç bilgisayar kullanmamış yetişkin nüfus (25-64) AB-28+ (%)	26
4. Düşük dijital beceri düzeyinde yer alan yetişkin nüfus (25-64), AB-28+ (%)	27
5. Teknolojinin yoğun olarak kullanıldığı ortamlarda problem çözme becerisi düşük düzeydeki yetişkin nüfus (25-64), AB-28+ (%)	28
6. Bilişsel beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkin nüfus (25-64), AB-28+ (%)	28
7. Sözel beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkin nüfus (25-64), AB-28+ (%)	29
8. Sayısal beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkin nüfus (25-64), AB-28+ (%)	30
9. Nitelik gerektirmeyen mesleklerde çalışan eğitim düzeyi orta-yüksek seviyedeki yetişkin nüfus (25-64), AB-28+ (*) (%)	31
10. Beceri geliştirmeye uygun nüfus tahmini	33
11. Ülke başına beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusun (25-64) toplam nüfus içerisindeki payı (%), AB-28+	36
12. 25-64 yaş arası beceri kazandırmaya uygun (yüksek tahmin) yetişkin nüfus: Kademeli yaklaşım ve alt-kırımlılar (%)	38
13. AB-28+ bölgesinde beceri düzeyine göre yaş grupları ve istihdam durumuna göre beceri düzeyi düşük seviyede olma riski	42
14. Düşük beceri bileşik indeksi (*), AB-28+	43
15. AB-28+ bölgesinde işsiz yetişkinler için yaşa ve beceri türüne göre düşük beceri seviyesinde olma (mutlak) riski	44
16. İşsiz yetişkinler arasında eğitim düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması	48
17. İşsiz yetişkinler arasında dijital beceri düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması	49
18. İşsiz yetişkinler arasında sözel beceri düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması	51
19. İşsiz yetişkinler arasında sayısal beceri düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında işsiz yetişkinlerin karşılaştırılması	52

20. AB-28+ bölgesinde faal olmayan yetişkinler için yaşa ve beceri türüne bağlı olarak düşük beceri düzeyinde olma (mutlak) riski	54
21. Faal olmayan yetişkinler arasında eğitim düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması	58
22. İşsiz yetişkinler arasında dijital beceri düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması	59
23. Sözel beceri düzeyi düşük işsiz yetişkinlerin ülkeler arasında karşılaştırılması	61
24. Faal olmayan yetişkinler arasında sayısal beceri düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması	62
25. AB-28+ bölgesinde çalışan yetişkinler için yaşa ve beceri türüne göre düşük beceri düzeyinde olma (mutlak) riski	64
26. Çalışan yetişkinler arasında eğitim düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması	68
27. Çalışan yetişkinler arasında dijital beceri düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması	69
28. Sözel beceri düzeyi düşük çalışan yetişkinlerin ülkeler arasında karşılaştırılması	71
29. Çalışan yetişkinler arasında sayısal beceri düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması	72
30. Ülkelere göre İş Gücü Piyasası Politikalarına yapılan harcamalar, 2016	75
31. Ülkelere göre Aktif İşgücü Piyasası Politikalarına yapılan harcamalar, 2016	76
32. İPP, eğitim ve iş gücü piyasası hizmetleri harcamaları (% GSYİH), 2016	77
33. AB-28 bölgesi ve Norveç'te eğitim ve öğretim programlarına katılım oranı, 2016	80
34. 55-64 yaş arası eğitim düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin eğitim ve öğretime katılım oranlarında farklılıklar (%) 2016	81
35. Faal olmayan ve işsiz yetişkinler arasında eğitim ve öğretime katılım oranlarında farklılıklar (%)	82

Bilgi Kutuları

1. Düşük beceri düzeyine ilişkin analizde kullanılan kavramlar: tanımlar ve kaynaklar	20
2. Veri kaynakları	22
3. İnceleme kapsamında yer almayan ülkelerin bilişsel beceri değerlendirmesi - OECD PIAAC	35
4. İncelenecek sosyodemografik alt grupların seçimi	40

Yönetici özeti

Elinizdeki bu yayın, Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi'nin (CEDEFOP) mevcut becerileri geliştirme ve yeni beceriler kazandırma yoluyla yetişkinlerin güçlendirilmesine yönelik araştırmasının ilkidir.

Toplumlarımızın, dijitalleşme ve dijitalleşmenin gelecekte istihdam üzerindeki etkilerini de içeren teknolojik değişimler, toplumların yaşlanması, yeşil ekonomiye geçiş ihtiyacı ve sosyal içerme gibi çeşitli zorluklarla karşı karşıya bulunduğu 2020 yılına yaklaştığımız şu günlerde AB, alt sınırını %15 olarak belirlediği yetişkinlerin öğrenime katılım oranı hedefine henüz ulaşabilmiş değildir. Avrupa'nın, rekabet yeteneğini ve yenilikçi kimliğini koruyabilmek için ileri seviye becerileri ve yetkinlikleri geliştirip koruması gerekmektedir. Bu bağlamda beceriler, iş gücü piyasasına erişim ve piyasanın gelişmesinin yanı sıra bireylerin potansiyellerini tam olarak gerçekleştirebilmeleri ve toplumda aktif bir rol oynamaları açısından da önemlidir.

Yetişkinlerin sahip oldukları mevcut becerilerini geliştirme ve yeni beceriler kazandırılmasına yönelik yatırımların faydaları literatürde uzun süredir kabul görmektedir. Gelir ve istihdam düzeyleri ile eğitim, sağlık, refah ve yaşam memnuniyeti ve sosyal yaşama katılım düzeylerinin düşüklüğü ve suça karışma oranının yüksek olmasıyla tanımlanan düşük bilişsel beceri ve eğitim düzeyine sahip yetişkinlerin nüfusun kırılgan bir kesimini teşkil ettiği CEDEFOP analizinde ⁽¹⁾ ortaya koyulmuştur. Düşük beceri düzeyine sahip yetişkinlerin mevcut becerileri geliştirme ve/veya yeni beceriler kazandırma yoluyla güçlendirilmesi için kayda değer bir sosyal ve ekonomik destek ihtiyacı vardır. Tahminlere göre 28 AB ülkesinde yer alan yetişkin nüfusunun

(1) Cedefop (2017). *Investing in skills pays off: the economic and social cost of low-skilled adults in the EU*. Lüksemburg: Yayın Ofisi Cedefop araştırması; No 60.
<http://dx.doi.org/10.2801/23250>

mevcut becerilerinin geliştirilmesi (28 AB Üye Devletinin beceri düzeyindeki artışın mevcut duruma kıyasla daha da artırılması) yoluyla 2015-2025 yılları arasındaki 10 yıllık süreçte yıllık ortalama 200 milyar Avro ilave kazanç elde edilmesine olanak tanıyacaktır. Veri eksikliğinden dolayı düşük beceri düzeyinin maliyeti tam olarak hesaplanabilmiş değildir. Endişe verici olmakla birlikte bu tahminler, Avrupa'da düşük beceri düzeyinin yol açtığı gerçek ekonomik ve sosyal maliyete dair bir ipucu olarak kabul edilmeli, bu durum erkenden eyleme geçmek için bir davet, bir uyarı olarak düşünülmelidir.

Ancak, beceri düzeyi düşük olan yetişkin nüfus heterojen bir yapıda olup farklı ihtiyaç ve özelliklere sahip yetişkinlerden oluşmaktadır. Politika belirleyicilerin ihtiyaca yönelik politikalar tasarlayarak uygulayabilmesi adına, beceri düzeyi düşük yetişkin nüfusun boyutlarının ve hangi yetişkin gruplarının bu nüfusa dahil olma riskinin daha yüksek olduğunun daha iyi anlaşılabilmesine yönelik kapsamlı ve güvenilir bir kanıt temeli oluşturulmalıdır.

Bu güne kadar 'düşük beceri düzeyi' konusunda yapılmış olan analizlerde nüfusun özellikle eğitim seviyesi düşük veya düşük vasıflı işlerde istihdam edilen kesimlerine odaklanıldığı ve elde yeterli veri bulunmamasından ötürü eksiklikler olduğu görülmektedir. Ancak, düşük beceri düzeyi, eğitim düzeyinin daha da ötesine geçen, çok boyutlu ve dinamik bir olgudur. Düşük becerilerin anlaşılmasına yönelik kapsamlı bir yaklaşımda, düşük becerilerin hem belirleyici etmenlerini hem de etkilerinin neler olduğu dikkate alınmalı, bu doğrultuda, niteliğini kaybetmiş becerilere sahip olanlar ve becerilerine en uygun işlerde istihdam edilmiş olmayanlar da dâhil olmak üzere beceri düzeyi düşük seviyedeki kişilere ilişkin daha kapsamlı bir tanımlamaya da yer verilmelidir.

Bu rapor, 28 AB üyesi ile İzlanda ile Norveç'teki (bundan sonra AB-28+ olarak anılacaktır) beceri düzeyi düşük seviyedeki nüfusun oranının daha net anlaşılabilmesini amaçlamaktadır. Ayrıca, eğitim seviyesinin ötesinde dijital beceriler, bilişsel beceriler (sözel ve sayısal beceriler) ve beceri kaybı ile beceri körelmesinin etkilerini de kapsayan daha geniş bir tanıma göre hangi yetişkin gruplarının beceri düzeyi düşük seviyede olma riskini taşıdığına ilişkin belirlenmesi de rehberin bir diğer amacıdır.

Araştırmanın amaçları doğrultusunda, 25-64 yaş aralığındaki yetişkinler aşağıda belirtilen beceri alanlarına göre ele alınmıştır:

- (a) Eğitim seviyesi (LFS 2016 ⁽²⁾);
- (b) Dijital ve bilgisayar becerileri (Bilgi Topluma İlişkin Topluluk İstatistikleri, CSIS 2015, 2014 İzlanda ⁽³⁾);
- (c) Bilişsel beceriler (sözel ve sayısal, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) PIAAC 2012, 2015 ⁽⁴⁾);
- (d) Beceri kaybı/körelmesini temsilen, orta veya yüksek eğitim seviyesinde olup (ISCED 5-8, LFS) temel düzeyde beceri gerektiren işlerde (ISCO 88-09) çalışan yetişkinler

(2) Eurostat-Avrupa Birliği iş gücü anketinde (LFS) belirtilmiş olan, Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED) 2011 eğitim düzeyleri.

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/microdata/lfs>

(3) Bilgi toplumuna ilişkin Eurostat Topluluk İstatistikleri'nde (CSIS), bilgisayar kullanımı, internet erişimi, dijital yeterlilikler dâhil, bilgi ve iletişim teknolojilerine erişim ve kullanım konularında bilgi yer almaktadır. İzlanda hariç tüm AB-28+ ülkeleri CSIS 2015'te yer almaktadır. İzlanda için CSIS 2014 verilerinden faydalanılmıştır. [https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/ community-statistics-on-information-society](https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/community-statistics-on-information-society)

(4) OECD - Uluslararası Yetişkin Becerilerinin Ölçülmesi Programı (PIAAC), yetişkin becerilerinin değerlendirilmesi ve analizine yönelik bir programdır. PIAAC'ın bir parçası olarak yürütülen Yetişkin Becerileri Araştırması, yetişkinlerin bilişsel (sözel ve sayısal) ve teknoloji-yoğun ortamlarda problem çözme beceri alanlarında yetişkinlerin yeterliklerini ölçer. PIAAC kapsamında on sekizi (AT, BE, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FI, FR, IE, IT, NL, NO, PL, SE, SK, BK) birinci aşamada (2012); üçü (EL, LT, SI) ikinci aşamada (2015) olmak üzere AB-28+'nın 21 ülkesi incelenmiştir. ES, FR, CY ve IT için teknoloji-yoğun ortamda problem çözme becerilerine ilişkin veri bulunmamaktadır. <https://www.oecd.org/skills/piaac/>

AB-28+'da beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlere ilişkin betimleyici istatistikler

Eldeki veriler, AB-28+ bölgesinde beceri düzeyi düşük yetişkinler arasında ele alınan tüm alanlarda anlamlı farklılıklar olduğuna işaret etmektedir. Aşağıdaki hususlara özellikle dikkat edilmelidir:

- (a) Eurostat-LFS 2016 verilerine göre, eğitim düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin oranı (ISCED 0-2 ve 3c kısa) Malta ve Portekiz'de %50'nin üzerindeyken bazı Doğu Avrupa ülkelerinde (Çekya, Litvanya) %10'un altındadır.
- (b) 2015 yılında, Bulgaristan, İtalya ve Romanya gibi ülkelerde yaşayan her dört yetişkinden biri (25%) hiç bilgisayar kullanmadığını belirtmiş ve bu oran Almanya, Hollanda ve Birleşik Krallık'ta %5'in altına düşmektedir (CSIS-2015).
- (c) İnternet kullanımı ve dijital beceriler hususunda da ülkeler arasında büyük farklar gözlemlenmektedir. CSIS-2015 verilerine göre Bulgaristan, Güney Kıbrıs Rum Kesimi ve Romanya'da yaşayan yetişkinlerin %60'ından fazlasının dijital becerileri yetersiz düzeydedir ve bu yetişkinler, görüşme öncesindeki 3 aylık zaman diliminde hiç internet kullanmamış olup aynı zamanda bilgi, iletişim, içerik üretme ve problem çözme alanlarında dijital beceri düzeyleri düşük seviyededir.
- (d) PIAAC araştırması kapsamında incelenen (2012; 2015) ülkeler arasında Yunanistan, İspanya ve İtalya'da düşük bilişsel beceri (sözel ve sayısal) düzeyindeki yetişkinlerin oranı %36'nın üzerinde olup İskandinav ülkeleri ve Çekya, Estonya, Hollanda ve Slovakya'da bu oran %20'nin altına düşmektedir.

AB-28+ bölgesinde düşük beceri düzeyinin görülme sıklığına bakıldığında Yunanistan, İspanya, İtalya ve Malta'nın, ülkeler bazında mevcut veriler ışığında, neredeyse beceri alanlarının tamamında yetişkinler arası düşük beceri düzeyinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Buna karşın Hollanda, Avusturya ve İskandinav ülkeleri (Danimarka, Finlandiya, Norveç ve İsveç), düşük beceriler bağlamında tüm alanlarda ortalama üstü değerler sergilemektedir.

AB-28+'da beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfus tahmini

Bu çalışma kapsamında ele alınan beceri alanlarının tümünü içeren Avrupa genelinde veri seti bulunmamaktadır. Bu nedenle beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusun büyüklüğü “dört aşamalı artık” yöntemiyle ölçülmüştür. Aynı bilgilerin tekrar etmesini önlemek amacıyla;

- (e) Eğitim düzeyi düşük seviyedeki yetişkinler ⁽⁵⁾ (LFS 2016 mikro verisi);
- (f) Eğitim düzeyi orta-yüksek seviyede temel mesleklerde çalışan yetişkinler (LFS 2016 mikro verisi) ⁽⁶⁾;
- (g) Dijital beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinler ⁽⁷⁾ ve bu gruptaki orta-yüksek eğitilmiş/bedensel işlerde çalışmayan kimseler (CSIS 2015 mikro verisi, İzlanda için CSIS 2014);
- (h) Eğitim düzeyi orta-yüksek seviyedeki/temel mesleklerde (ISCO 9) çalışmayan ve bilgisayar kullanma deneyimine sahip olanlar da dahil olmak üzere bilişsel beceri düzeyi düşük seviyede (sözel ve/veya sayısal becerileri düşük seviyedeki) olan yetişkinler ⁽⁸⁾, (PIAAC 2012; 2015 kamuya açık mikro veri dosyaları) olmak üzere beceri düzeyi düşük seviyede dört yetişkin kategorisi belirlenerek tek değere indirgenmiştir:

Bu tahminlere göre AB-28+ bölgesinde eğitim ve bilişsel beceri düzeyi düşük seviyede veya eğitim düzeyi orta/yüksek seviyede olup temel mesleklerde çalışmaları sebebiyle beceri kaybı veya beceri körelmesi riskiyle karşı karşıya bulunan, beceri kazandırma ve yenilemeye uygun 128 milyon (yetişkin nüfusun %46.1'i) yetişkinin olduğu görülmektedir.

Bu tahminler endişe verici bir tablo çizmektedir ve 28 AB üyesi ülkede ikamet eden, genellikle beceri düzeyleri düşük olarak nitelenen 60 milyon yetişkinin oluşturduğu büyük bir yetenek havuzuna ve keşfedilmemiş bir potansiyele işaret etmektedir.

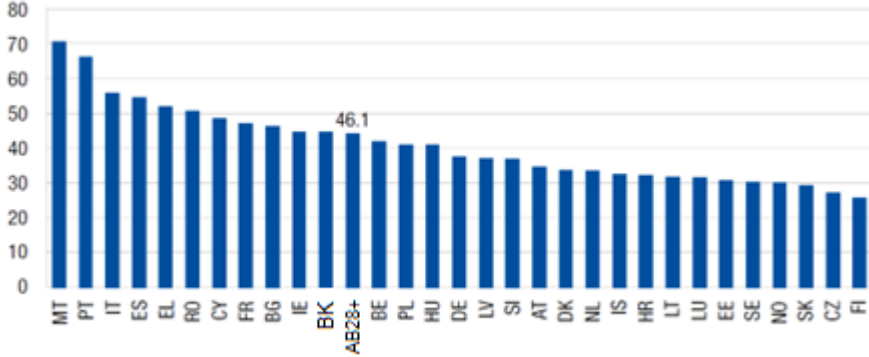
(5) Düşük eğitim düzeyi, ISCED 0-2 seviyelerini veya iki yıldan az süren ISCED 3c kısa programlarını başarıyla tamamlamış ve eğitimine devam etmemiş kişileri ifade eder.

(6) Temel mesleklerde (ISCO 08 grup 9) çalışan orta ve yüksek eğitim seviyesine sahip yetişkinleri ifade eder (ISCED 3 ila 8).

(7) İnterneti düşük düzeyde kullanan veya temel dijital becerilerden yoksun olanları ifade eder.

(8) Düşük sözel veya sayısal beceriler, 226 puanın altındaki PIAAC skorları olarak tanımlanmaktadır (seviye 1 altından seviye 5'e kadar uzanan PIAAC yetkinlik ölçeğinde en fazla seviye 1).

Şekil 1. Ülke bazında beceri geliştirmeye uygun yetişkin nüfus tahmini (%), AB-28+

(*) AB-28+ = AB-28, İzlanda ve Norveç.

Kaynak: LFS 2016, CSIS 2015, OECD PIAAC 2012 ve 2015 yılını esas alan Cedefop hesaplamaları.

Ülkeler arasında kayda değer farklar bulunmaktadır. Malta ve Portekiz'de beceri geliştirme ve tazeleme ihtiyacı bulunan yetişkinlerin oranının çok yüksek (yaklaşık %70) olduğu görülmektedir. Aynı oranın %50'nin üzerinde olduğu tahmin edilen Yunanistan, İspanya, İtalya ve Romanya'da da durum endişe vericidir. Buna karşın en düşük oranlar sırasıyla %28 ve %27'lik değerleriyle Çekya ve Finlandiya'da gözlemlenmekte, bu ülkeleri %31 ila %33 ile Estonya, Norveç, Slovakya ve İsveç takip etmektedir.

Beceri düzeyi düşük seviyede bulunma riski en yüksek olan yetişkin alt gruplarının belirlenmesi

Beceri kazandırma ve yenilemeye uygun olduğu tahmin edilen yetişkin nüfusun büyüklüğü dikkate alındığında bu konuda derhal harekete geçmenin önemi açıkça anlaşılmaktaysa da beceri düzeyi düşük seviyedeki bu nüfusun farklı ihtiyaçları bulunması ve sahip oldukları farklı karakteristik özellikler aşılması gereken önemli bir güçlüğe işaret etmektedir.

Beceri düzeyi düşük seviyede olma riski en yüksek yetişkin gruplarının ve beceri düzeyleri, veri kısıtları ve veri güvenilirliği sebebiyle sadece iş gücü piyasasındaki konum (işsiz, faal olmayan ve çalışan) ve yaşa (genç yetişkin 25-34, yetişkin 35-54, yaşlı yetişkin 55-64) göre belirlenebilmektedir. Ülke bazında elde güvenilir veri bulunan durumlarda ise analizler cinsiyet ve menşei bulunulan ülkeye dayalı analizlerle desteklenmiştir. Bu analizler, beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusa ilişkin ülke bilgi formlarında sunulmuştur. Raporlar ilgili rehberi tamamlayıcı niteliktedir ⁽⁹⁾.

Analiz sonuçlarına göre, AB-28+ bölgesinde düşük beceri riskinin yaş ile arttığı ve faal olmayan ve işsiz bireylerde çalışan bireylere kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir.

(a) Düşük beceri seviyesinde olma riskinin genç yetişkinlerde (25-34) genel yetişkin nüfusuna kıyasla %30 oranında daha düşük olduğu görülmektedir. Buna karşın yaşlı yetişkinlerde (55-64), araştırmaya konu tüm alanlarda düşük beceri düzeyi riski genel yetişkin nüfusuna kıyasla yaklaşık %40 oranında yüksek olduğu görülmektedir;

(b) İşsiz veya iş gücünün dışındaki yetişkin kesimin düşük beceri riski, özellikle eğitim düzeyine bağlı olarak ortalamanın üstünde bir seviyededir. İşsiz ve faal olmayan yetişkinlerin düşük beceri seviyesinde olma riski, genel yetişkin nüfusuna kıyasla sırasıyla %60 ve %70 daha yüksektir.

Yaş ve istihdam durumunun bileşik olarak ele alındığı analizlerdeyse bu duruma ilişkin başkaca ayrıntılar da ortaya çıkmaktadır:

(a) AB-28+ bölgesinde beceri kazandırma bağlamında en yüksek potansiyele sahip üç alt grup sırasıyla; işsizler, 55-64 yaş aralığında ve 35-54 yaş aralığında faal olmayan bireyler (aktif olarak iş aramayan bireyler) ve faal olmayan 35-54 yaş aralığındaki bireyler şeklindedir. Bu grupların ele alınan dört beceri boyutunda (eğitim, dijital, sözel ve sayısal beceriler) düşük beceri düzeyinde olma riski, 25 ila 64 yaş aralığındaki genel nüfusa kıyasla %65 ila %73 daha yüksektir.

(b) Düşük eğitim düzeyinde ve dijital ve bilişsel beceri düzeyinin düşük olma riskinin, 35 - 54 yaş aralığındaki yetişkin işsizlerde 25 - 64 yaşları arasındaki genel nüfusa kıyasla ortalama %56 daha yüksek olduğu görülmektedir.

(9) www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3081

Düşük eğitim düzeyinde olma riski beceri alanına göre incelendiğinde, ortalama yetişkin nüfusa oranla;

(a) Özellikle 55 - 64 ve 35 - 54 yaş aralığındaki işsiz ve faal olmayan yetişkinlerin, incelenen tüm beceri alanlarında beceri düzeyi düşük seviyede olma riskinin daha yüksek olduğu;

(b) Genç yetişkinlerin de işsiz olmaları veya faal olmamaları durumunda dijital beceriler hariç diğer tüm beceri alanlarında beceri düzeylerinin daha düşük seviyede olma riskinin daha yüksek olduğu;

(c) İncelenen tüm yaş gruplarındaki çalışan yetişkinler için beceri düzeyi düşük seviyede olma riskinin işsiz ve faal olmayan yetişkinlere kıyasla görece daha düşük olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, dijital yeterlilikler, çalışıyor olmaları durumunda bile yaşlı yetişkinler arasında düşük seviyede ve bu yaş grubunun hemen hemen yarısının dijital beceri düzeyi düşü seviyededir;

(d) Dijital beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski 55 - 64 yaş aralığındaki işsiz ve faal olmayan yetişkinler için %70, 35 - 54 yaş aralığındaki işsiz ve aktif olarak iş aramayan yetişkinler içinse %60 düzeyindedir;

(e) Sayısal beceri düzeyinin düşük seviyede olma riski 35 - 54 ve 55 - 64 yaş aralığındaki faal olmayan yetişkinler için, sırasıyla %43 ve %41 düzeyinde olup, bütün gruplar içerisinde bu grup söz konusu riske en çok maruz olandır.

Sonuç olarak,

- (a) Tahminler dikkate alındığında, AB-28+ bölgesinde beceri kazandırma ve yenilemeye uygun, beceri ve yetenekleri henüz keşfedilmemiş 128 milyon yetişkin birey bulunduğu anlaşılmaktadır.
- (b) AB-28+ bölgesinde de ülkeler arasında kayda değer farklılıklar bulunmaktadır. Ülke özelinde bilgiler, beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfuslara ilişkin ülke bilgi formlarından edinilebilir ⁽¹⁰⁾.
- (c) Bu raporda yer alan analizde, beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusa ve beceri düzeyi düşük seviyede olma riski yüksek olan yetişkin alt gruplarına ilişkin güvenilir tahminler sunulmakla birlikte konu hakkında daha kapsamlı ve güvenilir sonuçlar elde edebilmek için karşılaştırılabilir nitelikte daha fazla veriye gereksinim vardır.
- (d) 'Düşük beceri düzeyinin' oldukça geniş kapsamlı bir olgu olmasına ek olarak beceri düzeyi düşük seviyedeki kesimin ihtiyaçları açısından karmaşık ve heterojen yapısı da dikkate alındığında, yetişkinlerin becerilerinin geliştirilmesi ve kendilerine yeni beceriler kazandırılmasına yönelik olarak Avrupa'da hâlihazırda yürürlükte olan kimi politika ve önlemler arasındaki sinerjiden ve çeşitli kaynaklardan en iyi şekilde faydalanılmasını sağlayacak kapsamlı ve sistematik, yeni bir yaklaşımın benimsenmesi gerekmektedir. Bu araştırma dizisinin ikinci cildinde yetişkinler için beceri kazandırma ve beceri yenileme yollarına yönelik tutarlı ve koordineli yaklaşımların geliştirilmesi konusu ele alınacaktır ⁽¹¹⁾.

(10) www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3081

(11) Cedefop (yakında yayınlanacaktır). *Empowering adults through upskilling and reskilling pathways*. 2. Cilt: Yetişkinler için beceri geliştirme yollarına yönelik koordineli ve tutarlı yaklaşımların geliştirilmesi. Cedefop başvuru dizisi ; No 113. Lüksemburg: Avrupa Birliği Yayın Ofisi.

1. BÖLÜM

Giriş

1.1. Arka plan

Yetişkinlerin sahip oldukları mevcut becerilerini geliştirme ve yeni beceriler kazandırılmasına yönelik yatırımların faydaları uzun süredir literatürde kabul görmektedir. Bilişsel beceri ve/veya eğitim düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin nüfusun kırılgan bir kesimi olduğunu Cedefop analizi (Cedefop, 2017) ortaya koymaktadır. Cedefop 2017'de 'eğitim ve/veya bilişsel beceri düzeyinin düşük seviyede olması' olarak tanımlanan beceri düzeyinin düşük seviyede olması sıklıkla gelir ve istihdam ile sağlık, refah ve yaşam memnuniyeti, medeni ve sosyal katılım oranlarının düşüklüğü ve suça karışma riskinin ise daha yüksek olmasıyla sıklıkla ilişkilendirilmektedir. Beceri kazandırma ve/veya mevcut becerilerinin yenilenmesi yoluyla beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin güçlendirilmesinin kayda değer toplumsal ve ekonomik faydaları bulunmaktadır. Tahminlere göre, AB üyesi 28 ülke içerisinde yetişkin nüfusunun becerilerinin artırılmasının (beceri kazandırma senaryosuna göre mevcut gidişata kıyasla AB üyesi 28 ülkede beceri seviyelerinde mevcut eğilime kıyasla daha hızlı bir artış olması durumunda) 2015-2025 yılları arasındaki 10 yıllık dönemde yıllık ortalama 200 milyar Avro ilave getirisi olacaktır. Veri eksikliğinden dolayı düşük beceri düzeyinin maliyeti tam olarak hesaplanabilmiş değildir. Endişe verici olmakla birlikte bu tahminler, Avrupa'da düşük beceri düzeyinin yol açtığı gerçek ekonomik ve sosyal maliyete dair bir ipucu olarak kabul edilmeli, bu durum erkenden eyleme geçmek için bir davet, bir uyarı olarak düşünülmelidir.

Bu bağlamda, nüfusun beceri ve yetkinlikleri geliştirilerek bilgi düzeyinin artırılması Avrupa'da politikaların odağında yer almaktadır. *Avrupa Yeni Beceriler Gündemi: İnsan Sermayesi, İstih-*

dam Edilebilirlik ve Rekabetin Güçlendirilmesi için İşbirliği ⁽¹²⁾ ve *Beceri Kazandırma Yolları: Yetişkinler için Yeni Fırsatlar* ⁽¹³⁾ kapsamında yer alan tavsiyeler, AB düzeyinde tüm Avrupalıların yetenek ve potansiyellerini tam manasıyla açığa çıkarmak üzere ihtiyaç duyduğu becerilerin kazandırılmasını sağlayacak gündem olarak ve bu amaçla Üye Devletlerde hayata geçirilmiştir.

Eurostat'tan elde edilen son verilere göre eğitim düzeyi, özellikle daha genç nesillerde geçtiğimiz yıllarda kayda değer ölçüde artmış olmakla birlikte 2018 yılında AB üyesi 28 ülkede yetişkin nüfusun dörtte birinden fazlasının sahip oldukları yeterliklerin düşük seviyede olduğu görülmektedir ⁽¹⁴⁾. Ayrıca, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün (OECD) yetişkin becerileri (Uluslararası Yetişkin Becerilerinin Ölçülmesi Programı - PIAAC) üzerine araştırmasında her beş yetişkinden birinin sözel (%20) ve sayısal (%18) beceri düzeyinin düşük seviyede olduğu görülmektedir. OECD, bu bulgularının yanında yaklaşık her dört yetişkinden birinin bilgisayar kullanımına ilişkin deneyimi olmadığını veya bilgisayar kullanımı konusunda kendilerine güvenmediklerini; yaklaşık her iki yetişkinden birinin ise teknoloji-yoğun ortamda problem çözme becerilerinin düşük olduğunu ortaya koymuştur (OECD, 2016a). Bu gidişat, sayıları günbegün artan, daha yüksek düzeyde ve daha geniş bir beceri yelpazesi gerektiren işler de dikkate alındığında endişe verici bir boyut kazanmaktadır. Günümüzde temel mesleklerde bile belirli bir düzeyde dijital yetkinlik gerekmektedir (Avrupa Birliği Konseyi, 2016). Avrupa Konseyi, 2025 yılına kadar yeni ve ikame işler de dâhil olmak üzere Avrupa Birliği'nde yayınlanan iş ilanlarının %48.7'sinin yüksek nitelik gerektireceğini, %39.8'inin orta beceri düzeyinde ve %11.5'inin düşük veya sıfır beceri düzeyinde olacağını bildirmektedir (Avrupa Komisyonu, 2016b).

İş gücü piyasalarında yaşanan hızlı değişimlerin yanında dijitalleşme, dijitalleşmenin istihdamın geleceği üzerindeki etkileri, yaşanan teknolojik değişimler, çevre, yaşlanmakta olan toplumlar ve sosyal içerme gibi birçok zorluk göz önünde bulundurulduğunda becerilerin yalnızca güçlü temellere dayandırılmasının yetmediği görülmekte; ilgili becerilerin devamlı olarak güncellenmesi ve yeni becerilerin edinilmesine yönelik bir ihtiyaç da ortaya çıkmaktadır.

(12) Avrupa Komisyonu, 2016a.

(13) Avrupa Birliği Konseyi, 2016.

(14) Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED) 0-2).

Ekonomik faaliyetlerin ve mesleklerin büyük bir çoğunluğu teknoloji alanında yaşanan gelişmeler ve dijitalleşmeden ayrı düşünülemez olmuştur. AB'ndeki tüm işlerin %85'inin temel düzeyde dijital beceri, %70'inin en az orta düzeyde, %14'ünün ise ileri düzey bilgi ve iletişim teknolojileri yetkinliği gerektirdiği Cedefop'un *Avrupa beceri ve iş anketinde* (ESJS) ortaya koyulmaktadır. Dijital sektörün dışında olarak değerlendirilen 12 mesleğin (mandıralar, makine operatörlüğü, endüstriyel tasarım, mesleki eğitim ve öğretimde öğretmenlik gibi) iş profillerine ilişkin yakın zamanda yapılan bir araştırma, bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımının bu tür mesleklerdeki çalışanlar için giderek daha gerekli hale geldiğini vurgulamaktadır (Avrupa Komisyonu ve ark., 2016).

Artan otomasyon neticesinde büyük iş kayıpları yaşanacağına yönelik endişelere karşı OECD, yürüttüğü analizlerde çalışanlardan %10'undan daha azının makineler tarafından gerçekleştirilebilecek mesleklerde istihdam edildiğini ve %25'inin ise görevlerin büyük bir kısmının (%50-70) makineler tarafından gerçekleştirilebileceğini ortaya koymaktadır. Otomasyon, kimi meslekler açısından bir risk faktörü olmakla birlikte çalışanların, otomasyonla gerçekleştirilememekle birlikte kendi içerisinde her geçen gün farklı süreçlere bölünerek dijital sistemler üzerinden yönetilen işleri yerine getirebilecek esnek dijital becerilere ihtiyacı olacaktır.

Bu durum karşısında, makine öğrenmesi, büyük veri analizi, nesnelerin interneti ve ileri düzey robotik gibi teknolojik ilerlemelerin yanında küresel değer zincirlerinde yaşanan yeniden yapılandırma süreçlerinin, istihdamın doğası ve iş gücü piyasasında gerekli görülen beceriler açısından köklü değişiklikleri beraberinde getirdiği anlaşılmaktadır. Bununla beraber, yeni teknolojiler ve dijitalleşme yalnızca iş yerlerini değiştirmekle kalmayıp, hizmet sunum biçimleri ve insanların öğrenme/etkileşim kurma yolları gibi alanlarda da öne çıkmaktadır. Bu nedenle geleceğe hazır toplumlar ve iş gücü piyasalarında, beceri kazandırma ve yenileme konusunda hayat boyu sürekli öğrenme süreçlerinin yanı sıra bireylerin sahip oldukları potansiyeli ortaya koyarak hem iş piyasasında hem de toplum içerisinde ilerlemesini sağlayacak olan becerilerin kazandırılmasıyla da desteklenen yeni bir yaklaşım benimsenmesine gerek vardır.

1.2. Araştırmanın amacı ve yöntemleri

Beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin beceri kazandırma ve mevcut becerilerinin yenilenmesi yollarıyla güçlendirilmesi için bu kişilerin kaç kişi olduğunun yanı sıra (AB-28+ bölgesinde beceri düzeyi düşük seviyedekilerin sayısı) beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinliklerin sahip oldukları özellikler ve ihtiyaçlarının, ayrıca bu bireylerin kimler olduğunun, ve hangi yetişkin alt grupların hangi becerilerde beceri düzeylerinin düşük seviyede çıkacağı gibi verilere ihtiyaç vardır.

Bu bağlamda bu rapor;

- (a) Eğitim düzeyinin yanında dijital ve bilişsel becerileri ve beceri kaybı/beceri körelmesi hususlarını da içeren daha geniş bir düşük beceri düzeyi tanımı çerçevesinde AB-28+ bölgesinde beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusun büyüklüğüne dair bir tahmin ortaya koyarken aynı zamanda
- (b) Beceri alanına göre beceri düzeyi düşük seviyede olma riski en yüksek yetişkin alt grupların hangileri olduğu da tespit edilmektedir.

1.2.1. Beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinler: kavramlar ve yöntemler

Beceri düzeyi düşük seviyedeki bireyler ve grupların analizi, veri kısıtlılıkları sebebiyle eğitim düzeyi ve meslek türü esas alınarak gerçekleştirilmiştir⁽¹⁵⁾. Ancak Cedefop'ta da (2017) belirtildiği üzere bu yaklaşım, düşük beceri düzeyi olgusunun karmaşık yapısını tam olarak yansıtmaktan uzaktır. Zira eğitim düzeyi, özellikle yetişkinler konusunda beceri ve yetenek türleri arasındaki farkları, bireylerin beceri düzeylerinin düşük seviyede değerlendirilmesine sebep olan uzun süreli işsizlik ve/veya iş gücü piyasasından çıkma, becerilerin yaşa bağlı olarak körelmesi, hızla gerçekleşen teknolojik değişiklikler, ürün ve süreçlerdeki yenilikler, üretim ve/veya iş yapısındaki değişiklikler, beceri uyumsuzlukları ile göçmenlik durumu ve toplumsal cinsiyet gibi sosyoekonomik etmenler gibi faktörleri içermemekte; örgün eğitim ortamlarının dışında, örneğin kurslar, örgün eğitim dışındaki kurumlar veya iş tecrübesi ile elde edilen başkaca bilgi, beceri ve yetkinliklerin oynadığı rolü de yeterince kapsamamaktadır.

(15) Dieckhoff, 2008; Eurofound, 2008.

Cedefop (2017) ile aynı doğrultuda olacak şekilde, bu çalışmada yetişkinlerde beceri düzeyinin düşük seviyede olması durumu sadece eğitim düzeyini değil aynı zamanda yetişkinlerin tüm beceri ve yeterliklerini kapsayacak şekilde tanımlanmıştır.

Düşük beceri düzeyine ilişkin bu kapsayıcı tanım beceri kavramının 3 boyutuna odaklanmaktadır:

- (a) Eğitim düzeyi;
- (b) Bilgisayar becerileri ve dijital beceriler;
- (c) Sözel ve sayısal beceriler (bilişsel beceriler).

Buna ek olarak tanım kapsamında, beceri kaybı ve beceri körelmesi riski ile karşı karşıya olan grubu temsilen orta ve yüksek eğitim düzeyinde olup temel mesleklerde çalışanlar da yer almaktadır. ⁽¹⁶⁾

Raporda 25-64 yaş arası 'yetişkin' olarak kabul edilmektedir. Birinci ve ikinci bilgi kutularında analizlerde kullanılan farklı beceri alanlarının temel tanımları ve kaynakları verilmiştir.

Bilgi Kutusu 1. Düşük beceri düzeyine ilişkin analizde kullanılan kavramlar: tanımlar ve kaynaklar

Eğitim düzeyi:

- Düşük eğitim düzeyi, Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED) 0-2 seviyelerini veya iki yıldan az süren ISCED 3c kısa programlarının sonuna kadar eğitimini başarıyla tamamlayanları ifade eder. Eğitim programları ve ilgili yeterlilikleri düzey ve alana göre düzenleyen referans uluslararası sınıflandırma olan ISCED 2011'de şu seviyeler yer almaktadır:
 - ISCED 0: okul öncesi eğitim;
 - ISCED 1: ilköğretim;
 - ISCED 2: ortaöğretim;
 - ISCED 3: lise.

[Kaynak: Avrupa Birliği İşgücü Anketi (AB LFS) 2016, anonimleştirilmiş mikro veri].

Dijital beceriler:

- Hiç bilgisayar tecrübesi olmayan: hiç bilgisayar kullanmadığını belirten bireyler [Kaynak: Eurostat Topluluk İstatistikleri, Bilgi Toplumu (CSIS) 2015, anonimleştirilmiş mikro veri; İzlanda için CSIS 2014];
- İnternet kullanım düzeyi - düşük: interneti anket görüşmesinin gerçekleştiği tarihten üç aydan daha uzun bir süre önce kullanmış veya hiç internet kullanmamış bireyler [Kaynak: Araştırma için CSIS 2015 anonimleştirilmiş mikro veri; İzlanda için CSIS 2014];

(16) Birçok çalışma, iş ve işçilerin doğru eşleştirilmemesi neticesinde anında ve gecikmeli hatırlama becerileri, bilişsel esneklik ve sözel akıcılık gibi alanlarda bilişsel açıdan gerilemeler yaşandığını göstermektedir (De Grip ve ark., 2008; Kureková, Haita ve Beblavý, 2013; Kureková ve ark., 2013).

- Temel dijital beceri düzeyinin altında: anket görüşmesinin gerçekleştiği tarihten önceki 3 ay içerisinde internet kullanmış; bilgi, iletişim, içerik üretimi ve problem çözme olmak üzere araştırılan dört dijital yetkinlik boyutunda faaliyet göstermiş olan bireyler [Kaynak: CSIS 2015 anonimleştirilmiş mikro veri];
- Dijital beceri düzeyi - düşük: interneti düşük düzeyde kullanan veya temel dijital beceri düzeyinin altındaki kimseler [Kaynak: CSIS 2015 anonimleştirilmiş mikro veri];
- Teknoloji-yoğun ortamda düşük problem çözme becerisi: PIAAC'ta 241 puanın altında kalanlar (seviye 1'den seviye 3'e kadar uzanan OECD PIAAC yetkinlik ölçeğinde seviye 1 altında). Teknoloji-yoğun ortamda problem çözme becerileri, 'bilgi edinmek ve değerlendirmek, insanlarla iletişim kurmak ve pratik görevleri yerine getirmek amacıyla dijital teknolojilerden, iletişim araçlarından ve çeşitli ağlardan faydalanmak' olarak tanımlanmaktadır [Kaynak: PIAAC 2012; 2015, halka açık belgeler].

Bilişsel beceriler:

- Düşük sözel beceri, PIAAC puanı 226'nın altında olan bireyleri ifade eder (seviye 1 altından seviye 5'e kadar uzanan PIAAC yetkinlik ölçeğinde en fazla seviye 1). Sözel beceri, topluma katkıda bulunmak, amaçlara ulaşmak, bilgi ve potansiyelini geliştirmek üzere yazılı metinleri anlama, değerlendirme, kullanma ve faydalanma becerisi olarak tanımlanmaktadır [Kaynak: PIAAC 2012; 2015, halka açık belgeler];
- Sayısal beceri düzeyinin düşük seviyede olması, PIAAC puanının 226'nın altında olmasını ifade eder (seviye 1 altından seviye 5'e kadar uzanan PIAAC yetkinlik ölçeğinde en fazla seviye 1). Sayısal beceri, yetişkin yaşamda bir dizi duruma katkıda bulunabilmek ve sayısal beceri taleplerini karşılayabilmek üzere matematiksel bilgi ve fikirlere erişme, kullanma, yorumlama ve anlatma becerisi olarak tanımlanmaktadır [Kaynak: PIAAC 2012; 2015, halka açık belgeler];
- Düşük bilişsel beceri düzeyi düşük sayısal ve/veya sözel beceri düşük seviyede olanları ifade eder (bkz. yukarıda) [Kaynak: PIAAC 2012; 2015, halka açık belgeler].

Becerilerini kaybetme riskiyle karşı karşıya olanlar:

- Beceri kaybı riskiyle karşı karşıya olan orta-yüksek eğitilmiş düzeyindeki bireyler: orta ve yüksek eğitim düzeyinde, temel mesleklerde çalışanları ifade eder (uluslararası standart meslek sınıflandırması ISCO-08, grup 9). Ortaöğretim, iki yıl veya daha uzun süreli ISCED 3 programını veya ISCED seviye 4'ü (ortaöğretim sonrası eğitim) tamamlanmış; yüksek eğitim ise ISCED seviye 5-8'i (yükseköğretim) tamamlanmış olmasını ifade eder. ISCED 2011. [Kaynak: AB LFS 2016 araştırma için anonimleştirilmiş mikro veriler]

1.3. Raporun yapısı

Raporun yapısı aşağıdaki gibidir:

- (a) 2. Bölümde AB-28+ bölgesinde yer alan beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlere ilişkin betimleyici istatistik;
- (b) 3. Bölümde AB-28+ bölgesinde yer alan beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusun büyüklüğüne yönelik tahminler;
- (c) 4. bölümde beceri düzeyi düşük seviyede olma riski en yüksek yetişkin alt gruplarının tespiti;
- (d) 5. bölümde eğitim ve öğretime yetişkin katılımına yönelik temel istatistiklerin yanında aktif iş gücü piyasası politikaları (AİPP), kamu istihdam hizmetleri (KİH) aktifleştirme tedbirleri ve hedef gruplara ilişkin harcamalar sunulmakta;
- (e) 6. bölümde ise raporun sonuç bölümü yer almaktadır.

Bilgi Kutusu 2. **Veri Kaynakları**

AB LFS 2016 anonimleştirilmiş mikro veri ⁽¹⁷⁾

Eurostat - Avrupa Birliği iş gücü anketi, 28AB+ ülkelerinin tümünde iş gücü piyasası koşulları ve eğitim düzeyi düşük seviyedeki yetişkinler/mesleklerin özelliklerine ilişkin önemli veriler sağlamaktadır. Ankette bireylerin eğitim (ISCED) ve öğretime katılımları da (anket görüşmesinden önceki dört hafta) dâhil olmak üzere bireylerin geniş sosyodemografik özellikleri de kaydedilmiş olup meslek bilgileri (ISCO) dahil olmak üzere istihdam özellikleri ve iş durumları da araştırma kapsamına alınmıştır.

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/labour-force-survey>

CSIS 2015 anonimleştirilmiş mikro veri ⁽¹⁸⁾

Bilgi toplumuna ilişkin Eurostat Topluluk İstatistikleri, bilgisayar kullanımı, internet erişimi ve dijital yeterlilikler dahil olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojilerine erişim ve kullanıma ilişkin AB-28+ bölgesinde hane ve 16 - 74 yaş aralığındaki bireyler ölçeğinde bilgi sağlamakta olup toplumsal cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, istihdam durumu ve işe dair (bedensel olan/olmayan gibi) arka plan bilgileri içermektedir. CSIS 2015 kapsamında İzlanda hariç AB-28+ bölgesi ele alınmıştır. İzlanda için CSIS 2014 verilerinden faydalanılmıştır.

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/community-statistics-on-information-society>

PIAAC 2012; 2015 halka açık belgeler - anonimleştirilmiş mikro veri ⁽¹⁹⁾

Uluslararası Yetişkin Becerilerinin Ölçülmesi Programı (OECD PIAAC), bilişsel beceriler (sayısal ve sözel beceriler), teknoloji-yoğun ortamda problem çözme becerileri, bilgisayar deneyimi, eğitim ve öğretim düzeyi (ISCED) alanlarının yanı sıra meslekler de dâhil olmak üzere bir dizi demografik, ekonomik ve toplumsal değişkene yönelik bilgiler içermektedir (ISCO).

(17) Eurostat, a.

(18) Eurostat, b.

(19) OECD, a; b.

PIAAC, AB-28+ ülkelerinin 21'ini kapsamaktadır:

- Birinci aşamada bu ülkelerden 18'i (2012): AT, BE, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FI, FR, IE, IT, NL, NO, PL, SE, SK, BK;
- İkinci aşamadaysa diğer 3 ülke incelenmiştir (2015): EL, LT, SI.

AB-28+ bölgesinde yer alan BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, NO, PT, RO bu çalışmaya dâhil değildir. Bazı ülkeler ise teknoloji-yoğun ortamda problem çözme becerilerine yönelik yetkinlik değerlendirmelerine katılmamıştır (CY, ES, FR ve IT). <http://www.oecd.org/site/piaac/>

Kaynak: Cedefop.

Bu raporda yer alan analiz, AB üyesi 28 ülke ile İzlanda ve Norveç'te bulunan beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusa dair genel görünümü ülke bilgi formlarıyla (20) da desteklenmektedir. Ülke bilgi formlarında bu raporda yer verilen AB-28+ bölgesi ülkelerinin karşılaştırmalı analizi temel alınmış, veri bulunmaması ve başkaca veri kısıtlarından ötürü, ülke bazında bazı analizler gerçekleştirilememiştir. Bununla beraber bilgi formları, bu raporda tespit edilen, beceri kazandırma potansiyeli en yüksek gruplara yönelik yürütülecek faaliyetlerin ulusal önceliklerle uyumlu olup olmadığına yönelik araştırmaları teşvik edici birer kaynak olarak görülmelidir. Bu bilgi formlarına temel teşkil eden analizlerin, aynı zamanda raporda yer verilen karşılaştırılabilir AB veri setlerinin kimi eksikliklerini de giderecek şekilde, ulusal verilerle tekrarlanabilmesi de mümkündür.

Bu rapor, Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi'nin (CEDEFOP) mevcut becerileri geliştirme ve yeni beceriler kazandırma yoluyla yetişkinlerin güçlendirilmesine yönelik araştırmasının ilk cildidir. İkinci ciltte (21) ise beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinler için beceri kazandırma ve beceri yenileme yollarına yönelik tutarlı ve koordineli yaklaşımların geliştirilmesi ele alınmaktadır.

(20) www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3081

(21) Cedefop (yakında yayınlanacaktır). *Empowering adults through upskilling and reskilling pathways*. 2. Cilt: *Yetişkinler için beceri geliştirme yollarına yönelik koordineli ve tutarlı yaklaşımların geliştirilmesi*. Cedefop başvuru dizisi ; No 113. Lüksemburg: Avrupa Birliği Yayın Ofisi.

2. BÖLÜM

AB-28, İzlanda ve Norveç'te beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinler

2. Bölümde, aşağıdaki beceri alanları özelinde AB-28+ bölgesinde bulunan beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin düşük beceri seviyesine odaklı daha kapsamlı bir yaklaşımla araştırılması amaçlanmıştır:

- Eğitim düzeyi;
- Bilgisayar becerileri ve dijital beceriler;
- Sözel ve sayısal beceriler (bilişsel beceriler).

Temel mesleklerde çalışan eğitim düzeyi orta-yüksek seviyedeki yetişkinlere ilişkin tahminler, analiz kapsamında beceri kaybı ve beceri körelmesini temsil eder şekilde ele alınmıştır ⁽²²⁾.

Tanımlar ve analizlerde kullanılan beceri alanlarına ilişkin bilgi ve veri kaynakları için lütfen bkz. 1. Bölümde yer alan Bilgi Kutusu 1 ve Bilgi Kutusu 2.

2.1. AB-28+'da beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlere ilişkin betimleyici istatistikler

2.1. kısımda AB-28+ bölgesinde bulunan yetişkinlerin eğitim, bilgisayar ve dijital beceriler, bilişsel beceriler ve beceri kaybı/beceri körelmesi konularına yönelik temel istatistiki verilere yer verilmektedir.

2.1.1. Eğitim düzeyi

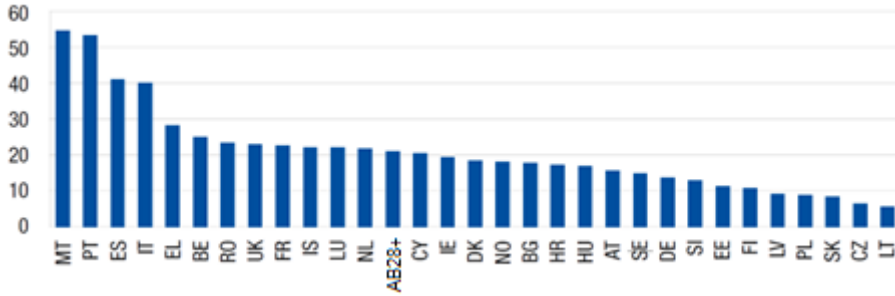
2016 tarihli eğitim düzeyi verileri, AB-28+ bölgesinde bulunan her beş yetiştinden birinin en fazla düşük eğitim düzeyinde bulunduğunu göstermektedir (Şekil 2) ⁽²³⁾. Bu veri, ülkeler arasında farklılık göstermekte, örneğin Malta ve Portekiz'de her iki yetiştinden birinin düşük ortaokul düzeyinde olduğu görülmektedir

(22) Birçok çalışma, iş ve işçilerin doğru eşleştirilmemesi neticesinde anında ve gecikmeli hatırlama becerileri, bilişsel esneklik ve sözel akıcılık gibi alanlarda bilişsel açıdan gerilemeler yaşandığını göstermektedir (De Grip ve ark., 2008; Kureková, Haita ve Beblavý, 2013; Kureková ve ark., 2013).

(23) Bu yayında, 'AB-28+' ibaresi AB üyesi 28 ülkeye ilaveten İzlanda ve Norveç'i ifade etmektedir.

(ISCED 0-2, + 3c kısa). Bu, özellikle endişe verici bir tablodur. İspanya ve İtalya'da da eğitim düzeyi düşük yetişkinlerin oranının %40 dolaylarında ve görece yüksek olduğu görülmektedir. Buna karşın Çekya, Letonya, Litvanya, Polonya ve Slovakya, düşük eğitim düzeyinin en az görüldüğü ülkelerdir (%10'dan daha az).

Şekil 2. Düşük eğitim düzeyinde yer alan yetişkin nüfus (25-64), AB-28+ (%)

Not: 25 - 64 yaşları arasındaki ISCED (2011) 0-2 seviyeleri veya iki yıldan daha az süren ISCED 3 programlarını tamamlamış yetişkinlerin oranı (%).

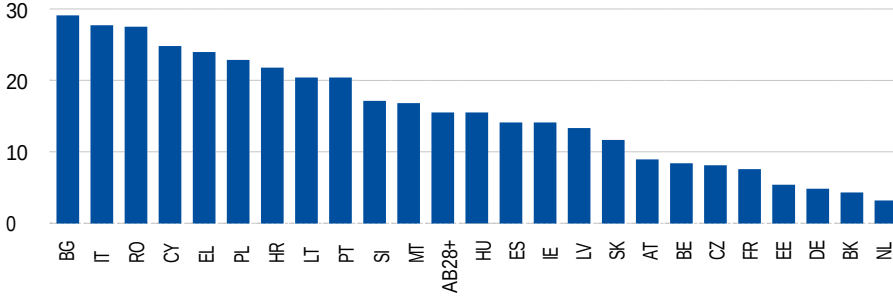
AB-28+: raporlanan ülkelerin ağırlıklandırılmamış ortalaması.

Kaynak: Eurostat, a [2016].

2.1.2. Dijital beceriler

AB düzeyinde dijital becerilerin kapsamlı olarak ele alındığı bir karşılaştırılabilir veri seti bulunmamaktadır (Bilgi Kutusu 1). Bu nedenle bilgisayar ve dijital becerilere ilişkin veriler, farklı veri setleri kullanılarak elde edilmiştir. Bilgi toplumuna ilişkin Eurostat Topluluk İstatistikleri dikkate alındığında, dijital beceri düzeyinin düşük seviyede olmasının Avrupa nüfusu açısından sık karşılaşılan bir durum olduğu görülmektedir. 2015 yılında 25 - 64 yaşları arasındaki bilgisayar tecrübesi bulunmayan yetişkinlerin oranı Bulgaristan, İtalya ve Romanya'da %30 (Şekil 3) ve Yunanistan, Hırvatistan, Güney Kıbrıs Rum Kesimi, Litvanya, Polonya ve Portekiz'de ise %20 veya %20'nin üzerindedir.

Şekil 3. Hiç bilgisayar kullanmamış yetişkin nüfus (25-64)

Not: 25 - 64 yaşları arasındaki hiç bilgisayar kullanmamış yetişkinlerin oranı (%).

DK, FI, IS, LU, NO, SE ülkelerine ilişkin veri bulunmamakta veya eldeki veriler güvenilir olmayan veridir.

AB-28+: raporlanan ülkelerin ağırlıklandırılmamış ortalaması.

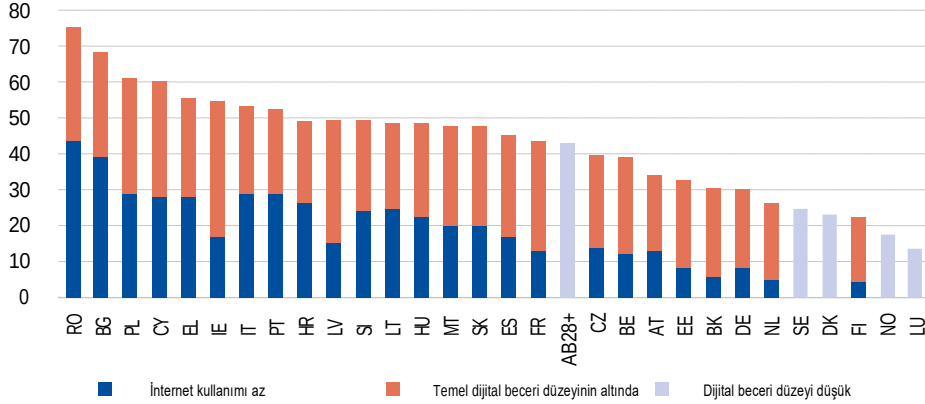
Kaynak: Eurostat, b [2015].

Aynı anket, 2015 yılında AB-28+ bölgesindeki yetişkin nüfusunun nadiren veya hiç internet kullanmamasına veya araştırılan 4 dijital yeterlilik alanında (bilgi, iletişim, içerik üretme ve problem çözme) düşük beceri seviyesinde görünmesine bağlı olarak dijital beceri düzeylerinin %43 oranında yetersiz seviyede olduğunu ortaya koymaktadır. Romanya ve Bulgaristan'da ise internet erişimi alanındaki kısıtlılıklar sebebiyle bu yüzdenin %60'ların üzerine çıktığı görülmektedir. İnternet kullanımı olan kesimde ise İrlanda, Güney Kıbrıs Rum Kesimi, Letonya ve Polonya'da dijital yeterlik düzeylerinin düşük seviyede olması nispeten sık karşılaşılan bir durumdur (Şekil 4).

Şekil 5'te PIAAC anketinde verisi bulunan, sınırlı sayıda Avrupa ülkesinde teknoloji-yoğun ortamda problem çözme becerileri düşük olan yetişkin nüfusun sıklığı gösterilmiştir⁽²⁴⁾. Buna göre, 25 - 64 yaş aralığındaki yetişkinlerin Litvanya'da %39'u ve Yunanistan'da %37'sinin teknoloji-yoğun ortamda problem çözme becerilerinin düşük seviyede olduğu görülmektedir. Benzer şekilde, beceri düzeyinin düşük seviyede olması Slovenya ve Polonya'da da sık karşılaşılan bir durumdur.

(24) Tüm AB-28+ bölgesi için geçerli olmadığından ötürü, çalışmanın amaçları doğrultusunda teknoloji-yoğun ortamda problem çözme becerilerinin düşük seviyede olması olgusuna sadece 2.1.2'nci Kısım'da yer verilmiştir.

Şekil 4. Düşük dijital beceri düzeyinde yer alan yetişkin nüfus (25-64), AB-28+ (%)

Not: Dijital beceri düzeyi düşük seviyedeki 25 - 64 yaşları arasındaki (internet kullanımı ve temel dijital beceri düzeyi düşük) yetişkinlerin oranı (%). İnternet kullanımının az olması: Anket görüşmesinden önceki 3 aylık dönemden daha önce veya hiç internet kullanmamış kişiler; Temel dijital beceri düzeyinin düşük seviyede olması: Anket görüşmesinden önceki 3 aylık dönemden daha önce veya hiç internet kullanmamış olanlar arasında, araştırılan dört dijital beceri alanından (bilgi, iletişim, içerik üretme ve problem çözme) en fazla birinde faaliyet göstermiş kişiler.

İS için veri bulunmamaktadır.

DK, LU, NO, SE verileri internet kullanımının azlığı ve temel dijital beceri düzeyinin düşüklüğüne ilişkin değerlerin birleştirilmesi yoluyla elde edilmiştir. Bu ülkelerde yeterli gözlem yapılmamış olmasından ötürü, iki dijital beceri alanına dair veriler (internet kullanımının azlığı ve temel dijital becerilerin düşük seviyede olması) ayrılmamış, dijital becerilere ilişkin veriler birleştirilmiş olarak verilmiştir. AB28+ bölgesi için raporlanan ülkelerin ağırlıklandırılmamış ortalaması olarak alınan değerler dijital beceri düzeyinin düşük seviyede olmasını bütünlüştürülmüş veri olarak ifade ettiğinden internet kullanımının azlığı ve dijital beceri düzeyinin düşük seviyede olması gibi alt kırımlarına ayırlanamamaktadır.

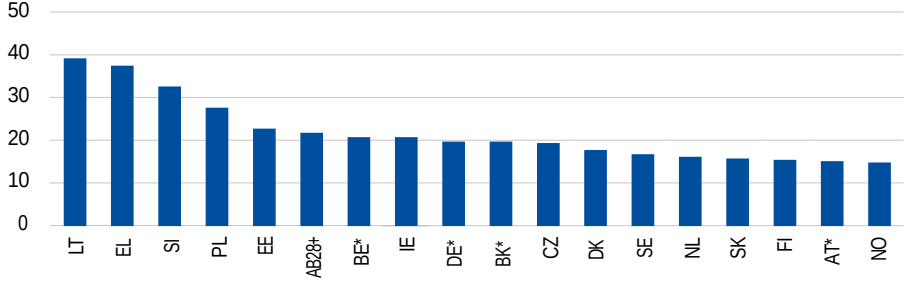
AB-28+: raporlanan ülkelerin ağırlıklandırılmamış ortalaması.

Kaynak: Eurostat, b [2015].

2.1.3. Bilişsel beceriler: sözel ve sayısal beceriler

PIAAC verisi bulunan Avrupa ülkeleri arasında Yunanistan, İspanya ve İtalya'da bulunan 25 - 64 yaşları arasındaki yetişkinlerin %35'inden fazlasının sözel ve sayısal beceri düzeyinin düşük seviyede olmasının yanında bu ülkelerde eğitim düzeyi düşük seviyede olan yetişkinlerin sayısı da fazladır. Bunun yanında yetişkin nüfus içerisinde eğitim düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin azınlıkta olduğu Fransa ve Slovenya gibi ülkelerde de bilişsel becerilerin düşük seviyede olması durumuyla sıklıkla karşılaşıldığı görülmektedir (Şekil 6).

Şekil 5. Teknoloji-yoğun ortamda problem çözme becerileri düşük seviyedeki yetişkin nüfus (25 - 64), AB-28+ (%)

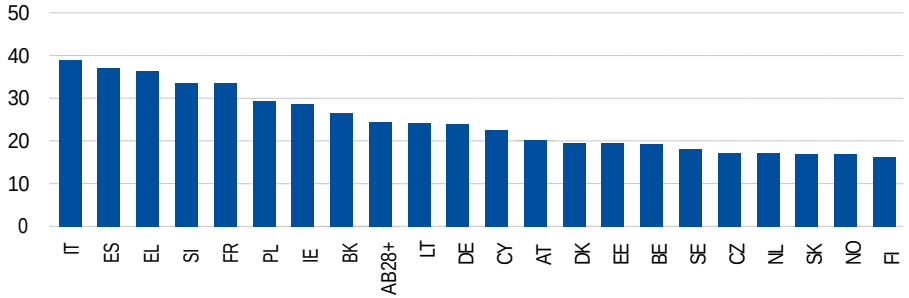
Not: 25 - 64 yaşları arasındaki teknoloji-yoğun ortamda problem çözme becerileri puanı 226'nın altında (en fazla seviye 1) olan yetişkinlerin oranı (%). BG, CY, ES, FR, HR, HU, IS, IT, LU, LV, MT, PT, RO için veri geçersizdir. AB-28+: raporlanan ülkelerin ağırlıklandırılmamış ortalaması.

AB-28+: raporlanan ülkelerin ağırlıklandırılmamış ortalaması.

* Problem çözme ile ilgili bilgiler AT ve DE için 25 - 65 yaş arası nüfusu; Belçika verisi Flandre'yi ve Birleşik Krallık verileri İngiltere ve Kuzey İrlanda'yı ifade etmektedir.

Kaynak: OECD a; b.

Şekil 6. Bilişsel beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkin nüfus (25-64), AB-28+ (%)

Not: 25 - 64 yaşları arasındaki sözel veya sayısal beceri puanı 226'nın altında (en fazla seviye 1) olan yetişkinlerin oranı (%).

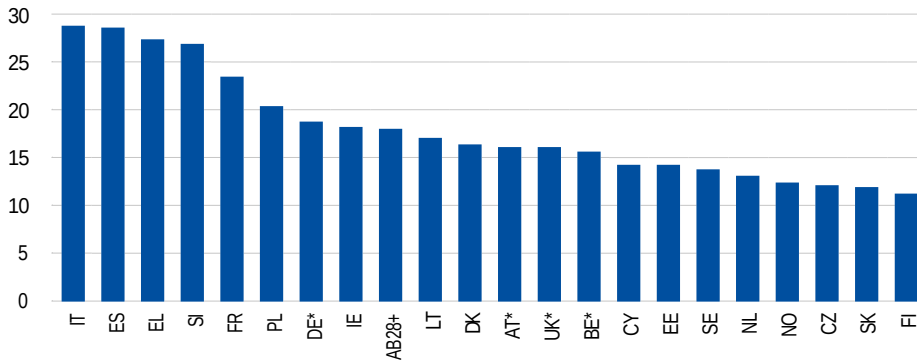
BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, PT, RO için veri geçersizdir. AB-28+: raporlanan ülkelerin ağırlıklandırılmamış ortalaması.

* Sözel ve sayısal becerilere ilişkin bilgiler AT ve DE için 25 - 65 yaş arası nüfusu; Belçika verisi Flandre'yi ve Birleşik Krallık verileri İngiltere ve Kuzey İrlanda'yı ifade etmektedir.

Kaynak: OECD a;

Şekil 7 ve 8'de yetişkinler arasında sayısal becerilerin düşük seviyede olmasının sözel becerilere kıyasla daha yaygın bir durum olduğu görülmektedir. Yunanistan, İspanya, Fransa, İtalya ve Slovenya'da ise her iki alanda da bilişsel becerilerin düşük seviyede olduğu görülmektedir. Sayısal beceri düzeyinin düşük seviyede olması (Şekil 8) İrlanda, Polonya ve Birleşik Krallık'ta (yalnızca İngiltere ve Kuzey İrlanda) endişe verici boyuttadır.

Şekil 7. Sözel beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkin nüfus (25-64), AB-28+ (%)

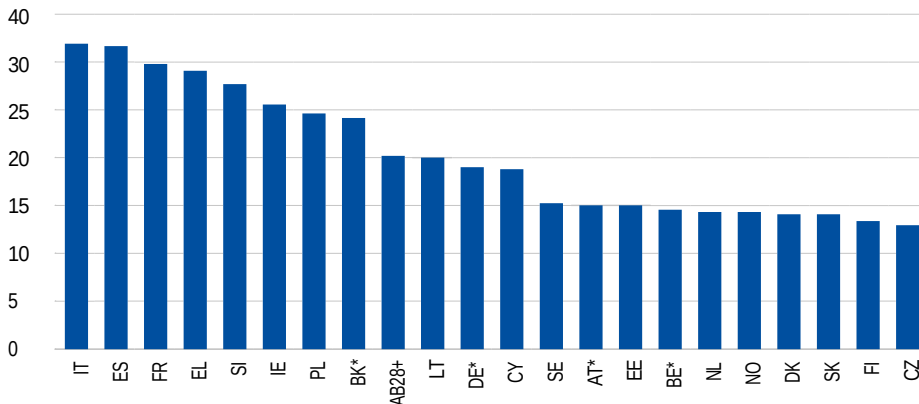
Not: 25 - 64 yaşları arasındaki sözel beceri puanı 226'nın altında (en fazla seviye 1) olan yetişkinlerin oranı (%).

BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, PT, RO için veri geçersizdir. AB-28+: raporlanan ülkelerin ağırlıklandırılmamış ortalaması.

* Sözel becerilere ilişkin bilgiler AT ve DE için 25 - 65 yaş arası nüfusu; Belçika verisi Flandre'yi ve Birleşik Krallık verileri İngiltere ve Kuzey İrlanda'yı ifade etmektedir.

Kaynak: OECD a; b.

Şekil 8. Sayısal beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkin nüfus (25-64), AB-28+ (%)

Not: 25 - 64 yaşları arasındaki sayısal beceri puanı 226'nın altında (en fazla seviye 1) olan yetişkinlerin oranı (%).

BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, PT, RO için veri geçersizdir. AB-28+: raporlanan ülkelerin ağırlıklandırılmamış ortalaması.

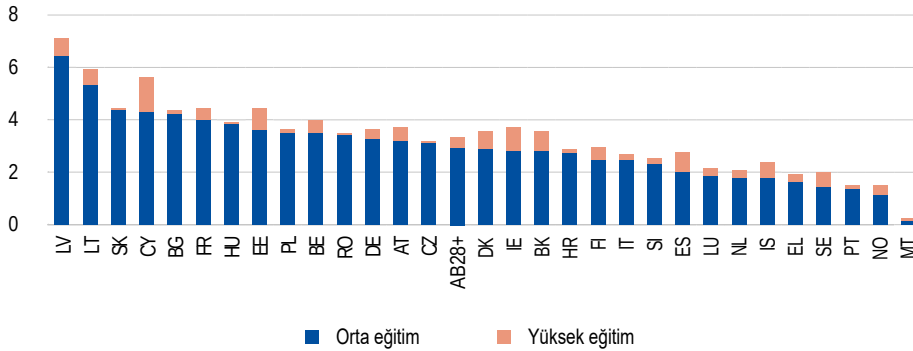
* Sayısal becerilere ilişkin bilgiler AT ve DE için 25 - 65 yaş arası nüfusu; Belçika verisi Flandre'yi ve Birleşik Krallık verileri İngiltere ve Kuzey İrlanda'yı ifade etmektedir.

Kaynak: OECD a; b

2.1.4. Beceri kaybı/beceri körelmesi

Beceri kaybı ve beceri körelmesine ilişkin AB-28+ bölgesi özelinde karşılaştırılabilir nitelikte veri geçersizdir. Eğitim düzeyi orta ve yüksek seviyede olup temel mesleklerde çalışan yetişkinlere ilişkin istatistikler, bu çalışma kapsamında beceri kaybı ve beceri körelmesini temsil eder mahiyette ele alınmıştır. Verilere göre AB-28+ bölgesinde bulunan yetişkinlerin yalnızca %3.3'ü beceri kaybı ve beceri körelmesi riskiyle karşı karşıyadır. Yetişkinler arasında eğitim düzeyinin düşük olduğu ülkelerde (Letonya, Litvanya, Slovakya) bu yüzde daha yüksek olup, muhtemelen aynı zamanda gereken düzeyin üzerinde bir yeterlik seviyesi riskine de işaret etmektedir (Şekil 9).

Şekil 9. Temel mesleklerde çalışan eğitim düzeyi orta-yüksek seviyedeki yetişkin nüfus (25 - 64), AB-28+ (*) (%)

Not: (*) AB-28+ = AB-28 + IS, NO

25 - 64 yaşları arasındaki temel mesleklerde çalışan (ISCO-08 grup 9), eğitim düzeyi orta-yüksek seviyedeki yetişkinlerin oranı (%). Orta eğitim düzeyi: Eğitim süresi iki yıl veya daha uzun olan ISCED 3 (2011) programını veya ISCED (2011) seviye 4'ü tamamlamış; Yüksek eğitim düzeyi: ISCED (2011) seviye 5-8'i tamamlamış yetişkinleri ifade eder.

Kaynak: Eurostat, a [2016].

2. Bölümde yer alan analiz dikkate alındığında Yunanistan, İspanya, Fransa, İtalya ve Malta'da, beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin mevcut ülke verileri ışığında incelenen hemen tüm beceri alanlarında ortalamanın üzerinde olduğu saptanmıştır. Buna karşın Hollanda, Avusturya ve İskandinav ülkeleri (Danimarka, Finlandiya, Norveç ve İsveç), düşük beceriler açısından tüm beceri alanlarında ortalamanın üstünde değerler sergilemektedir.

3. BÖLÜM

Beceri düzeyi düşük yetişkinlerin sayısı

3.1. Yöntemsel yaklaşım

Bu çalışmada ele alınan beceri alanlarının tümünü içeren Avrupa geneline özel bir veri seti bulunmaması sebebiyle beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusun büyüklüğü hesaplanırken üç istatistik kaynaktan elde edilen mevcut veriler kullanılmıştır (Bilgi Kutusu 2).

- (a) EU LFS (2016) ⁽²⁵⁾;
- (b) CSIS (2015; IS için 2014) anonimleştirilmiş mikro veri ⁽²⁶⁾;
- (c) PIAAC (2012; 2015 halka açık belgeler) ⁽²⁷⁾.

Tahminlerde dört aşamalı artık yöntem izlenerek, küme teorisi temelinde beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinler dört kümeye ayrılarak tek bir değer elde edebilmek üzere küme değerleri toplanmıştır. Bu yaklaşım, beceri kazandırma ve yenilemeye uygun nüfusun alt grupları arasında mükerrerliği (çift sayımı) azaltmak üzere benimsenmiştir.

Beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinler 4 kümeye ayrılabilir. Bunlar: (Şekil 10):

- (a) Düşük eğitilmiş (LFS 2016);
- (b) Temel mesleklerde çalışan orta-yüksek eğitilmiş (LFS 2016 mikroverisi);
- (c) Bilgisayar (C1) ve dijital (C2) beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinler ⁽²⁸⁾ ve bu gruptaki orta-yüksek eğitilmiş/bedensel işlerde çalışmayan kimseler ⁽²⁹⁾ (CSIS 2015 mikro verisi, İzlanda için CSIS 2014);

(25) Eurostat, a.

(26) Eurostat, b.

(27) OECD, a; b.

(28) C1 kümesinde beceri kazandırma potansiyeline sahip grup olarak bilgisayar tecrübesi bulunmayan yetişkinler; C2 kümesinde ise bilgisayar tecrübesi bulunmayan kişilerin yanında internet kullanımı düşük ve interneti daha sık kullanan, ancak temel dijital becerileri bulunmayanlar ele alınmaktadır (Bilgi Kutusu 1).

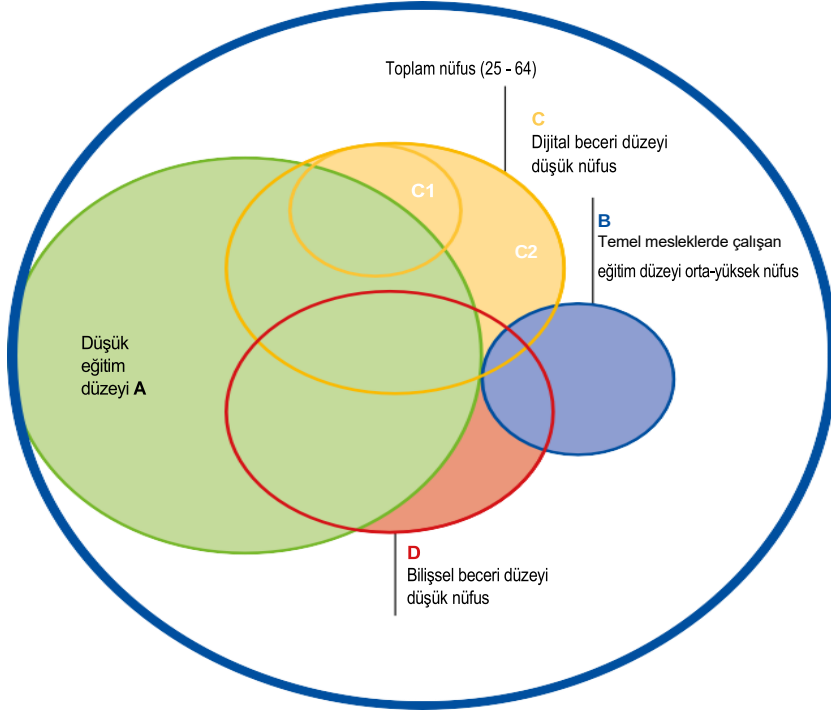
(29) Bilgi toplumuna ilişkin Eurostat Topluluk İstatistikleri anonimleştirilmiş mikro verisinde çalışanların mesleklerine ilişkin (ISCO 9) veri bulunmamakta, meslekler yalnızca bedensel çalışma içeren/içermeyen meslekler olarak ayrılmaktadır.

- (d) Bilişsel beceri düzeyi düşük seviyedeki (sözel ve sayısal) yetişkinler, bunlar içerisinde orta-yüksek eğitim düzeyinde ve temel mesleklerde (ISCO 9) çalışmayan ve bilgisayar kullanma tecrübesine sahip olanlar ⁽³⁰⁾(PIAAC 2012; 2015 kamuya açık mikro veri belgeleri, Bilgi Kutusu 3) ⁽³¹⁾.

Bu temelde bilgisayar ve dijital becerileri düşük seviyedeki nüfusun farklı özelliklerine göre iki farklı tahmin hesaplanmıştır:

- (a) Düşük tahminde beceri kazandırma potansiyeli dâhilinde hiç bilgisayar kullanmamış yetişkinler (C1 kümesi);
- (b) Yüksek tahminde ise bu grubun yanında internet kullanımı düşük ve interneti daha sık kullanan, ancak temel düzeyin altında dijital becerilere sahip kimseler esas alınmıştır (C2 kümesi).

Şekil 10. **Beceri geliştirmeye uygun nüfus tahmini**

Kaynak: Cedefop.

(30) PIAAC anketinde yer alan dijital beceri değişkenleri CSIS anketindekinden farklı olduğundan yerine bilgisayar deneyimine ilişkin (katılımcının bilgisayar deneyimi var/yok) PIAAC değişkeni kullanılmıştır.

(31) PIAAC'ta yer almayan ülkeler (BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, NO, PT, RO) için aynı bilgi PIAAC'ta yer alan AB-28+ içerisinde gözlemlenen oranın ağırlıklandırılmamış ortalaması olarak alınmıştır. PIAAC tarafından kapsanmayan ülkelerde artık yüzde tahminine yönelik ekonometriye dayalı alternatif tahmin yöntemleri değerlendirildikten sonra bu tercihte karar kılınmıştır. Ağırlıklandırılmamış ortalamaların kullanılması sayesinde hata payı ekonometrik yaklaşıma kıyasla daha düşük kalmıştır (Bilgi Kutusu 3).

Şekil 10'da da görüldüğü üzere C ve D kümeleri, bu kümelere ait dijital ve bilişsel becerileri düşük yetişkinlerin bir kısmının diğer kümelere bulunması nedeniyle artık küme niteliğindedir. Örneğin, D kümesi, henüz diğer kümelere dâhil edilmemiş olan eğitim düzeyi düşük seviyedeki, beceri kaybı/beceri körelmesi riskiyle karşı karşıya olan (eğitim düzeyi orta-yüksek bedensel işlerde çalışan) yetişkinler ile dijital beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinleri (C kümesi) ifade etmektedir. Dolayısıyla, dört farklı kümeye (A, B, C, D) ilişkin tahminlerde kullanılan hesaplama sırası, küme değerlerini ve görece paylarını etkilemekte, ancak dört kümenin toplamı olarak hesaplanan beceri kazandırma ve yenilemeye uygun nüfusun toplamına etki etmemektedir.

Benimsenen yöntemin safhaları aşağıdaki gibidir:

- d. LFS mikro verileri ile eğitim düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin (A kümesi) ve orta-yüksek eğitilmiş olup bedensel işlerde çalışan yetişkinlerin (B kümesi) hesaplanması;
- e. CSIS mikro verisi ile dijital beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin (C kümesi) artık yüzdesinin hesaplanması;
- f. PIAAC mikro verisi ile düşük bilişsel beceri düzeyindeki yetişkinlerin (D kümesi) artık yüzdesinin hesaplanması;
- g. beceri kazandırma ve yenilemeye uygun toplam nüfusun dört küme ile (A, B, C, D) toplanarak hesaplanması;
- h. Yukarıda (d)'de tanımlanan tahmini toplam rakamın 2016 LFS mikro verilerinde kaydedilen yetişkin nüfus (25-64) ile çarpılmasıyla hesaplanan beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusun mutlak değerine ilişkin tahmin ⁽³²⁾.

(32) LFS, çalışma kapsamına giren nüfusa göre kalibre edilmiş, aynı zamanda LFS kullanılmak suretiyle başka bir veri kaynağı aramaya gerek kalmamıştır.

Bilgi Kutusu 3. **OECD PIAAC kapsamında yer almayan ülkelerde bilişsel becerilerin düşük seviyede olmasına ilişkin değerlendirme**

25 - 64 yaşları arasındaki beceri yenileme ve kazandırma potansiyeline sahip yetişkin nüfusun büyüklüğünü hesaplamaya yönelik yaklaşım, bilişsel becerilere ilişkin veriye ek olarak PIAAC verileri de içermektedir. PIAAC sayesinde bilişsel beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinler (düşük seviyede sayısal/sözel beceriler) içerisinde yer alan orta-yüksek eğitim düzeyinde, bedensel işlerde çalışmayan ve dijital beceri sahibi yetişkin nüfus artık payları hesaplanabilmektedir.

PIAAC, AB-28+ ülkelerinin tümünü kapsamadığından PIAAC kapsamına alınmayan ülkeler (BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, NO, PT, RO) için de bir tahmin oluşturma gereği doğmuştur. Bu doğrultuda, Eurostat LFS'den alınan, hem bu ülkelerdeki nüfus yapısına ilişkin veriler hem de PIAAC verilerinde bu nüfusta gözlemlenen bilişsel beceri düzeyinin düşük olma sıklığı ve nüfus yapısı arasındaki korelasyonlar kullanılmak suretiyle eksik değerler tahmin edilmeye çalışılmıştır. Ancak, tahmin yaklaşımı neticesinde PIAAC kapsamında yer alan ülkelerin basit ortalama değerlerinin kullanılmasına kıyasla daha iyi sonuçlara elde edildiği söylenemez. Bu nedenle, PIAAC kapsamında yer almayan ülkeler için bilişsel beceri düzeyi düşük seviyedeki nüfusun artık paylarına ilişkin tahminlerde, anketin yapıldığı ülkelerde gözlemlenen oranların ağırlıklandırılmamış ortalamasından faydalanılmıştır.

Ayrıntılı yöntem ve sonuçlar Ek 1, Tablo A1.1'de verilmiştir.

Kaynak: Cedefop.

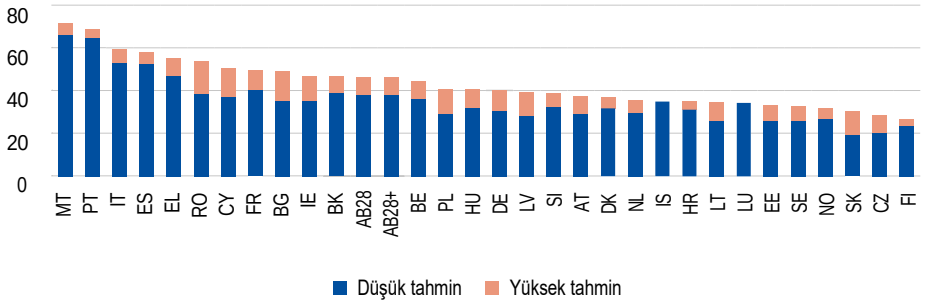
3.2. **Tahminlere dayalı sonuçlar**

AB-28+ bölgesindeki beceri kazandırma ve yenilemeye uygun nüfusa ilişkin (yüksek ve düşük) tahminler için bkz. Şekil 11. Bu tahminlere göre AB-28+ bölgesinde, 25 - 64 yaşları arasındaki AB-28+ nüfusunun (105 - 128 milyon kişi) %38 ila %46'sının ⁽³³⁾ eğitim düzeyi ve dijital ve bilişsel beceri düzeylerinin düşük seviyede olması veya bu kişilerin eğitim düzeyi orta - yüksek seviyede olup beceri kaybı/beceri körelmesi riski ile karşı karşıya olmasından ötürü beceri kazandırma ve yenileme girişimlerinden faydalanacakları değerlendirilmektedir.

(33) Düşük tahmin kapsamında hiç bilgisayar kullanmamış yetişkinlere beceri kazandırma potansiyeli ele alınırken yüksek tahmin, internet kullanımı az ve temel dijital becerilerden yoksun yetişkinleri de kapsamaktadır. Ülke verileri, Ek 2'de yer alan ek tablolarda yer almaktadır.

Ülkeler arasında da kayda değer farklılıklar vardır. Örneğin Malta ve Portekiz'de yetişkin nüfusun yaklaşık %70'i beceri kazandırma ve yenileme için uygun konumdadır. Beceri kazandırma ve yenilemeye uygun nüfusa ilişkin %59 ve %55 arasında yer alan tahminlerle Yunanistan, İtalya ve İspanya'nın yanında Romanya (%54) için de tahminler endişe verici bir duruma işaret etmektedir. Buna karşın yüzdeler Çekya (%28) ve Finlandiya'da (%27) en düşük düzeyde olup beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkinler %31 ila %33 arasında değişen nispeten düşük oranlarla Estonya, Norveç, Slovakya ve İsveç'te yer almaktadır.

Şekil 11. Ülke bazında beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusa ilişkin (25 - 64) tahminler (%), AB-28+

Not: Düşük eğitilmiş (ISCED11 0-2, 3c kısa); düşük sözel ve/veya sayısal beceri (seviye 1 altından seviye 5'e kadar uzanan PIAAC yetkinlik ölçeğinde en fazla seviye 1); orta-yüksek eğitilmiş (ISCED11 seviye 3-8) temel mesleklerde çalışan (ISCO-08 seviye 9); düşük dijital becerilere sahip (yüksek tahmin) veya hiç bilgisayar kullanmamış (düşük tahmin) 25-64 yaş arası nüfus. PIAAC'ta yer almayan ülkelerin (BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, PT, RO) düşük seviyedeki bilişsel beceri düzeyi PIAAC'ta yer alan AB-28+ bölgesinde gözlemlenen ortalama düzeye denk geldiği düşünülmüştür.

AB-28+ ve AB-28 nüfus ortalamaları.

IS ve LU verilerinde yüksek ve düşük tahminler örtüşmektedir (IS için dijital beceri düzeyine ilişkin veri bulunmamaktadır; LU için veri sayısı düşüktür).

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat b [2015; 2014 IS]; OECD, a; b.

Yukarıdaki tahmine ilişkin aşağıdaki kısıtlılıkların dikkate alınması gerekir:

i. Bu çalışmada ele alınan beceri alanlarının tamamını içeren bir Avrupa veri seti bulunmaması sebebiyle benimsenen yöntemde farklı gözlem aralıklarında, farklı istatistik kaynakları temel alınmıştır:

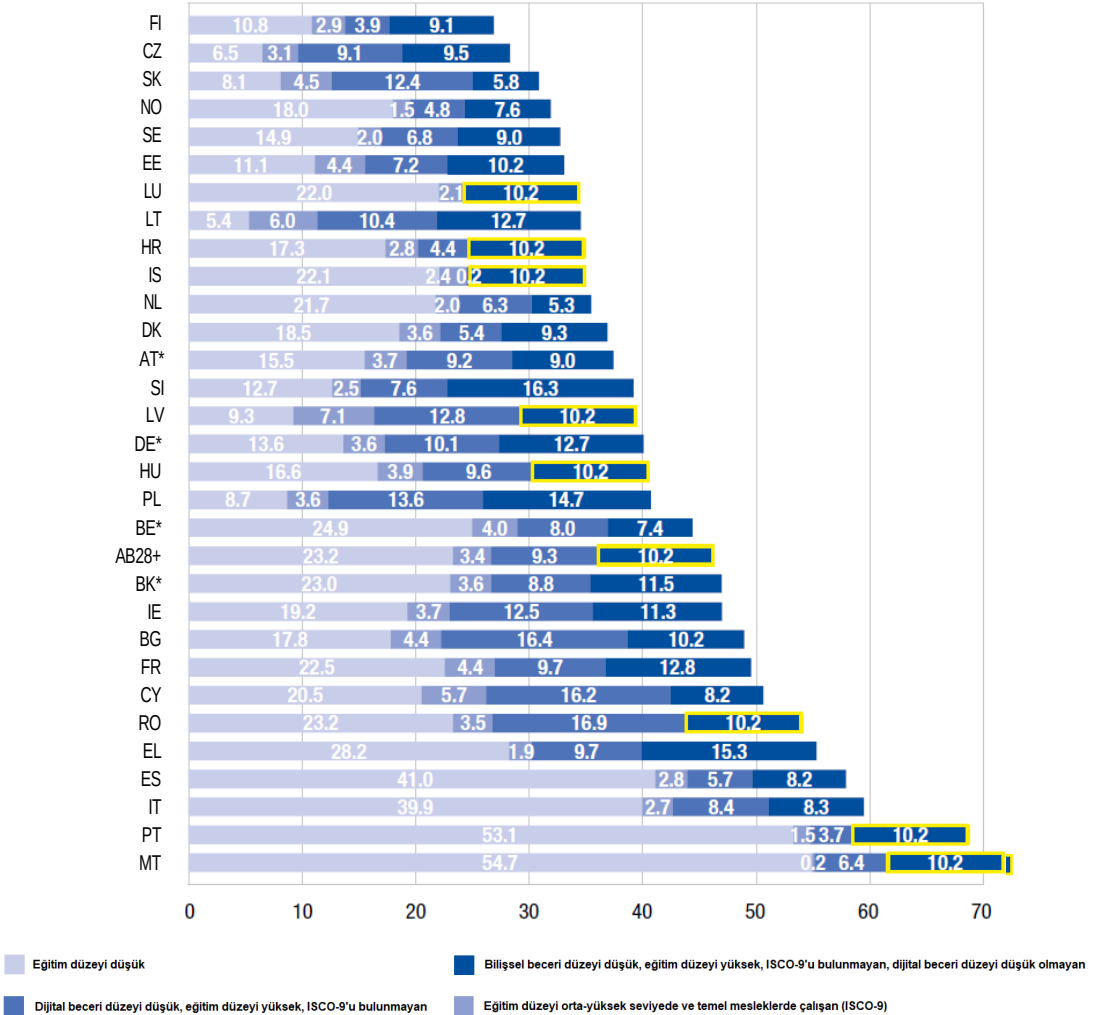
- i. LFS 2016;
- ii. CSIS 2015;
- iii. PIAAC 2012;
- iv. PIAAC 2015;

- j. Analizde kullanılan farklı veri kaynaklarında yer alan bilgiler arasında farklılıklar bulunabilmektedir. Bu nedenle benimsenen yöntemde aşağıdaki temsili göstergeler kullanılmıştır:
- i. CSIS 2015 araştırması için anonimleştirilmiş mikro verilerde çalışanların meslekleri hakkında bilgi bulunmamakta ve yalnızca bedensel olan/olmayan işler arasında ayırım yapılmaktadır. Bu nedenle orta-yüksek eğitim düzeyinde olup temel mesleklerde çalışmayanlar arasında (C kümesi) bilgisayar ve/veya dijital beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin artık payı, 'bedensel işlerde çalışmayanlara' ilişkin temsili gösterge kullanılarak hesaplanmıştır (bkz. 29. Dipnot);
 - ii. PIAAC'ta yer alan dijital beceri değişkenlerinin CSIS anketindekilerden farklı olmasından ötürü eğitim düzeyi orta-yüksek seviyede olup temel mesleklerde çalışmayan ve dijital beceril düzeyi düşük seviyede olmayanlar arasında bilişsel becerilere düzeyi düşük olanların artık payının (D kümesi) hesaplanmasında 'bilgisayar tecrübesi olmayan' şeklinde tanımlanan PIAAC değişkeni, dijital beceri düzeyinin düşük seviyede olmasını temsil eden gösterge olarak (bkz. 30. Dipnot);
 - k. Bilgi Kutusu 3'te de tartışıldığı üzere, PIAAC'ın kapsamında bulunmayan dokuz ülke (BG, EE, HR, LV, LU, HU, MT, PT, RO) ve AB-28+ ortalaması için düşük bilişsel becerilere sahip yetişkinlerin tahmini artık payı (D kümesi), bilişsel becerilere ilişkin verilerin mevcut olduğu AB-28+ bölgesinde kayıtlı değerlerin aritmetik ortalaması olarak hesaplanmıştır (bkz. 31. Dipnot).

Beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusa ilişkin (25 - 64) tahminlerde kullanılan göstergenin içeriği Şekil 12'de gösterilmektedir. Bu gösterge, yüksek tahmin (bilgisayar kullanmamış, internet kullanımı düşük veya temel dijital becerilerden yoksun yetişkin nüfus - Bilgi Kutusu 1) değerinin hesaplanması amacıyla toplanan farklı kümelerdeki artık payları göstermektedir. Soldan ilk iki rakam (yeterlilik düzeyi düşük seviyedeki yetişkinler ve eğitim düzeyi orta-yüksek seviyede olup temel mesleklerde çalışan yetişkinler), ilgili grupların 25 - 64 yaş aralığındaki toplam nüfus içerisindeki oranına tekabül etmektedir. Diğer ikisi ise artık paylardır. 'Dijital beceri düzeyi düşük seviyede ancak yüksek eğitilmiş ve ISCO-9'u bulunmayan artık payı, eğitim düzeyi orta-yüksek seviyede, temel mesleklerde çalışmayan ancak dijital becerileri düşük seviyede olan yetişkinleri ifade etmektedir.

'Düşük bilişsel beceri düzeyinde, yüksek eğitilmiş, ISCO-9'u bulunmayan, dijital beceri düzeyi düşük seviyede olmayan' artık payı, orta-yüksek eğitim düzeyinde, temel mesleklerde çalışmayan, bilgisayar becerisine sahip ancak bilişsel beceri düzeyi düşük (sayısal/sözel becerileri düşük) seviyede olan yetişkinleri ifade etmektedir.

Şekil 12. Beceri kazandırma potansiyeline sahip yetişkin nüfus (25 - 64) (yüksek tahmin): kademeli yaklaşım ve artık paylar (%)

Not: Beceri kazandırmaya uygun nüfusa ilişkin yüksek tahminleri oluşturan artık paylar Yüksek tahminde dijital beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinler, internet kullanımı düşük olanlar ve interneti daha sık kullananlar arasında temel dijital becerilerin altında olanlar ele alınmaktadır.

* Sayısal ve sözel becerilere ilişkin bilgiler AT ve DE için 25 - 65 yaş arası nüfusu; Belçika verisi Flaman Bölgesi'ni ve Birleşik Krallık verileri İngiltere ve Kuzey İrlanda'yı ifade etmektedir.

AB-28+: nüfus ağırlıklandırılmış ortalaması.

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat b [2015; 2014 for IS]; OECD, a; b.

4. BÖLÜM

Beceri düzeyinin düşük seviyede olma riski karşısında en kırılgan konumda yer alan yetişkinler

3. Bölümde 128 milyon yetişkinin (AB-28+ yetişkin nüfusunun %46.1'i) beceri kazandırma ve yenilemeye uygun olduğu tahmin edilmektedir. Bununla beraber beceri düzeyi düşük seviyedeki nüfusun heterojen bir grup olduğu; özellik ve ihtiyaçları bakımından aralarında farklar bulunduğu göz ardı edilmemelidir (Cedefop, 2017). 4. Bölümde bu çalışma kapsamında ele alınan farklı beceri alanları özelinde beceri düzeyi düşük seviyede bulunma riski en yüksek olan beceri düzeyi düşük seviyedeki alt gruplarının belirlenmesi hedeflenmektedir.

4.1. AB-28+ bölgesinde beceri düzeyi düşük seviyede olma riski en yüksek olan yetişkin alt grupları

4.1. kısımda beceri kazandırma potansiyeline sahip olan yetişkin nüfusun, yapısı, eğitim seviyesi ve dijital, sayısal ve sözel becerilerin düşük düzeyde olma riski en yüksek olan yetişkin alt grupları belirlenmek suretiyle analiz edilecektir.

Bu kapsamda bulunan yetişkinlerin birkaç alt grubu, iki temel sosyodemografik özellik baz alınarak belirlenmiştir (bkz. Bilgi Kutusu 4):

- (a) İstihdam durumu:
 - (i) çalışıyor;
 - (ii) işsiz;
 - (iii) iş gücünün dışında (faal olmayan);
- (b) Üç kategoriye ayrılmış yaş aralığı:
 - (i) 25 - 34;
 - (ii) 35 - 54;
 - (iii) 55 - 64.

Bilgi Kutusu 4. İncelenecek sosyodemografik alt grupların seçimi

Yararlanılan tüm veri tabanlarında (LFS, CSIS, PIAAC) yer alan çeşitli sosyodemografik özelliklere ilişkin (yaş sınıfları, cinsiyet, doğulan ülke, istihdam durumu, uzun süreli işsizlik) farklı kombinasyonlarda bir ön fizibilite analizi gerçekleştirilerek, ardından, sosyodemografik özellikler ve incelemeye tabi alt grup kombinasyonları arasında bir seçim yapılmıştır. Seçimde aşağıdaki hususlar gözetilmiştir:

- verilerin uygunluğu ve güvenilirliği (alt grup için yapılan gözlem sayısı);
- (beceri kazandırma müdahaleleri için hedef gruplar olarak belirlenebilir olan) politika odaklı alt gruplar.

Fizibilite çalışmasının sonuçlarına dayanarak iki sosyodemografik özellik ⁽³⁴⁾ seçilmiştir:

- istihdam durumu: çalışan, işsiz, iş gücünün dışında (faal olmayan);
- üç kategoriye ayrılmış yaş aralığı: 25 - 34; 35 - 54; 55 - 64.

Bu bilgiler ışığında yetişkin nüfusa ilişkin toplam dokuz alt grup seçilmiştir:

- 25 - 34, 35 - 44, 55 - 64 yaşları arasındaki işsiz yetişkinler;
- 25 - 34, 35 - 44, 55 - 64 yaşları arasındaki faal olmayan yetişkinler;
- 25 - 34, 35 - 44, 55 - 64 yaşları arasındaki çalışan yetişkinler.

Ulusal düzeyde elde mevcut ve güvenilir veri olması durumunda beceri düzeyi düşük seviyede bulunma riski kadınlar ve yabancı uyruklu yetişkinler için de analiz edilmiştir. Bu bilgi, raporu tamamlamak üzere hazırlanan ülke bilgi formlarında ⁽³⁵⁾ mevcuttur.

Kaynak: Cedefop.

Belirlenen dokuz alt grubun her biri için eğitim alanında (LFS 2016 mikro verisi), dijital beceriler alanında (CSIS 2015 mikro verisi), ve bilişsel beceriler alanında (PIAAC 2012 ve PIAAC 2015 halka açık belgeler) düşük düzeyde bulunma riski dört gösterge üzerinden hesaplanmıştır:

(a) Aynı sosyodemografik alt gruptaki bireyler arasında beceri düzeyi düşük seviyedeki bireylerin basit oranı olarak hesaplanan mutlak düşük beceri riski ⁽³⁶⁾. Bu değer, alt grup nüfusundaki düşük beceri düzeyi görülme sıklığını göstermektedir.

(34) Belirlenen sosyodemografik özelliklere ek olarak başkaca sosyodemografik özelliklere de odaklanan kombinasyonlar neticesinde ancak ülke bazında hiç ya da nadiren karşılaşılan alt gruplar ortaya çıkmıştır.

(35) www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3081

(36) Mutlak düşük beceri riski şu şekilde hesaplanır: (beceri düzeyi düşük seviyedeki nüfus) ij/(toplam nüfus)ij; burada i alt simgesi alt grubu ve j ülkeyi ifade etmektedir.

(b) Sosyodemografik alt gruptaki beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin (mutlak risk) ülkedeki 25-64 yaş arası tüm yetişkin nüfus içindeki beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlere oranı olarak hesaplanan göreceli düşük beceri seviyesinde yer alma riski ⁽³⁷⁾. Burada alt gruplarda düşük beceri seviyesinin görülme sıklığı, ülkedeki toplam yetişkin nüfus içerisinde görülme sıklığı ile karşılaştırılmaktadır. 100'ün üzerindeki/altındaki değerler, alt gruptaki düşük beceri seviyesinde olma riskinin ülkenin toplam yetişkin nüfusunda gözlemlenen ortalama riskten daha yüksek/düşük olduğunu gösterir;

(c) Düşük beceri bileşik endeksi; eğitim, dijital beceriler, sözel ve sayısal becerilerin düşük seviyede olmasından kaynaklanan riskin aritmetik ortalaması olarak hesaplanmıştır. Bu endeks, analiz edilen dört alanda düşük beceri seviyesinde olma riskinin ortalamasını verir ve bu endekste de 100'ün üzerindeki/altındaki değerler ortalamadan daha yüksek/daha düşük riskleri ifade etmektedir.

(d) Aynı sosyodemografik alt grup için AB-28+'da ortalama olarak gözlemlenen düşük beceri seviyesinde olma riskine kıyasla ülke bazında düşük beceri seviyesinde olma riski olarak hesaplanan düşük beceri göreceli performans endeksi⁽³⁸⁾. Bu endeks ile ülkedeki alt grubun düşük beceri seviyesi açısından göreceli performansı, AB-28+'daki alt grubun tümünün göreceli performansı ile karşılaştırılmaktadır. 100'ün üzerindeki değerler, ülke bazında alt grupta kaydedilen göreceli düşük beceri riskinin, aynı alt grup tarafından AB-28+ bölgesinde kaydedilen ortalama riskten daha yüksek olduğunu göstermektedir. Buna karşın 100'ün altındaki değerler, daha düşük bir göreceli riske işaret etmektedir (göreceli performans endeksi, ülke bilgi formlarında mevcuttur).

4.1.1. Genel sonuçlar

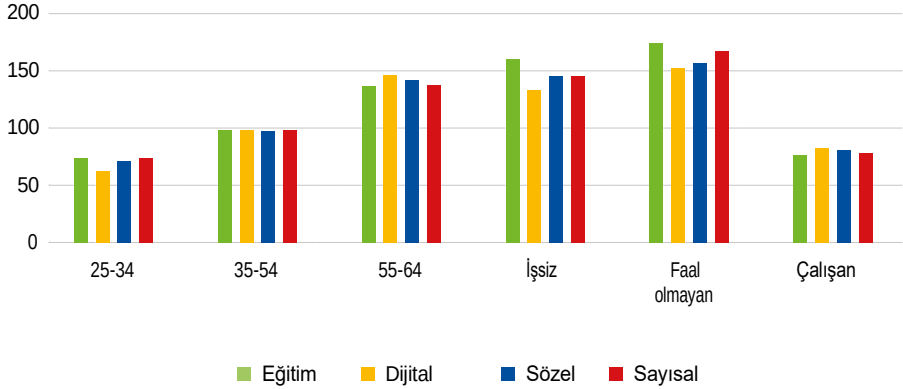
Sonuçlar, düşük beceri seviyesinde olma riskinin yaşla arttığını ve faal olmayan/işsiz yetişkinlerde çalışan yetişkinlere kıyasla bu riskin daha yüksek olduğunu göstermektedir. Genç yetişkinlerde (25 - 34) toplam yetişkin nüfusa kıyasla tüm beceri alanlarında beceri düzeyinin düşük seviyede olmasından kaynaklı risklerin %30 oranında daha az olduğu kaydedilmiştir. Buna karşın yaşlı yetişkinlerde (55 - 64), incelenen tüm alanlarda beceri düzeyi düşük seviyede olma riskinin toplam yetişkin nüfusta gözlemlenen değerlere kıyasla yaklaşık %40 daha fazla olduğu kaydedilmiştir. Benzer şekilde, düşük beceri

(37) Düşük beceri göreceli riski şu şekilde hesaplanmaktadır:
$$\frac{[(\text{beceri düzeyi düşük seviyedeki nüfus})/(\text{toplam nüfus})]}{[(\text{beceri düzeyi düşük seviyedeki nüfus})/(\text{toplam nüfus})]} \times 100$$
; burada i alt simgesi alt grubu ve j ülkeyi ifade etmektedir.

(38) Göreceli performans endeksi şu şekilde hesaplanmaktadır: $[(\text{düşük beceri göreceli riski}) / (\text{düşük beceri göreceli riski})_{AB28+}] \times 100$; burada i alt simgesi alt grubu, j ülkeyi ve AB28+ Avrupa ortalamasını ifade etmektedir.

seviyesinde olma riski, işsizler ve iş gücünün dışındaki yetişkinler için özellikle eğitim seviyelerinde ortalamanın üzerinde düşük, işsiz ve faal olmayan yetişkinler içinse eğitim düzeylerinin düşük seviye olma riski yetişkin nüfus genelinde gözlemlenen değere kıyasla sırasıyla yaklaşık %60 ve %70 oranında daha yüksektir (Şekil 13).

Şekil 13. Yaş grubu ve istihdam durumuna göre beceri düzeyinin düşük seviyede olma (görece) riski, AB-28+

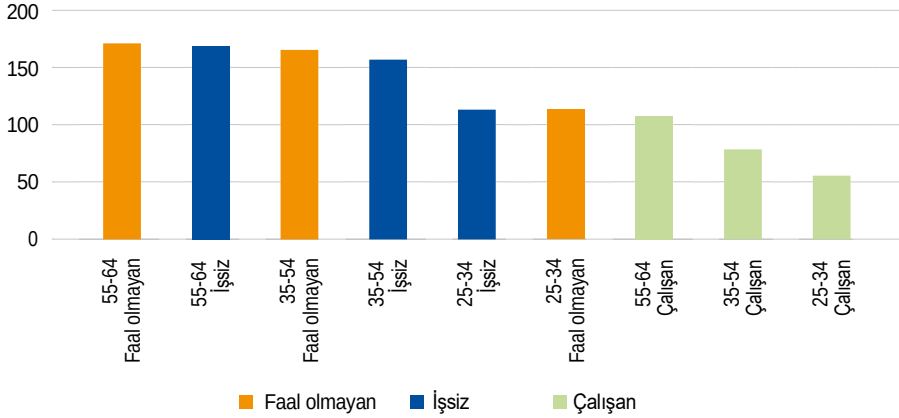

Not: Düşük beceri seviyesinde olma göreceli riski, sosyodemografik alt gruptaki beceri düzeyi düşük seviyede bulunan kişilerin 25 - 64 yaş arası yetişkinler arasındaki düşük beceri seviyesindeki kişilere oranı olarak hesaplanmaktadır. Endeksin 100'ün altındaki değerleri ortalamanın altında bir riske; 100'ün üzerindeki değerleri ise ortalamanın üzerinde bir riske işaret etmektedir. Avrupa ortalaması: eğitim AB-28+; dijital beceri AB-28 ve NO, sözel ve sayısal beceriler için PIAAC ülkeleri.

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD a; b.

Buna karşın yaş ve istihdam durumunun kombinasyon halinde ele alındığı analizler daha fazla bilgi sağlamaktadır. Beceri kazandırma ve yenileme potansiyeli en yüksek alt gruplar 55 - 64 yaşları arasındaki işsiz ve iş gücünün dışındaki (faal olmayan) yetişkinler ve 35 - 54 yaşları arasındaki faal olmayan yetişkinlerdir. Bu grupların dört beceri alanında (eğitim, dijital beceriler, sözel ve sayısal beceriler) beceri düzeyi düşük seviyede olma riski ortalama olup 25 - 64 yaşları arasındaki genel nüfusun oranlarına kıyasla %65 - %73 aralığında daha fazladır (Şekil 14). 35 - 54 yaş aralığındaki işsiz yetişkinlerin düşük eğitim, düşük dijital ve bilişsel beceri düzeyinde olma riski 25 - 64 yaşları arasındaki genel nüfusa kıyasla ortalama %56 daha yüksektir.

Şekil 14. Düşük beceri bileşik indeksi (*), AB-28+

Not: (*) Düşük beceri bileşik indeksi; eğitim, dijital beceriler, sözel ve sayısal becerilerdeki düşük becerilerin göreceli riskinin aritmetik ortalaması olarak hesaplanmıştır. Not: Her beceri alanı için göreceli risk, sosyodemografik alt gruptaki beceri düzeyi düşük seviyede bulunan kişilerin 25 - 64 yaş arası yetişkinler arasındaki düşük beceri seviyesindekilere oranı olarak hesaplanmaktadır. Endeksin 100'ün altındaki değerleri ortalamanın altında bir riske; 100'ün üzerindeki değerleri ise ortalamanın üzerinde bir riske işaret etmektedir. Avrupa ortalaması: eğitim AB-28+; dijital beceri AB-28 ve NO, sözel ve sayısal beceriler için PIAAC ülkeleri.

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Yukarıda belirlenen dokuz beceri düzeyi düşük seviyede bulunan yetişkin alt gruplarının beceri ihtiyaçlarını daha iyi anlamak üzere eğitim, dijital beceriler, sözel ve sayısal beceriler olmak üzere dört beceri alanında beceri düzeyi düşük seviyede olma riskinin incelenmesi.

Bu çalışmanın alanda politika belirleme çalışmalarına yönelik kanıt oluşturma amacına uygun olarak alt grup analizi, istihdam durumu dikkate alınarak sunulmuştur. Her bir alt grup için şu sonuçlar verilmiştir:

- Dört beceri alanının her birinde yer alan alt gruplarda kaydedilen mutlak düşük beceri riski;
- Alt grupların düşük beceri performansını Avrupa ülkeleri arasında ve Avrupa ortalaması çerçevesinde karşılaştırmak amacıyla tüm AB-28+ ülkeleri için dört beceri alanının her birinde alt grup tarafından kaydedilen göreceli düşük beceri riski.

4.1.2. İşsiz yetişkinler

AB-28+'da işsiz yetişkinler için ortalama olarak kaydedilen düşük beceri seviyesinde olma mutlak riski için bkz. Şekil 15.

Sonuçlar, işsizlik ve beceri gelişimi arasında olumsuz bir ilişkinin varlığına işaret etmektedir: işsiz çalışanlar, genel nüfusla karşılaştırıldığında, genç yetişkinlerde dijital beceriler hariç, tüm beceri alanlarında beceri düzeyi düşük seviyede olma riski bildirmektedir. Dijital beceri düzeyinin düşük seviyede olması, yaşlı işsiz yetişkinler için önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Her 10 yaşlı yetişkinden yedisi dijital yetkinliği düşük düzeyde veya interneti nadiren kullanmaktayken dördü için ise eğitim/sayısal beceri düzeylerinin düşük seviyede olması riski söz konusudur. 35 - 54 yaşları arasındaki işsiz bireylerde düşük beceri düzeyi de görece yüksek oranda görülmekte olup ilgili gruba dâhil her 10 yetişkinden altısı dijital beceri düzeylerini düşük olarak bildirmektedir. Buna karşın genç yetişkinlerin dijital beceri düzeylerinin düşük olma riski toplam yetişkin nüfusa kıyasla daha düşüktür.

Şekil 15. **Beceri türü ve beceri düzeyinin düşük seviyede olması: işsiz yetişkinler, mutlak risk, AB-28+**

Yaş	Eğitim	Dijital beceriler	Sözel beceriler	Sayısal beceriler
55-64	43.1	71.1	32.6	39.8
35-54	39.5	60.9	33.6	36.8
25-34	29.2	39.2	23.3	30.2
Toplam işsiz 25-64	36.7	56.3	29.9	34.9
Toplam yetişkin nüfus 25-64	23.2	43.0	20.8	24.3

Not: Aynı sosyodemografik alt gruptaki bireyler arasında beceri düzeyi düşük seviyedeki bireylerin yüzdesi. Avrupa ortalaması: eğitim AB-28+; dijital beceri AB-28 ve NO, sözel ve sayısal beceriler için PIAAC ülkeleri.

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Ülke düzeyinde, işsiz yetişkinler için düşük beceri risklerinde yaş sınıfları ve beceri türleri arasında hem mutlak (Tablo 1) hem de göreceli olarak önemli farklılıklar bulunmaktadır (Şekil 16 - 19).

Örneğin Şekil 16'da sunulan ülkeler arası karşılaştırmalar, işsiz gruplar arasında genç yetişkinlerin düşük eğitim düzeyinde bulunma riskinin Estonya, Letonya ve Slovakya ülkelerinde özellikle fazla olduğu (ilgili ülkede bulunan toplam yetişkin nüfusun bildirdiği oranın iki katı) görülmektedir. Bu gruplar, ülkelerinde eğitim düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin %3.5 ila

%5'ini oluşturmaktadır. Litvanya'da 35 - 54 yaşları arasındaki yetişkinler için düşük eğitim de önemli bir sorundur. Ülkede eğitim düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin %10'unu oluşturan bu grubun toplam yetişkin nüfusa kıyasla düşük eğitim düzeyinde bulunma riski 2.5 kat daha fazladır. Yaşlı işsiz yetişkinlerin düşük eğitim riskinin tüm ülkelerde ilgili ülkenin toplam yetişkin nüfusuna kıyasla daha yüksek olduğu bildirilmektedir. Bulgaristan ve Slovakya'daki yaşlı yetişkinler, kendi ülkelerindeki düşük eğitilmiş toplam yetişkin nüfusun yaklaşık %2,5'ini oluşturmaktadır ve düşük eğitim düzeyinde bulunma riskleri oldukça yüksek olarak bildirilmektedir.

İşsiz yetişkinler arasında dijital beceri düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırması için bkz. Şekil 17. Neredeyse tüm ülkelerde, genç yetişkinlerin düşük dijital becerilere sahip olma riskinin ilgili ülkenin toplam yetişkin nüfusundan daha düşük olduğu; tersine tüm ülkelerde yaşlı yetişkinlerin ülkelerinin toplam yetişkin nüfusuna kıyasla dijital beceri düzeyi düşük seviyede olma riskinin daha yüksek olduğu bildirilmektedir. Hırvatistan'daki yaşlı yetişkinler, ülkelerindeki düşük dijital beceri düzeyindeki toplam yetişkin nüfusun neredeyse %8'ini oluşturmaktadır ve toplam yetişkin nüfusa kıyasla iki kat daha fazla düşük dijital becerilere sahip olma riski ile karşı karşıyadır.

İşsiz yetişkinler arasında düşük sözel becerilerin ülkeler arası karşılaştırması için bkz. Şekil 18. İsveç'te, işsiz genç yetişkinlerin sözel becerilerinin düşük düzeyde olma riski, ülkedeki ortalama yetişkin nüfusa göre 2.5 kat daha fazladır ve ülkedeki sözel becerileri düşük toplam yetişkin nüfusun %4'ünü oluşturmaktadırlar. Slovakya'da 35 - 54 yaşları arasındaki işsiz yetişkinlerin sözel beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski oldukça yüksektir. Bu grup, ülkelerinde düşük sözel beceri düzeyinde bulunan toplam yetişkin nüfusun %7'sini oluşturmaktadır. Danimarka ve İspanya'da yaşayan yaşlı işsiz yetişkinlerin sözel becerilerinin düşük olma riski ise bu ülkelerde yaşayan toplam yetişkin nüfusun neredeyse iki katı düzeyindedir. Buna karşın, yaşlı işsiz yetişkinler, Danimarka'da bulunan sözel beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin yalnızca %1'ini oluştururken İspanya'da bu oran neredeyse %3'e çıkmaktadır.

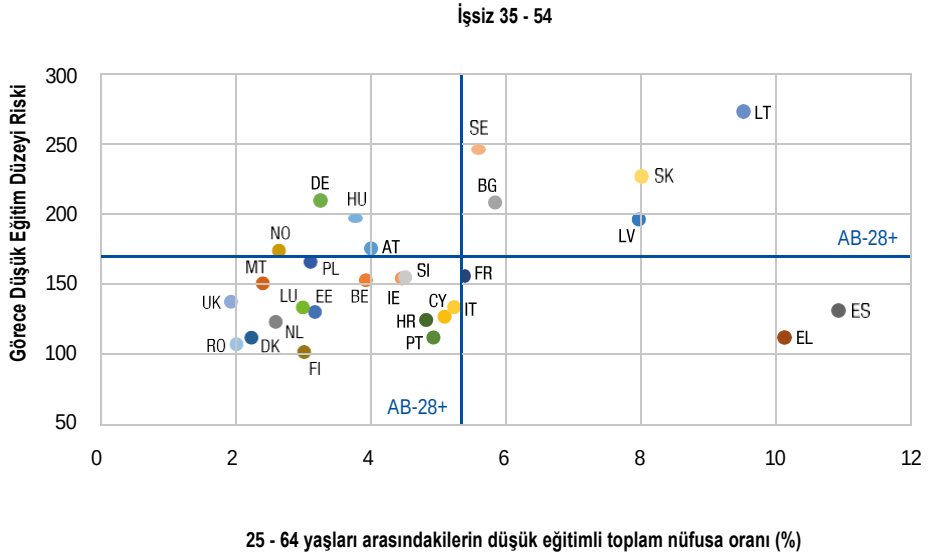
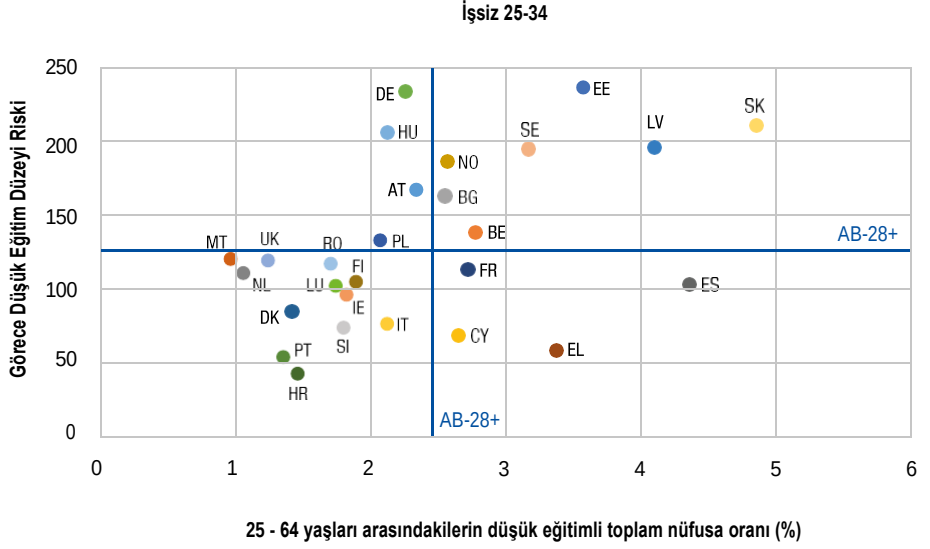
Almanya, Slovakya, İsveç ve Birleşik Krallık'ta genç işsiz yetişkinlerin sayısal beceri düzeylerinin düşük seviyede olması riski, ilgili ülkelerdeki ortalama yetişkin nüfusun iki katıdır (Şekil 19). Litvanya'da 35 - 54 yaşları arasındaki işsiz yetişkinler için sayısal beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski ülkedeki toplam yetişkin nüfus içerisinde iki kat daha fazla olup sayısal beceri düzeyi düşük seviyede olanlar toplam yetişkin nüfusun %9'unu oluşturmaktadır. İsveç'te yaşlı ve işsiz yetişkinlerin sayısal beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski, ülkedeki toplam yetişkin nüfusundan 2.5 kat daha fazladır ve bu grup, sayısal becerileri düşük toplam nüfusun %2'sini oluşturmaktadır.

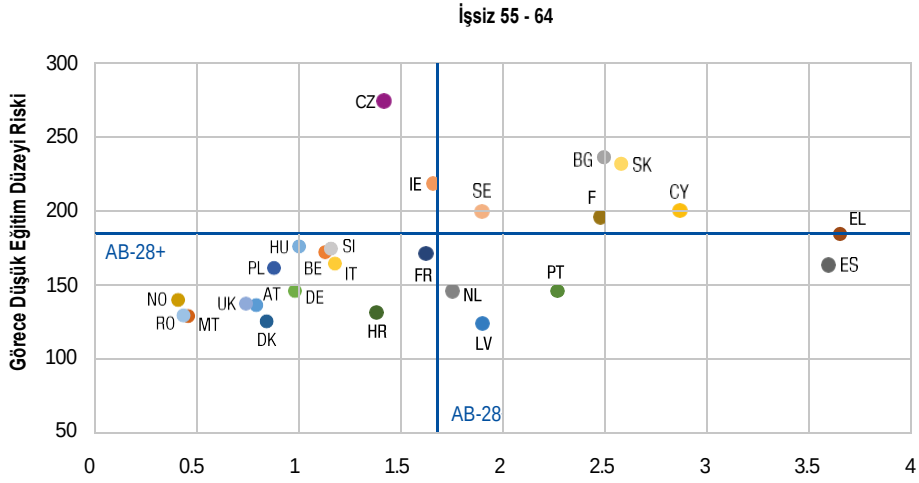
Tablo 1. İşsiz yetişkinler: Yaş, toplumsal cinsiyet ve beceri türüne göre beceri düzeyi düşük seviyede bulunma mutlak riski, AB-28+ bölgesi

Not: (-) geçersiz; (.) güvenilir olmayan veri
Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

	Eğitim				Dijital beceriler						Düşük sözel beceri				Düşük sayısal beceri			
Ülke	25-34	35-54	55-64	Toplam nüfus 25-64	25-34	35-54	55-64	Toplam nüfus 25-64			25-34	35-54	55-64	Toplam nüfus 25-64	25-34	35-54	55-64	Toplam nüfus 25-64
AT	25.7	27.1	21.1	15.5	:	53.3	:	33.8			26.5	25.4	:	16	23.1	22.4	:	15
BE	34.3	38	42.8	24.9	24.4	56.9	66.9	38.6			:	:	:	15.1	:	:	:	14.3
BG	28.8	37	41.6	17.8	75.4	90	96.5	67.9			-	-	-	-	-	-	-	-
CY	13.6	25.9	40.9	20.5	46.2	75.4	82.7	60			17.4	19.7	:	14.4	22.8	27.1	:	19.8
CZ	20.5	24.4	17.8	6.5	:	63.8	75.6	39.7			5.9	13.8	:	12.3	18.1	19.3	:	12.9
DE	31.7	28.4	19.8	13.6	32.6	44.2	60	30			33.6	35.2	:	18.9	38.1	32	:	18.7
DK	15.6	20.7	23.2	18.5	:	:	:	23			18	23	31.2	16.4	17.8	25.1	21.1	14.7
EE	26.4	14.5	:	11.1	:	53.7	80.5	32.8			13.8	22.1	22.1	14.2	22	26.8	26.1	15
EL	16.2	31.1	51.9	28.2	28.8	68	90.3	55.1			21.3	21.2	32.2	26.8	19.2	21.9	37.8	27.9
ES	43.7	53.7	66.9	41	40.6	58.4	74.3	44.8			23.4	41.2	52	28.7	28.6	43.2	57.2	32.1
FI	11.7	11	21	10.8	:	:	:	22.1			:	:	:	11.1	:	20.9	:	12.9
FR	25.2	34.7	38.3	22.5	35.6	53.2	53.2	43.5			25.2	30.2	36.1	23	38.5	38.7	51.7	30.2
HR	8.1	21.5	22.5	17.3	:	65.9	91.4	49			-	-	-	-	-	-	-	-
HU	34.9	32.9	29.2	16.6	56.3	72	83.9	48			-	-	-	-	-	-	-	-
IE	19.2	29.6	41.8	19.2	55.7	73.2	85.3	54.4			19.9	22.9	:	18.4	26.6	30.9	29.8	26.2
IS	:	:	:	22.1	:	:	:	:			-	-	-	-	-	-	-	-
BT	31.9	53.2	65.4	39.9	44.1	68.1	81.8	54.1			20.9	39.7	46	28.2	25.2	38.1	48.6	32.1
LT	:	14.6	:	5.4	:	81.4	91.4	48.3			19.1	27.8	26.2	17.3	22.6	41.1	26.5	19.8
LU	23.2	29.4	:	22	:	:	:	13.9			-	-	-	-	-	-	-	-
LV	18.5	18.1	11.4	9.3	52	73.1	88	48.9			-	-	-	-	-	-	-	-
MT	67.7	82.4	70.5	54.7	:	:	:	47.6			-	-	-	-	-	-	-	-
NL	24.8	26.7	31.3	21.7	:	:	:	26			:	22.2	:	13.1	:	25.9	:	14.4
NO	34.2	31.2	25.1	18	:	:	:	16.8			:	:	:	11.6	:	:	:	14
PL	11.8	14.4	14	8.7	49	81.4	96.1	61.2			18.6	27.8	27	20.5	24.2	36.3	44.1	25.7
PT	30.7	59.4	77.1	53.1	32.7	62.4	92.7	52.6			-	-	-	-	-	-	-	-
RO	28	24.9	30	23.3	73.5	87.1	100	75.4			-	-	-	-	-	-	-	-
SE	29.6	36.8	29.7	14.9	:	:	:	24.7			34.2	27.1	:	13.9	33.2	28.3	40.8	15.7
SI	9.8	19.6	22	12.7	:	73	:	48.7			14.8	36.9	:	27.2	17.6	38.1	:	27
SK	17.4	18.5	18.7	8.1	39.9	66.8	93.6	47.5			19	21.3	:	12.1	26.9	24.3	:	13.9
BK	28.2	31.6	31.5	23	:	44.4	:	30			25.8	30.5	:	15.7	48.4	44.6	30.2	23.2
AB-28+	29.2	39.5	43.1	23.2	39.2	60.9	71.1	43			23.3	33.6	32.6	20.8	30.2	36.8	39.8	24.3

Şekil 16. İşsiz yetişkinler arasında düşük eğitim düzeyinin ülkeler arasında karşılaştırması

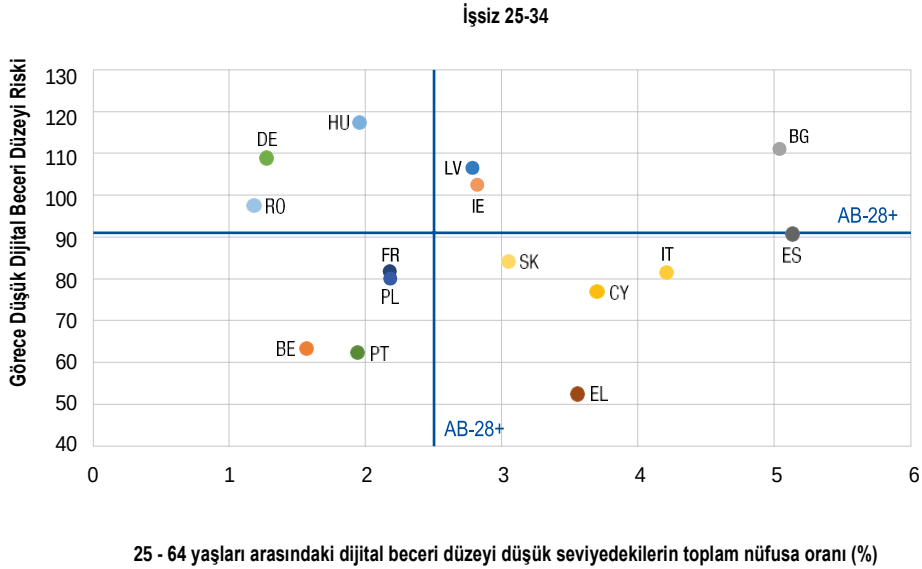

25 - 64 yaşları arasındaki düşük eğitilmiş nüfusa oran (%)

Not: Veri yok (güvenilir olmayan veri): 25 - 34 (IS, LT). 35 - 54 (IS); (EE, IS, LT, LU).

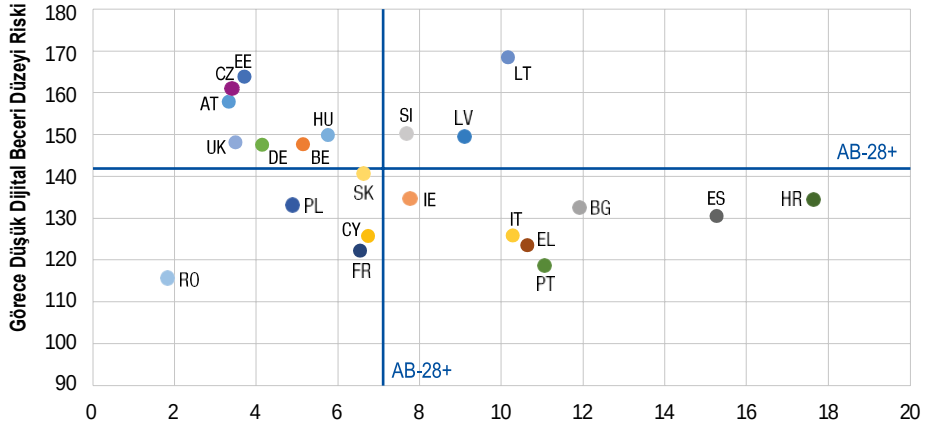
Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Şekil 17. İşsiz yetişkinler arasında düşük dijital beceri düzeyinin ülkeler arası karşılaştırması

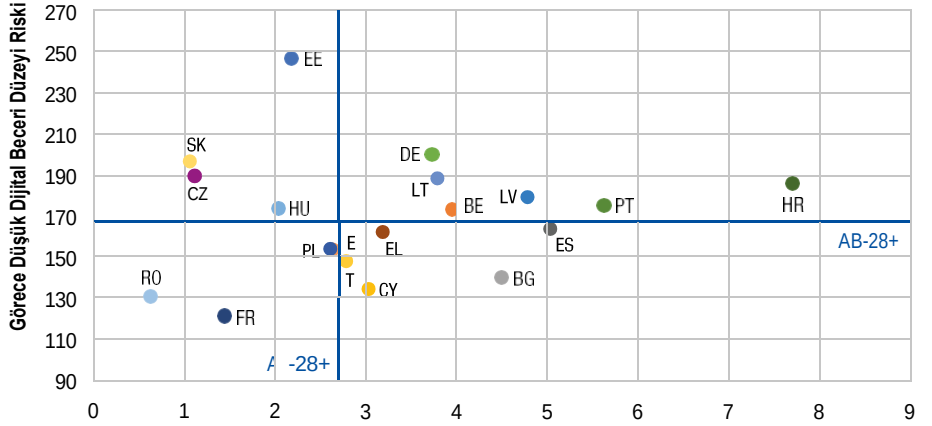
25 - 64 yaşları arasındaki dijital beceri düzeyi düşük seviyedekilerin toplam nüfusa oranı (%)

İşsiz 35 - 54

25 - 64 yaşları arasındaki dijital beceri düzeyi düşük seviyedekilerin toplam nüfusa oranı (%)

İşsiz 55 - 64

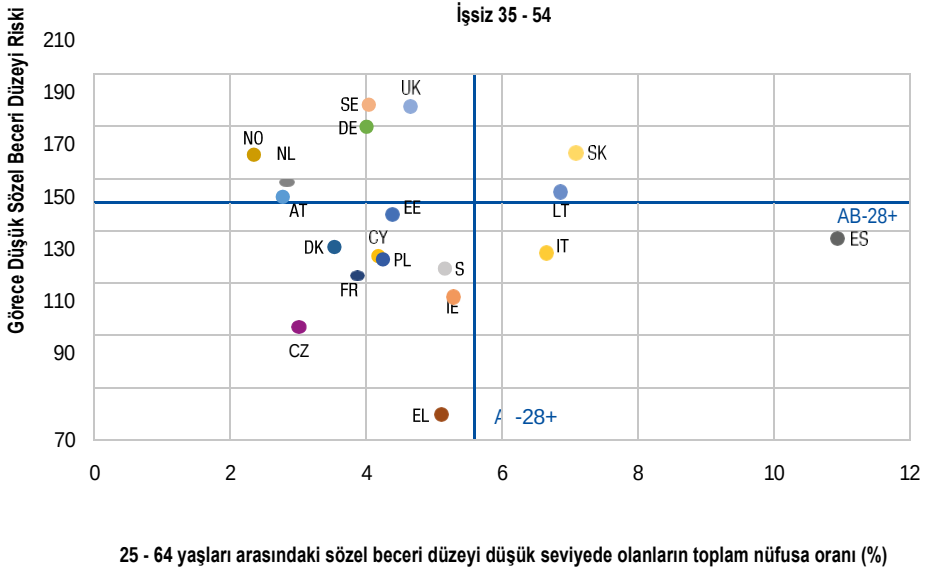
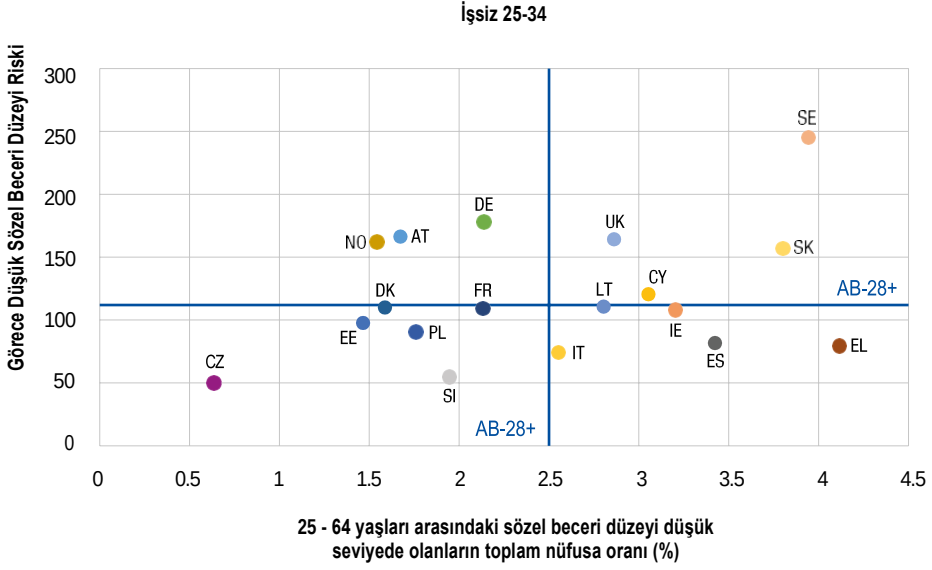

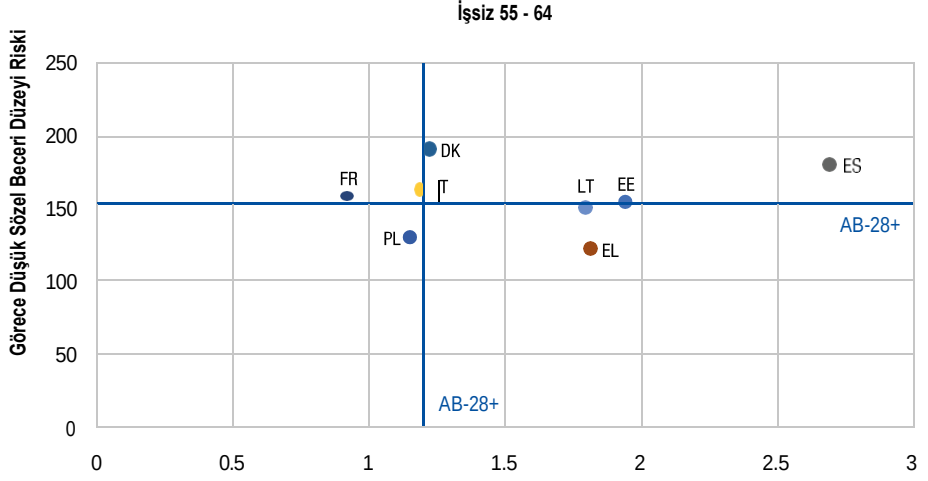
25 - 64 yaşları arasındaki dijital beceri düzeyi düşük seviyedekilerin toplam nüfusa oranı (%)

Not: Veri yok (güvenilir olmayan veri): 25-34 (AT, CZ, DK, EE, FI, HR, IS, LT, LU, MT, NL, NO, SE, SI, BK); 35-54 (DK, FI, IS, LU, MT, NL, NO, SE); 55-64 (AT, DK, FI, IS, LU, MT, NL, NO, SE, SI, BK).

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Şekil 18. İşsiz yetişkinler arasında sözel beceri düzeyinin düşük seviyede olması durumunun ülkeler arası karşılaştırması

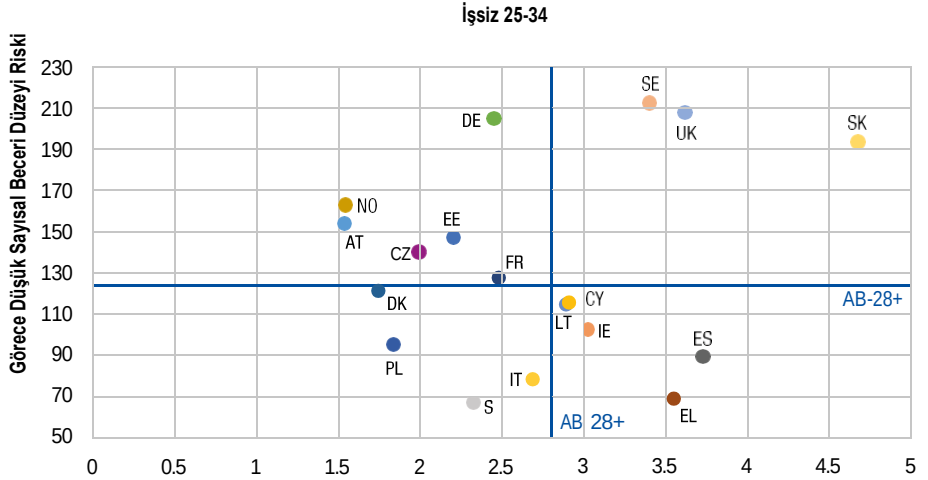

25 - 64 yaşları arasındaki sözel beceri düzeyi düşük seviyede olanların toplam nüfusa oranı (%)

Not: Veri yok (geçersiz): BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, PT, RO; (güvenilir olmayan veri): 25-34 (BE, FI, NL); 35-54 (BE, FI); 55-64 (AT, BE, CY, CZ, DE, FI, IE, NL, NO, SE, SI, SK, BK).

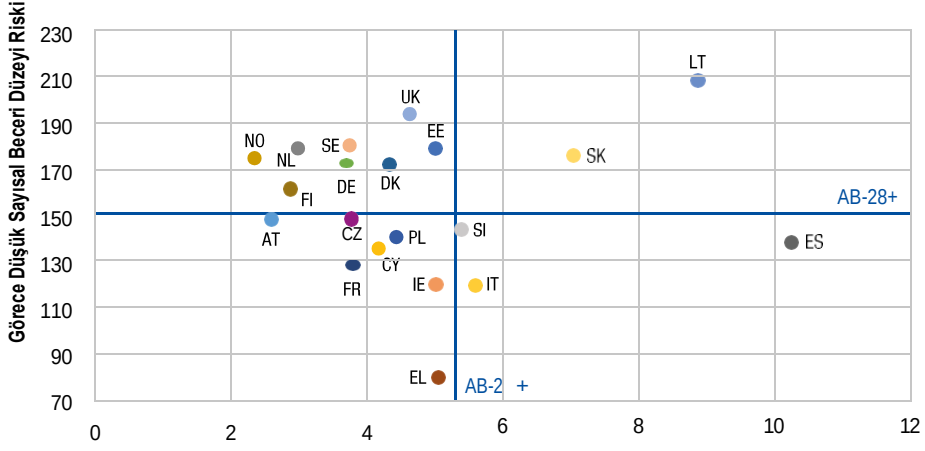
Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Şekil 19. Çalışan yetişkinler arasında sayısal becerileri düşük seviyede olanların ülkeler arası karşılaştırması

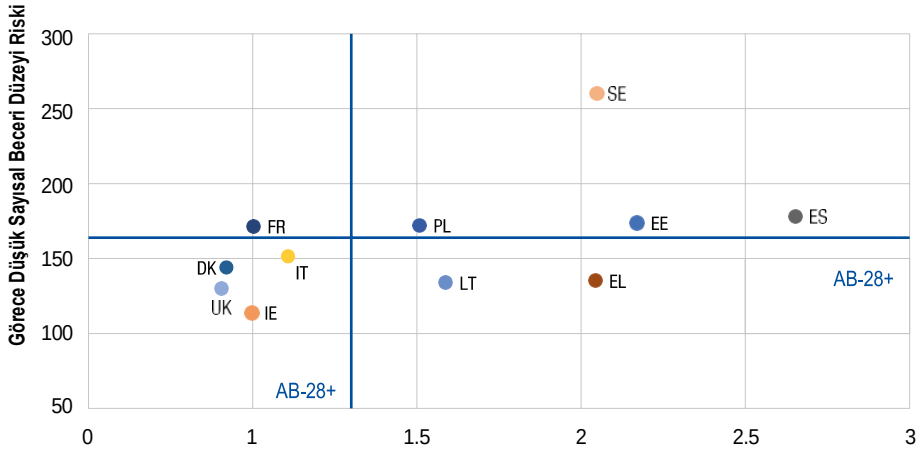
25 - 64 yaşları arasındaki sayısal beceri düzeyi düşük seviyede olanların toplam nüfusa oranı (%)

İşsiz 35 - 54

25 - 64 yaşları arasındaki sayısal beceri düzeyi düşük seviyede olanların toplam nüfusa oranı (%)

İşsiz 55 - 64

25 - 64 yaşları arasındaki sayısal beceri düzeyi düşük seviyede olanların toplam nüfusa oranı (%)

Not: Veri yok (geçersiz): BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, PT, RO; (güvenilir olmayan veri): 25-34 (BE, FI); 35-54 (BE); 55-64 (AT, BE, CY, CZ, DE, FI, NL, NO, SI, SK).

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD a; OECD b.

4.1.3. Faal olmayan yetişkinler

İş gücünün dışındaki yetişkinler arasında yaşlı yetişkinlerin, %76 daha yüksek oranıyla dijital beceriler başta olmak üzere incelenen tüm beceri alanlarında beceri düzeyi düşük seviyede olma riski yüksek olup aynı yaştaki işsiz gruplar tarafından kaydedilen dijital beceri, sözel ve sayısal beceri riskleri de daha düşüktür. 35 - 54 yaşları arasındaki faal olmayan bireylerin dijital beceri düzeyi düşük seviyede olma riski de oldukça yüksektir. Bu yaş grubundaki her 10 kişiden altısının dijital yetkinliği düşük düzeydedir veya nadiren internet kullanmaktadır. PIAAC katılımcısı ülkeler arasında %43 ile sayısal becerilerin düşük seviyede olma riski de bu grupta en yüksek seviyededir. İşgücünün dışındaki genç yetişkinler için de (25 - 34) beceri düzeyi düşük seviyede olma riski genel yetişkin nüfusunun kaydettiği ortalama risk değerlerine göre görece yüksektir. Bu grupta her 3 kişiden birinin eğitim düzeyi veya sayısal becerileri düşük seviyededir.

Şekil 20. Beceri türü ve yaşa bağlı olarak mutlak bir şekilde beceri düzeyinin düşük seviyede olması durumu: faal olmayan yetişkinler, AB-28+

Yaş	Eğitim	Dijital beceriler	Sözel beceriler	Sayısal beceriler
55-64	41.4	75.8	35.4	41.0
35-54	43.2	61.4	32.1	42.8
25-34	30.3	33.8	23.2	31.4
Toplam faal olmayan 25-64	40.0	64.3	32.3	40.1
Toplam yetişkin nüfus 25-64	23.2	43.0	20.8	24.3

Not: Aynı sosyodemografik alt gruptaki bireyler arasında beceri düzeyi düşük seviyedeki bireylerin yüzdesi. Avrupa ortalaması: eğitim AB-28+; dijital beceri AB-28 ve NO, sözel ve sayısal beceriler için PIAAC ülkeleri.

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD a; b.

Ülke özelinde ele alındığında her yaş grubunda ve beceri türünde faal olmayan yetişkinlerin karşı karşıya oldukları hem mutlak (Tablo 2), hem göreceli riskler arasında (Şekil 21 - 24) kayda değer farklılıklar gözlemlenmektedir.

Ülkedeki toplam yetişkin nüfusla kıyaslandığında Litvanya'da iş gücü dışında kalan genç yetişkinlerin eğitim düzeylerinin düşük seviyede olma riskinin 4 kat daha fazla ve ülkedeki eğitim düzeyi düşük seviyedeki yetişkin toplam nüfus içerisinde önemli bir pay teşkil ettiği %8-10) görülmektedir (Şekil 21); 35 - 54 yaş arası aktif olmayan yetişkinlerin düşük eğitilmiş olma riski ül-

deki ortalama yetişkin nüfusa göre  kattan fazla olup, bu kesim eēitim düzeyi düşük seviyedeki tüm yetişkinlerin %17'sinden fazlasını oluşturmaktadır. İzlanda'da ise eēitim düzeyinin düşük seviyede olması riskinin iş gücü dışındaki yaşlı yetişkinler için ülkenin yetişkin nüfus ortalamasına kıyasla 2.5 kat daha yüksek olduēu bildirilmektedir.

İrlanda, Slovakya ve İsveç'te, faal olmayan yaşlı yetişkinler için eēitim düzeylerinin düşük seviyede olma riski ülkelerindeki ortalama yetişkin nüfusa kıyasla 2,5 kat daha yüksektir. Slovakya'da yaşlı faal olmayan yetişkinler, ülkedeki düşük eēitimli yetişkinlerin yaklaşık %25'ini oluşturmaktadır.

Dijital beceriler baēlamında (şekil 22), dijital beceri düzeyinin düşük seviyede olma riski faal olmayan genç yetişkinlerde faal olmayan yaşlı yetişkinlere kıyasla daha düşük olma eēilimindedir. Bununla beraber Birleşik Krallık'ta faal olmayan genç yetişkinlerin dijital beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski ülkedeki yetişkin nüfusa kıyasla %10 daha fazla olup dijital beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin %6'sını bu grup oluşturmaktadır. Danimarka ve Hollanda'da ise dijital beceri düzeyi düşük seviyede olma riski, 35 - 54 yaşları arasındaki faal olmayan yetişkinlerde bu ülkelerde yaşayan toplam yetişkin nüfusun tařıdıēı riske kıyasla %70 daha yolup bu grup, ülkelerinde dijital beceri düzeyi düşük seviyede olan yetişkinlerin önemli bir kısmını (%11-12) oluşturmaktadır. Dijital beceri düzeyinin düşük seviyede olma riski ülkelerin tamamında yaşlı yetişkinler için daha yüksektir. Norveç'te, faal olmayan yaşlı yetişkinler ülkedeki toplam yetişkin nüfusun neredeyse  katı daha fazla risk altındadır ve ülkedeki dijital beceri düzeyi düşük seviyedeki tüm yetişkinlerin %15'inden fazlasını bu kesim oluşturmaktadır.

Faal olmayan bireyler arasında bilişsel beceri düzeyleri düşük seviyede olanların ülkeler arası karşılaştırması için bkz. şekil 23 ve şekil 24. Sözel beceri düzeyinin düşük seviyede olması riski, Slovakya'daki faal olmayan genç yaşlılar arasında ülkedeki toplam yetişkin nüfusa kıyasla neredeyse iki kat daha düşük olup bu grup, ülkede sözel beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin önemli bir kısmını (%11) oluşturmaktadır. Finlandiya'da, faal olmayan yaşlı yetişkinlerin sözel beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski, ülkedeki toplam yetişkin nüfusuna oranla yaklaşık  kat yüksek olup bu grup, sözel beceri düzeyi düşük seviyedeki tüm yetişkinlerin %30'unu oluşturmaktadır. Faal olmayan yetişkinler arasında sayısal beceri düzeyinin düşük seviyede olması durumunun ülkeler arasında karşılaştırması için bkz. şekil 24. Slovakya'da iş gücünün dışındaki genç yetişkinlerin sayısal beceri düzeyinin düşük seviyede olma riski, ülkedeki toplam yetişkin nüfusa kıyasla iki kattan fazla olup bu grup, sayısal beceri düzeyi düşük seviyede olan tüm

yetişkinlerin önemli bir kısmını (12%) oluşturmaktadır. Danimarka'da ise 35 - 54 yaşları arasındaki faal olmayan kişilerin sayısal beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski, ülkedeki toplam yetişkin nüfusa kıyasla üç kat daha fazladır ve bu grup, sayısal beceri düzeyi düşük olan tüm yetişkinlerin %16'sını oluşturmaktadır. Finlandiya'da, aktif olmayan yaşlı yetişkinlerin sayısal beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski, ülkedeki toplam yetişkin nüfusuna oranla 2.5 kat daha fazladır ve sözel beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin dörtte birinden fazlasını oluşturmaktadır.

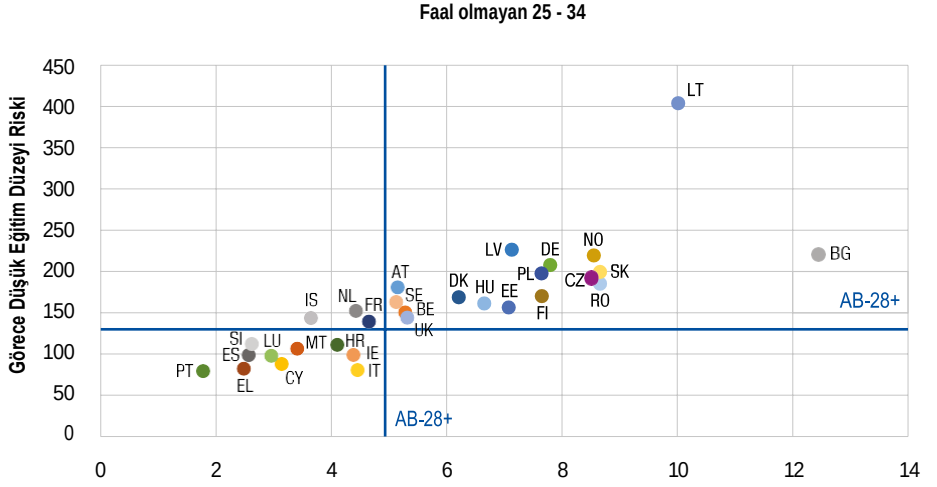
Tablo 2. Faal olmayan yetişkinler: Yaş, toplumsal cinsiyet ve beceri türüne göre mutlak beceri düzeyi düşük seviyede bulunma riski, AB-28+ bölgesi

Not: (-) geçersiz; (-) güvenilir olmayan veri

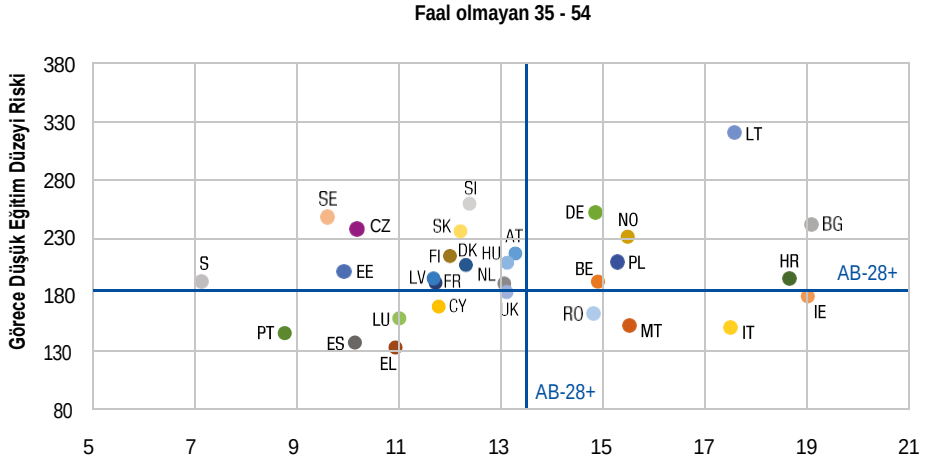
Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Ülke	Eğitim				Dijital beceriler					Düşük sözel beceri				Düşük sayısal beceri			
	25-34	35-54	55-64	Toplam nüfus 25-64	25-34	35-54	55-64	Toplam nüfus 25-64		25-34	35-54	55-64	Toplam nüfus 25-64	25-34	35-54	55-64	Toplam nüfus 25-64
AT	28	33.5	28.8	15.5	:	50.4	70.5	33.8		16	25.7	29.3	16	14	27.4	26.4	15
BE	37.5	47.9	50.8	24.9	39.1	62.3	62.2	38.6		28	29.5	32.2	15.1	32.6	32.7	30.7	14.3
BG	39.3	43	29.7	17.8	51.5	85.5	95	67.9		-	-	-	-	-	-	-	-
CY	18.1	35.2	41.2	20.5	54.8	83.9	91.1	60		18.2	19.5	23	14.4	22.7	31.6	35.9	19.8
CZ	12.6	15.5	17.4	6.5	32.5	53.4	80.1	39.7		14.3	25.5	20.6	12.3	19.2	16.2	23.9	12.9
DE	28.3	34.4	22.3	13.6	13.5	47.2	62.7	30		18.1	40	35.3	18.9	22.4	44.3	35.2	18.7
DK	31.3	38.4	35.7	18.5	20.1	39.1	54.5	23		19.8	39.7	38.2	16.4	21.4	43.7	30.8	14.7
EE	17.4	22.4	21.7	11.1	:	52.5	80.7	32.8		16.6	24.4	27.4	14.2	20.8	29.7	29.2	15
EL	23.3	37.7	46.5	28.2	45.8	80.8	91.4	55.1		24.2	24.9	27.5	26.8	31.1	35.2	31.8	27.9
ES	40.6	57.5	68.6	41	30.6	70.4	81.5	44.8		30.6	37.4	48	28.7	34.4	42.5	55.9	32.1
FI	18.5	23.3	24.3	10.8	:	36.7	51.7	22.1		9.6	27.9	31.7	11.1	15.2	34.9	32.5	12.9
FR	31.4	43.2	42.4	22.5	37.4	61.4	67.1	43.5		25.9	35.3	37.7	23	39.6	50.3	46.3	30.2
HR	19.3	33.7	35.7	17.3	:	71.7	85.7	49		-	-	-	-	-	-	-	-
HU	26.8	34.8	30	16.6	36	66.9	80.5	48		-	-	-	-	-	-	-	-
IE	19.1	34.6	46.8	19.2	52.8	71.2	83	54.4		25.5	28.5	31.9	18.4	33.4	39.7	45.2	26.2
IS	31.7	42.5	56.8	22.1	:	:	:	:		-	-	-	-	-	-	-	-
BT	32.3	59.3	66.8	39.9	46.6	82.5	84.4	54.1		24.3	28.1	45	28.2	31.8	48.5	49.7	32.1
LT	21.6	17.1	8.4	5.4	30	:	89.8	48.3		14.5	28.5	24.6	17.3	18.1	34.4	31.4	19.8
LU	21.6	35.5	39.7	22	:	20	33.9	13.9		-	-	-	-	-	-	-	-
LV	20.9	18.1	12.1	9.3	31	71.4	84.1	48.9		-	-	-	-	-	-	-	-
MT	58.4	82.3	82.8	54.7	:	66.3	80.3	47.6		-	-	-	-	-	-	-	-
NL	33.1	41.6	47	21.7	:	:	56	26		18.5	27.2	28.6	13.1	31.7	34.7	30.3	14.4
NO	39.4	41.4	32.4	18	:	26.1	51.5	16.8		11.5	26.9	27	11.6	21.3	35.2	33.8	14
PL	17.2	18.2	19.7	8.7	50.2	82	92	61.2		22.7	30.3	30.9	20.5	29	37	42.2	25.7
PT	42.3	77.7	81.1	53.1	:	85.1	85.9	52.6		-	-	-	-	-	-	-	-
RO	43.1	38	34.1	23.3	77.3	:	95.3	75.4		-	-	-	-	-	-	-	-
SE	24.3	37.1	36.7	14.9	:	:	65.7	24.7		26.5	37.2	34.2	13.9	29.7	40.8	30.4	15.7
SI	14.2	32.8	27	12.7	:	90.1	82.2	48.7		19.1	48.3	42.3	27.2	23.3	52	42.8	27
SK	16.2	19.2	20.1	8.1	28.1	70.5	86.3	47.5		22.9	25.7	16.2	12.1	31	31.3	23.9	13.9
BK	33.1	42.3	39.5	23	33.2	36.4	56.9	30		26.1	27.9	22.2	15.7	43.8	42.7	31.2	23.2
AB-28+	30.3	43.2	41.4	23.2	33.8	61.4	75.8	43		23.2	32.1	35.4	20.8	31.4	42.8	41	24.3

Şekil 21. Faal olmayan yetişkinler arasında eğitim düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması

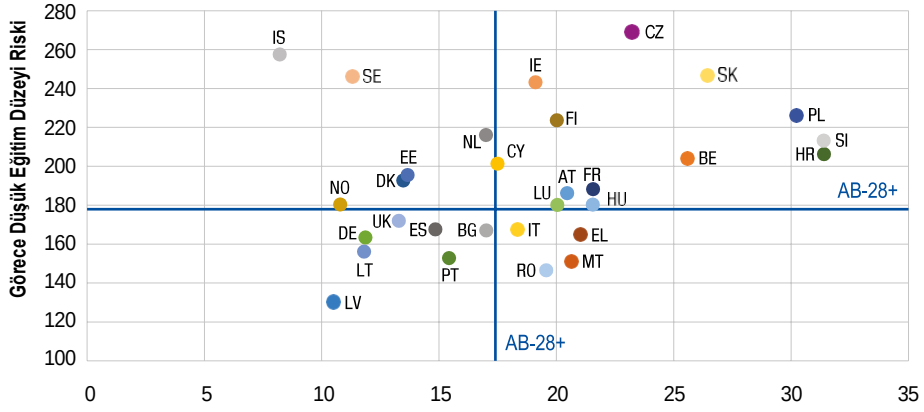

25 - 64 yaşları arasındakilerin düşük eğitilmiş toplam nüfusa oranı (%)

25 - 64 yaşları arasındakilerin düşük eğitilmiş toplam nüfusa oranı (%)

Faal olmayan 55 - 64

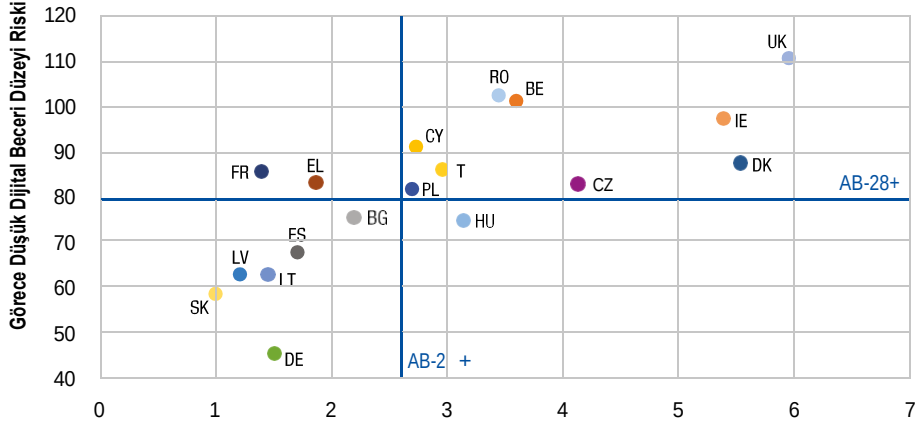

25 - 64 yaşları arasındakilerin düşük eğitimli toplam nüfusa oranı (%)

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

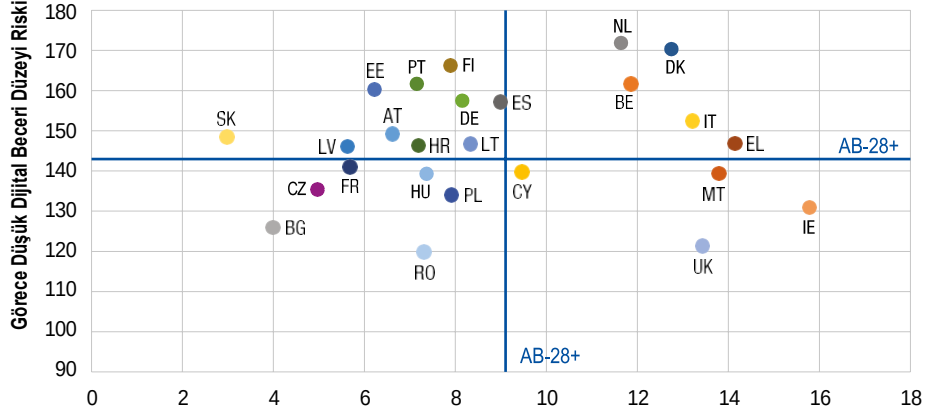
Şekil 22. Dijital beceri düzeyinin düşük seviyede olmasına göre faal olmayan yetişkinlerin ülkeler arasında karşılaştırılması

Faal olmayan 25 - 34

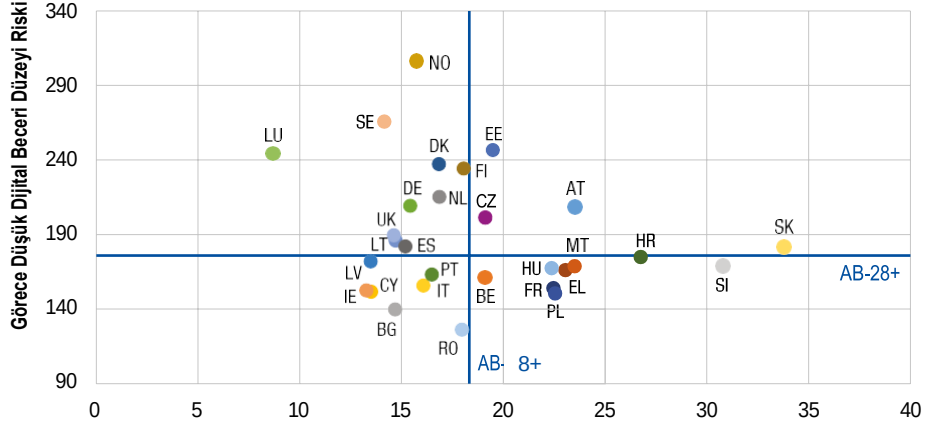
25 - 64 yaşları arasındaki dijital beceri düzeyi düşük seviyedekilerin toplam nüfusa oranı (%)

Faal olmayan 35 - 54

25 - 64 yaşları arasındaki dijital beceri düzeyi düşük seviyedekilerin toplam nüfusa oranı (%)

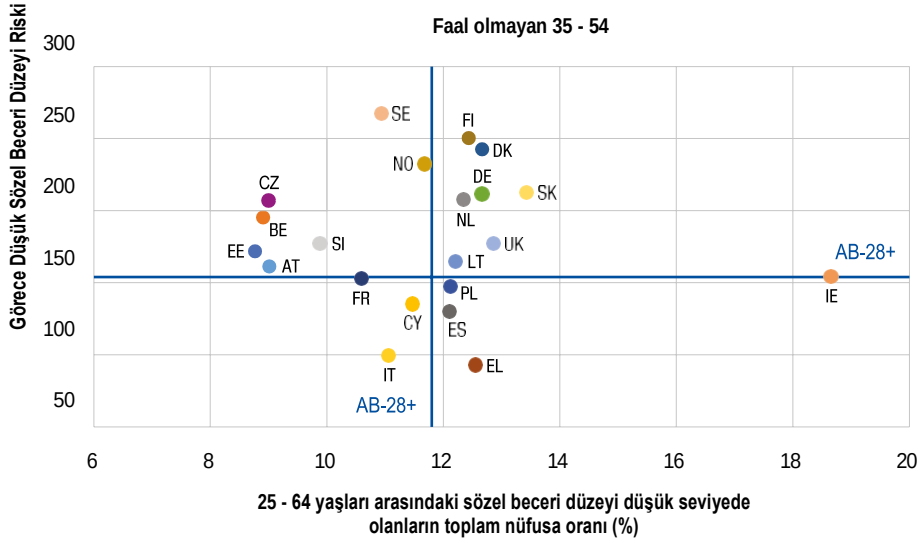
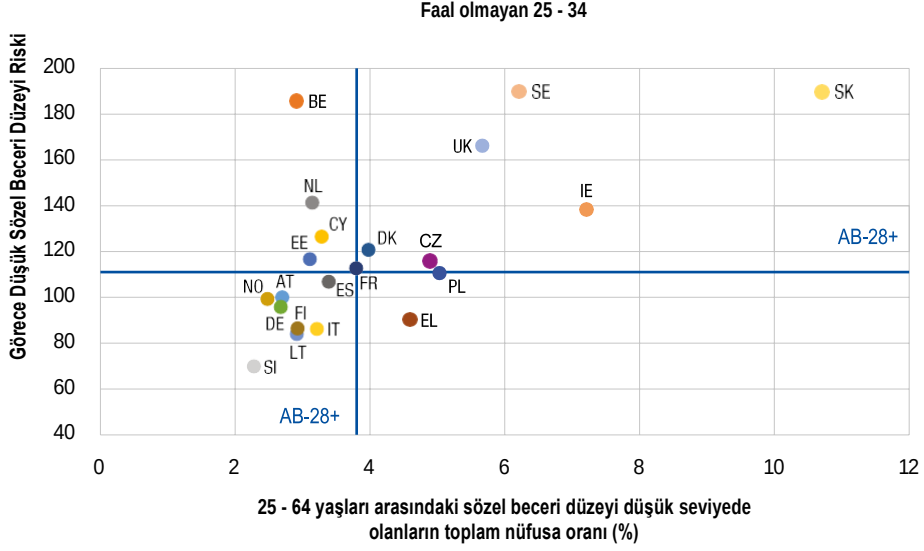
Faal olmayan 55 - 64

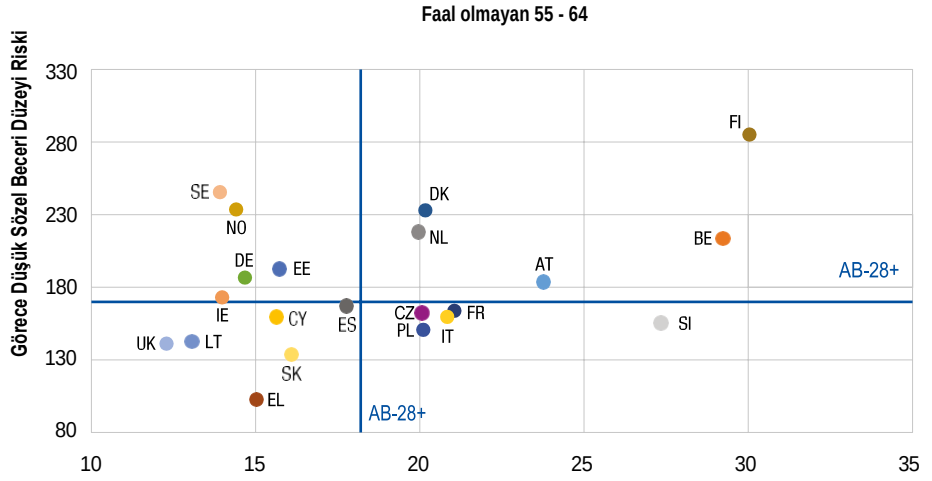

25 - 64 yaşları arasındaki dijital beceri düzeyi düşük seviyedekilerin toplam nüfusa oranı (%)

Not: Veri yok (güvenilir olmayan veri): 25-34 (AT, EE, FI, HR, IS, LU, MT, NL, NO, PT, SE, SI); 35-54 (IS, LU, NO, SE, SI); 55-64 (IS).
Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Şekil 23. Sözel beceri düzeyi düşük işsiz yetişkinlerin ülkeler arasında karşılaştırılması

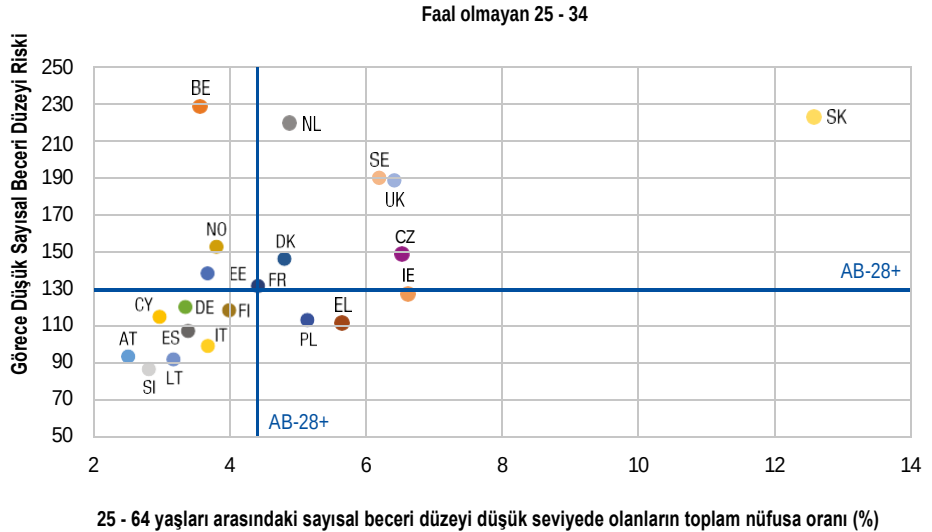

25 - 64 yaşları arasındaki sözel beceri düzeyi düşük seviyede olanların toplam nüfusa oranı (%)

Not: Veri yok (geçersiz): BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, PT, RO.

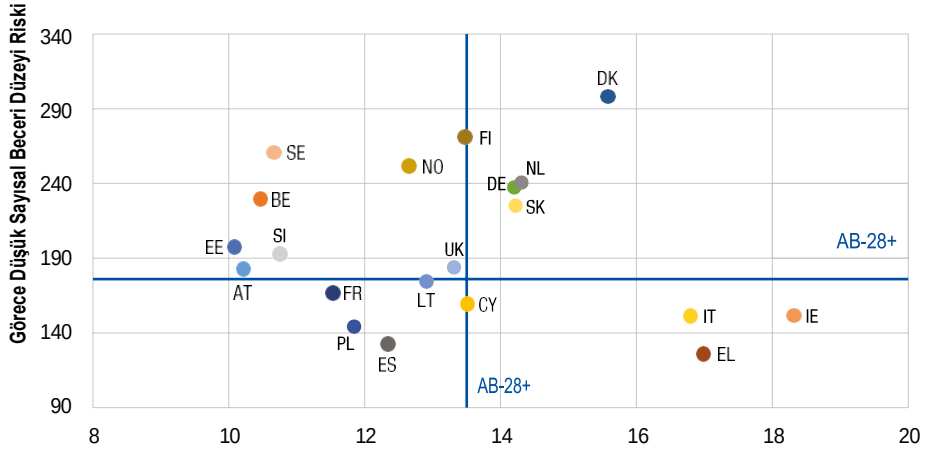
Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Şekil 24. Faal olmayan yetişkinler arasında sayısal beceri düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması

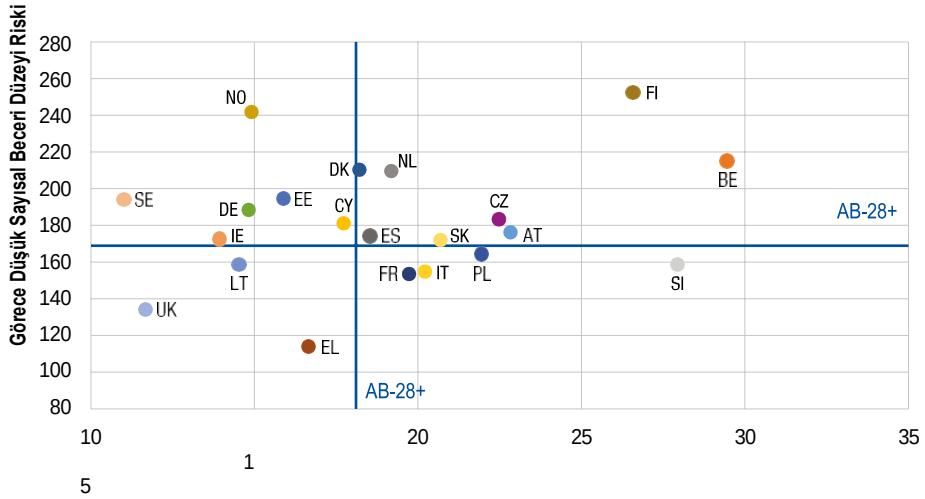
25 - 64 yaşları arasındaki sayısal beceri düzeyi düşük seviyede olanların toplam nüfusa oranı (%)

Faal olmayan 35 - 54

25 - 64 yaşları arasındaki sayısal beceri düzeyi düşük seviyede olanların toplam nüfusa oranı (%)

Faal olmayan 55 - 64

25 - 64 yaşları arasındaki sayısal beceri düzeyi düşük seviyede olanların toplam nüfusa oranı (%)

Not: Veri yok (geçersiz): BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, PT, RO.

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

4.1.4. Çalışan yetişkinler

İncelenen tüm yaş gruplarında, çalışan yetişkinlerin beceri düzeylerinin düşük seviyede olması riskinin işsiz ve faal olmayan yetişkinlere kıyasla görece daha düşük olduğu görülmektedir. Bununla beraber 55 - 64 yaşları arasındaki bireylerde dijital beceriler sık rastlanan beceriler olmayıp bu yaş grubunda bulunan her 2 bireyden birinin dijital beceri düzeyi düşük seviyededir (Şekil 25).

Şekil 25. **Beceri türü ve yaşa bağlı olarak beceri düzeyinin düşük seviyede olması: çalışan yetişkinler, mutlak risk, AB-28+**

Yaş	Eğitim	Dijital	Sözel	Sayısal
55-64	23.0	48.9	23.3	25.1
35-54	17.6	36.2	16.6	18.8
25-34	12.5	22.6	12.0	13.8
Toplam çalışan 25-64	17.4	35.1	16.5	18.5
Toplam yetişkin nüfus 25-64	23.2	43.0	20.8	24.3

Not: Aynı sosyodemografik alt gruptaki bireyler arasında beceri düzeyi düşük seviyedeki bireylerin yüzdesi. Avrupa ortalaması: eğitim AB-28+; dijital beceri AB-28 ve NO, sözel ve sayısal beceriler için PIAAC ülkeleri.

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Ülkeler arası karşılaştırmaya göre, AB-28+ bölgesinde çalışan tüm yaş alt gruplarındaki yetişkinler için beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski hem mutlak (Tablo 3) hem de görel riskler açısından (Şekil 26 - 29) değişkenlik göstermektedir.

Çalışan yetişkinler arasında eğitim düzeylerinin düşük seviyede olması durumunun ülkeler arası karşılaştırması için bkz. Şekil 26. İlk iki dağılım grafiğinde, Letonya haricindeki tüm ülkelerde, çalışan genç yetişkinler ile 35 - 54 yaş arası çalışan yetişkinler açısından eğitim düzeylerinin düşük seviyede olması riskinin ülkelerindeki toplam yetişkin nüfusa kıyasla daha düşük olduğu görülmektedir. Buna karşın Estonya ve Letonya'da çalışan yetişkinler, eğitim düzeyi düşük seviyedeki tüm yetişkinlerin %20'sini oluşturmaktadır; Lüksemburg ve Portekiz'de 35 - 54 yaşları arasındaki çalışan yetişkinler ise eğitim düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin %40'ını oluşturmaktadır. Kimi ülkelerdeyse eğitim düzeyinin düşük seviyede olması riski iş hayatındaki yaşlı yetişkinler için daha yüksektir. Örneğin, Yunanistan, İrlanda ve Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nde iş hayatında çalışan yaşlı yetişkinlerin eğitim düzeylerinin düşük seviyede olma riski daha yüksektir. Ülkelerindeki toplam yetişkin nüfusa kıyaslandığında, eğitim düzeylerinin düşük seviyede olması riski bu alt

gruplar için %60 daha fazladır. Güney Kıbrıs Rum Kesimi ve İrlanda'da da bu kesim eğitim düzeyi düşük seviyedeki tüm yetişkinlerin yaklaşık %17'sini oluşturmaktadır.

Tüm ülkelerde, eğitim düzeyinin düşük seviyede olması durumu incelendiğinde çalışan genç yetişkinler ve 35 - 54 yaşları arasındaki çalışan yetişkinlerin dijital beceri düzeylerinin ülkelerindeki toplam yetişkin nüfusa kıyasla daha düşük seviyede olduğu görülmektedir. Bununla beraber kimi ülkelerde çalışıyor olmalarına rağmen yaşlı yetişkin nüfus içerisinde dijital becerilerin yaygın olmadığı görülmektedir. Estonya ve Norveç'te yaşlı yetişkinlerin dijital beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski %50 oranında daha yüksek olup, bu kesim, dijital beceri düzeyi düşük seviyedeki toplam yetişkin nüfusun dörtte birini oluşturmaktadır.

Çalışan yetişkinler arasında sözel beceri düzeyi düşük seviyede olanların ülkeler arası karşılaştırması için bkz. Şekil 28. Sözel beceri düzeylerinin düşük seviyede olması riskinin hemen hemen tüm ülkelerdeki genç ve 35 - 54 yaş aralığındaki çalışan yetişkinler için diğer gruplara eşit veya daha az olduğu görülmektedir. Ancak, Güney Kıbrıs Rum Kesimi ve Norveç'te sözel beceri düzeyi düşük seviyedeki tüm yetişkin nüfus içerisinde çalışan genç yetişkinlerin oranı %20 olup, bu azımsanmaması gereken bir rakamdır. Yunanistan'da 35 - 54 yaşları arasındaki çalışan yetişkinlerin sözel beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski ülkenin toplam yetişkin nüfusuna kıyasla biraz daha yüksek olup bu grup, sözel beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin %35'ten fazlasını oluşturmaktadır. Hollanda'da çalışan yaşlı yetişkinlerin sözel beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski görece daha yüksektir (%40) ve bu grup, ülkedeki sözel beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin yaklaşık %19'unu oluşturmaktadır.

Genç çalışan yetişkinler ve 35 - 54 yaşları arasındaki çalışan yetişkinlerin sayısal beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski, toplam yetişkin nüfusa kıyasla daha düşük olarak bildirilmektedir. Buna karşın Yunanistan, İspanya ve Fransa'da yaşlı çalışan yetişkinlerin sayısal beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riski, ülke ortalamalarına (25 - 64 yaş arası) göre %20 ila %30 daha yüksek olarak bildirilmiştir. İş hayatındaki yaşlı yetişkinlerin, İspanya ve Fransa'da ülkelerindeki sayısal beceri düzeyleri düşük seviyedeki tüm yetişkinler içerisindeki oranı, sırasıyla %12 ve %14'tür.

Tablo 3. Çalışan yetişkinler: Yaş, toplumsal cinsiyet ve beceri türüne göre beceri düzeyi düşük seviyede olma mutlak riski, AB-28+ bölgesi

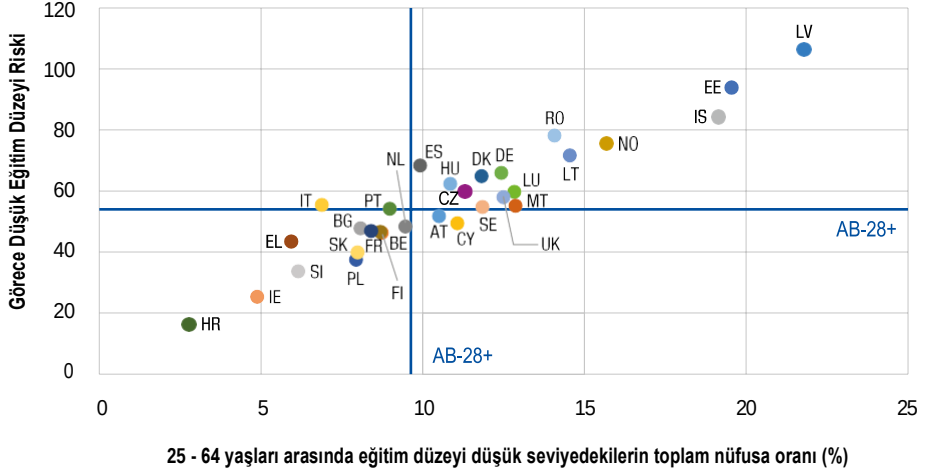
Not: (-) geçersiz; (:) güvenilir olmayan veri.

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

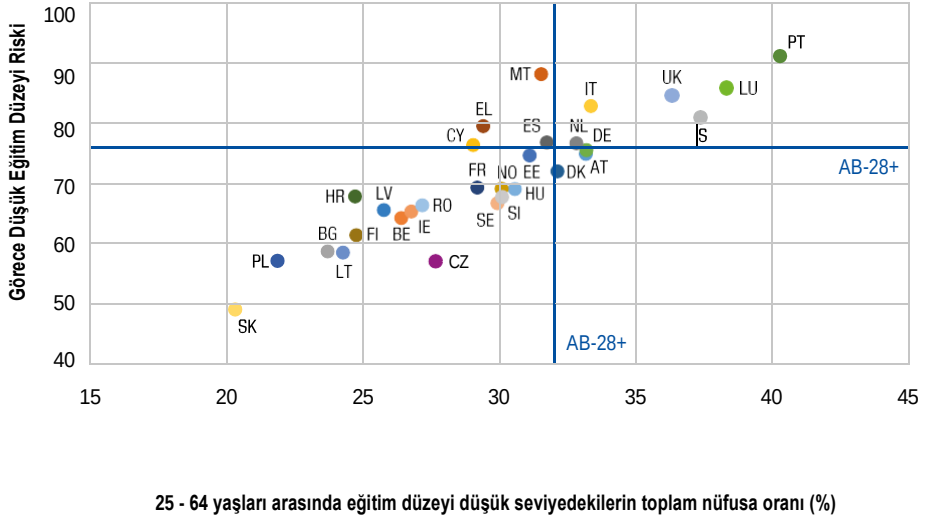
Ülke	Eğitim				Dijital beceriler						Düşük sözel beceri				Düşük sayısal beceri			
	25-34	35-54	55-64	Toplam nüfus 25-64	25-34	35-54	55-64	Toplam nüfus 25-64			25-34	35-54	55-64	Toplam nüfus 25-64	25-34	35-54	55-64	Toplam nüfus 25-64
AT	8	11.6	14.2	15.5	14.3	30.4	38.6	33.8			8.8	12.9	19.4	16	10.3	11.8	16	15
BE	11.6	16	25.3	24.9	19.8	32	44.8	38.6			5.9	11.2	17.9	15.1	4.9	11	14.1	14.3
BG	8.5	10.4	11.4	17.8	41.8	61.1	75.3	67.9			-	-	-	-	-	-	-	-
CY	10.2	15.6	31	20.5	36.8	57.1	76	60			11.6	11.8	14.7	14.4	13.4	14.9	23.2	19.8
CZ	3.9	3.7	4.7	6.5	21.6	32.8	52.3	39.7			6.2	11.1	14.4	12.3	6	10.8	16.4	12.9
DE	9	10.3	10.6	13.6	12.3	25.1	40.7	30			12.5	14.9	18.6	18.9	11.8	13.8	18.8	18.7
DK	12	13.3	22.4	18.5	11.8	16.5	32.1	23			9.9	11	17.1	16.4	10.4	8.8	14.4	14.7
EE	10.4	8.3	7.6	11.1	10.2	27.5	50.7	32.8			8.8	12.3	14.6	14.2	8.6	12.5	14.2	15
EL	12.3	22.4	43.8	28.2	19.5	45.3	74.5	55.1			27.3	28.3	31.2	26.8	24.2	25.2	34	27.9
ES	28	31.4	45	41	22.3	34.4	53.8	44.8			16.5	20.9	39.8	28.7	18.3	23.3	43.1	32.1
FI	5.1	6.7	13.2	10.8	:	17	29.1	22.1			4	6.5	13.1	11.1	4.8	7.9	14	12.9
FR	10.6	15.6	27.1	22.5	22.9	39.7	49.1	43.5			9.3	19.2	30.7	23	13	25.4	36.9	30.2
HR	2.9	11.7	18.3	17.3	:	38.3	55.8	49			-	-	-	-	-	-	-	-
HU	10.4	11.5	13.8	16.6	29.6	39	57.3	48			-	-	-	-	-	-	-	-
IE	4.9	12.6	29.7	19.2	31.4	45.6	68.6	54.4			9.3	14.7	21.9	18.4	16.1	20.5	30.7	26.2
IS	18.6	17.9	25.2	22.1	:	:	:	:			-	-	-	-	-	-	-	-
LT	22.2	33	36.8	39.9	32.5	43.9	55.7	54.1			20.7	23.2	36.2	28.2	18.3	26.3	34.2	32.1
LU	3.8	3.1	1.9	5.4	18.2	43.5	58.2	48.3			7.9	17.3	14.5	17.3	10.7	16.9	16.9	19.8
LV	13.2	18.9	24.4	22	:	17.9	:	13.9			-	-	-	-	-	-	-	-
MT	9.9	6.1	5.5	9.3	22.1	42.9	62.1	48.9			-	-	-	-	-	-	-	-
NL	30.3	48.2	60.4	54.7	26.5	37.1	59.1	47.6			-	-	-	-	-	-	-	-
NO	10.5	16.6	24.5	21.7	12.2	22.1	27.6	26			6.9	8.8	17.6	13.1	6.7	9.7	16.6	14.4
PL	13.6	12.4	15.5	18	:	13.5	25.9	16.8			10.3	7.3	13.3	11.6	11.2	9.1	14.5	14
PT	3.3	4.9	8	8.7	28.5	56.3	70.1	61.2			11.1	19.5	20	20.5	16.5	21.3	24.4	25.7
RO	28.9	48.4	67.9	53.1	21.8	43.6	73.2	52.6			-	-	-	-	-	-	-	-
SE	18.2	15.4	26.1	23.3	58.3	72.8	80.4	75.4			-	-	-	-	-	-	-	-
SI	8.2	9.9	18.8	14.9	:	18.8	30.4	24.7			6.3	10.1	13.8	13.9	7.6	12.5	15.2	15.7
SK	4.3	8.6	12.9	12.7	23.4	39.6	58.3	48.7			17.4	22.3	30.7	27.2	15.6	21.1	29.5	27
BK	3.3	4	6.4	8.1	22.9	40.4	50.2	47.5			6	8.1	14.3	12.1	7.3	7.2	12.2	13.9
BK	13.4	19.4	25.4	23	19.9	23.3	37.9	30			8.7	13.1	17	15.7	14.8	19.2	20.3	23.2
AB-28+	12.5	17.6	23	23.2	22.6	36.2	48.9	43			12	16.6	23.3	20.8	13.8	18.8	25.1	24.3

Şekil 26. Çalışan yetişkinler arasında eğitim düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması

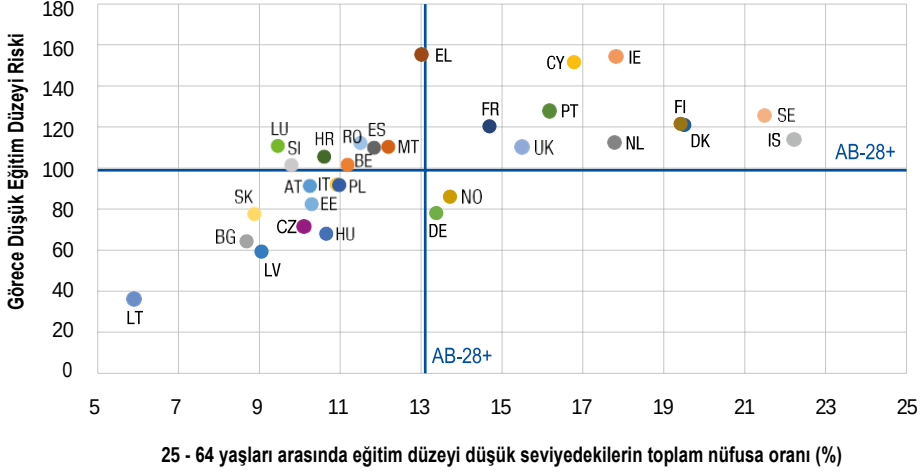
Çalışan 25 - 34

Çalışan 35 - 54

Çalışan 55 - 64

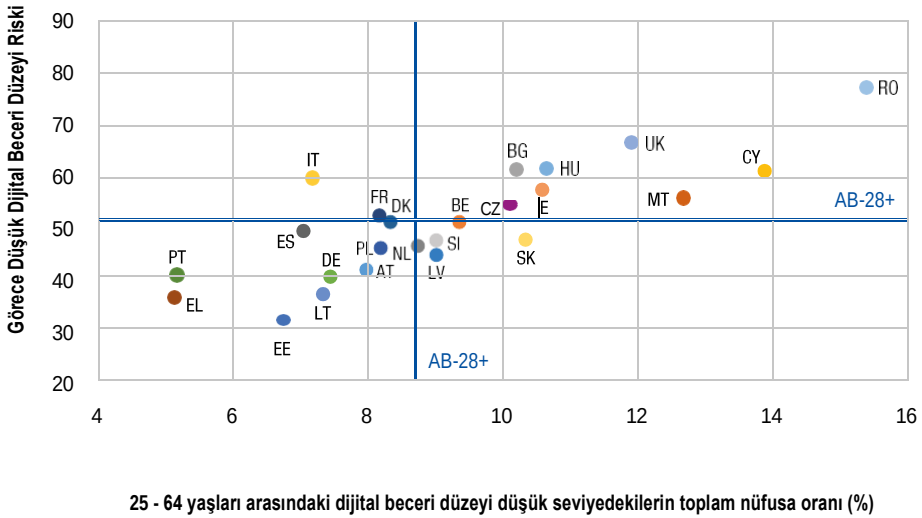

Not: Veri yok (güvenilir olmayan veri): 25-34 (IS, LT); 35-54 (IS); 55-64 (EE, IS, LT, LU).

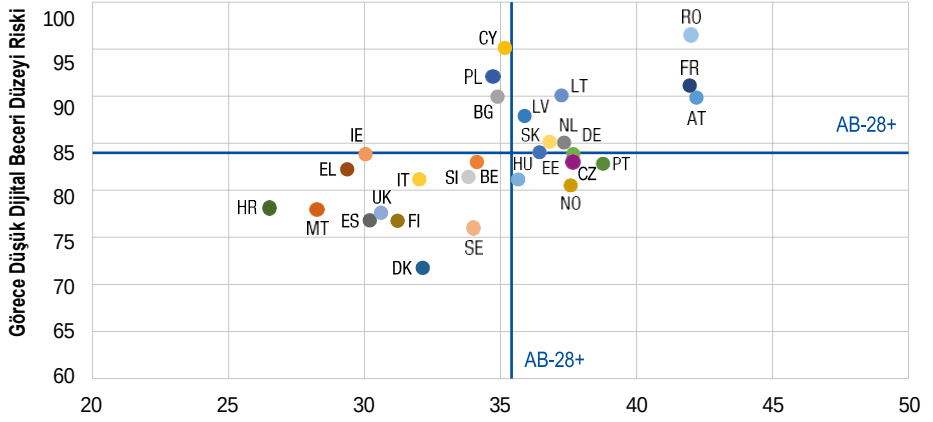
Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Şekil 27. Çalışan yetişkinler arasında dijital beceri düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması

Çalışan 25 - 34

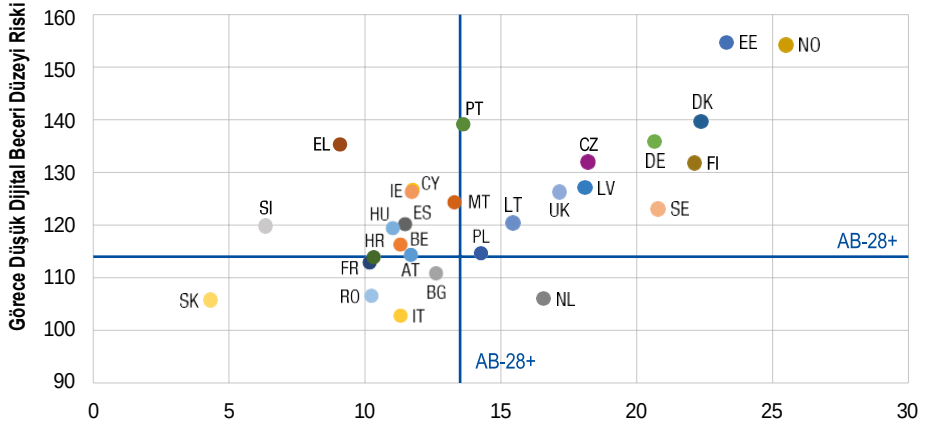

Çalışan 35 - 54

25 - 64 yaşları arasındaki dijital beceri düzeyi düşük seviyedekilerin toplam nüfusa oranı (%)

Çalışan 55 - 64

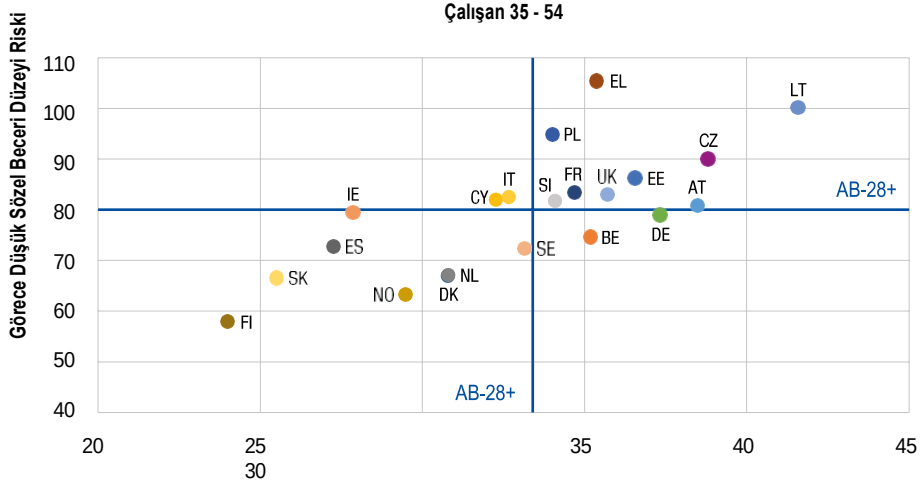
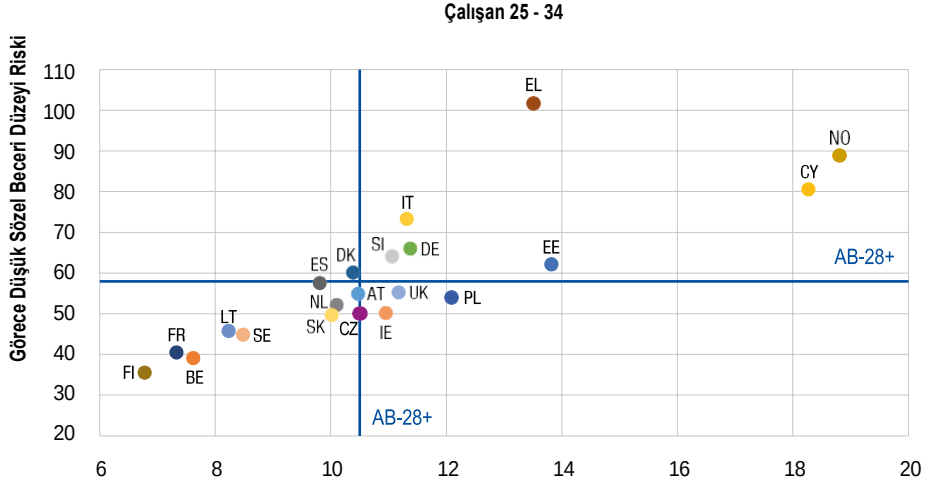

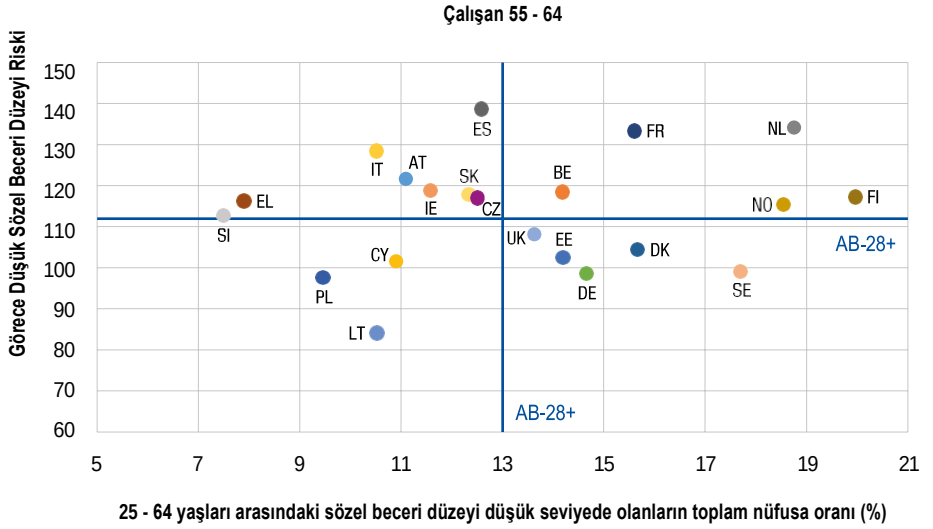
25 - 64 yaşları arasındaki dijital beceri düzeyi düşük seviyedekilerin toplam nüfusa oranı (%)

Not: Veri yok (güvenilir olmayan veri): 25-34 (FI, HR, IS, LU, NO, SE); 35-54 (IS); 55-64 (IS, LU).

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

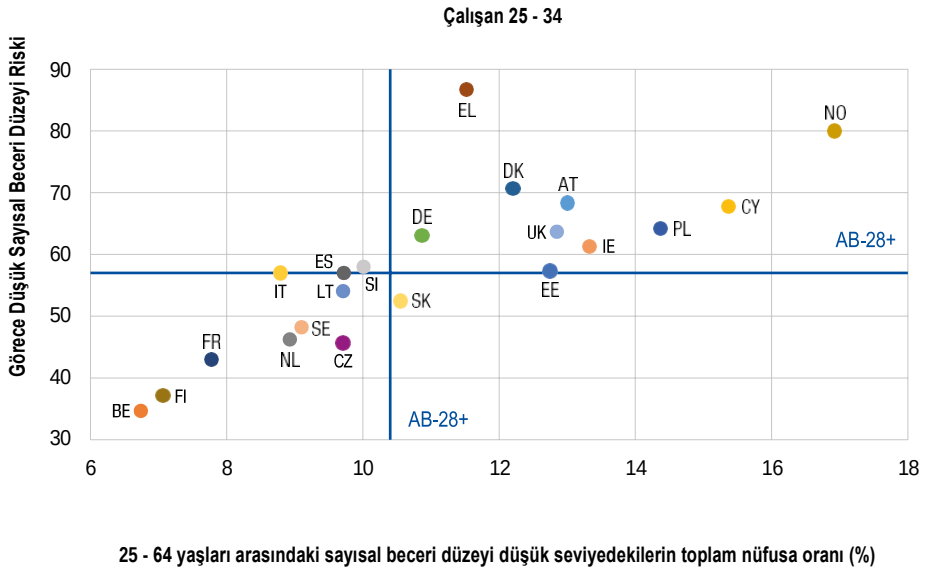
Şekil 28. Sözel beceri düzeyi düşük çalışan yetişkinlerin ülkeler arasında karşılaştırılması

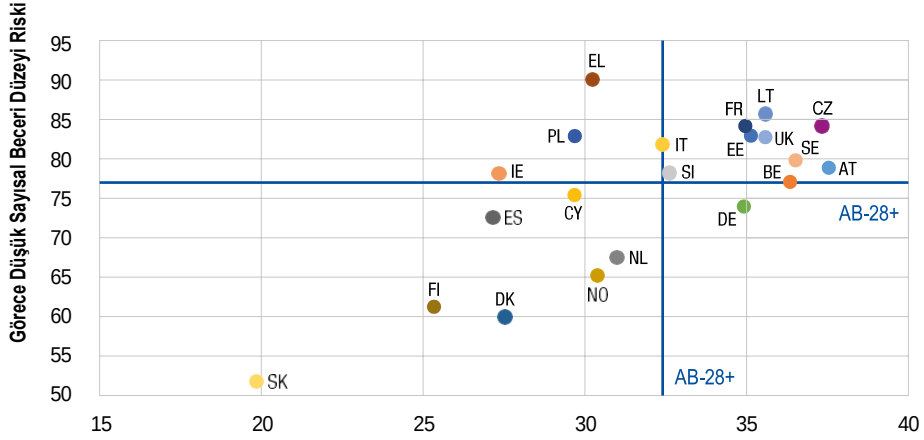

Not: Veri yok (geçersiz): BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, PT, RO.
Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Şekil 29. Çalışan yetişkinler arasında sayısal beceri düzeyi düşük seviyedekilerin ülkeler arasında karşılaştırılması

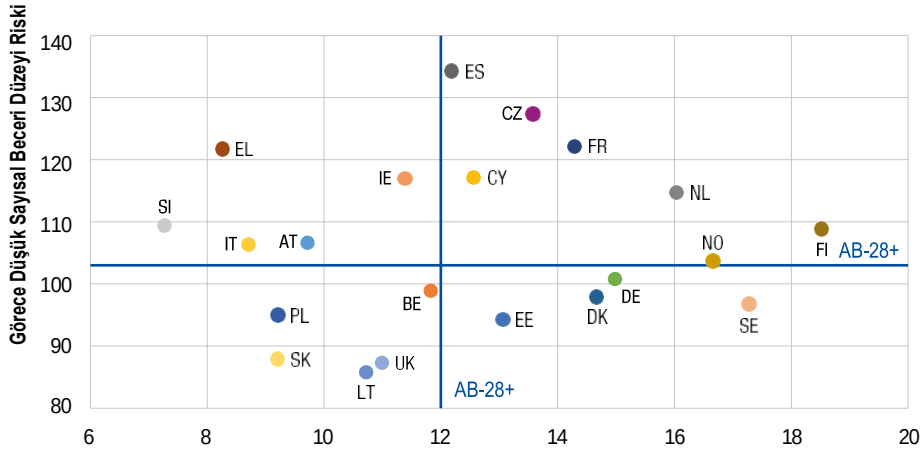

Çalışan 35 - 54

25 - 64 yaşları arasındaki sayısal beceri düzeyi düşük seviyedekilerin toplam nüfusa oranı (%)

Çalışan 55 - 64

25 - 64 yaşları arasındaki sayısal beceri düzeyi düşük seviyedekilerin toplam nüfusa oranı (%)

Not: Veri yok (geçersiz): BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, PT, RO.

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

5. BÖLÜM

Beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlere destek ve eğitim/öğretime katılım

Beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusun büyüklüğü acil bir eylem çağrısı olarak değerlendirilebilir. 4. Bölümde sunulan analiz, beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusun oldukça çeşitlilik gösterdiğini ve becerileri özelinde bu bireylerin farklı ihtiyaçları bulunduğunu göstermektedir. Bu alt gruba odaklı etkili politika yaklaşımlarında bu farklılıkların da dikkate alınması gerekmektedir. Beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin çeşitli ihtiyaçlarına cevap verebilecek eş güdümlü ve tutarlı yaklaşımlar, bu araştırma dizisinin ikinci sayısının konusunu da oluşturmaktadır. Aktif iş gücü piyasası politikaları ve kamu istihdam hizmetleri aracılığıyla beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlere sunulan desteklere ve yetişkin nüfusun eğitim ve öğretime katılım oranlarının genel görünümünü ortaya koyan Bölüm 5 aynı zamanda bu ciltte yer alan analizi de destekler niteliktedir.

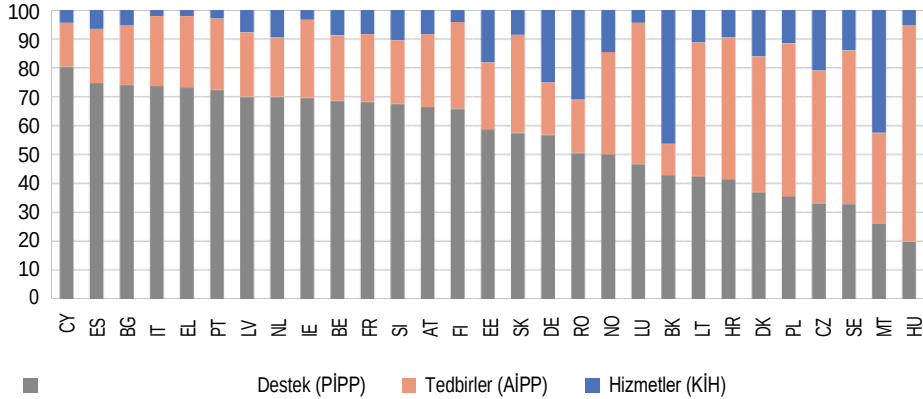
5.1. AB-28+ bölgesinde aktif iş gücü piyasası politikaları

Aktif iş gücü piyasası politikalarıyla iş arayanlara yönelik istihdam fırsatlarının artırılması ve iş eşleştirmenin iyileştirilmesi hedeflenmektedir. Aktif iş gücü piyasası politikalarının temel hedef grupları uzun süreli işsizler, genç bireyler, yaşlı çalışanlar ve beceri düzeyi düşük seviyedeki kimselerdir; bu çerçevede aktif iş gücü piyasası politikaları, nüfusun beceri ve iş deneyimine erişiminin artırılması hususunda temel bir rol oynayabilir ve ilgili hedef grupların istihdam edilmesinin önündeki temel engelleri ele alabilir.

Aktif iş gücü piyasası politikaları, pasif iş gücü piyasası politikaları (PİPP) ve hizmetleri de içeren iş gücü piyasası politikaların bir bölümüdür. 2016 yılında iş gücü piyasası politikalarına yapılan toplam harcama, Danimarka ve Fransa'da GSYH'nin yaklaşık %3'ünü Malta ve Romanya'da GSYH'nin %0,5'inden azını oluşturmuştur ve Üye Devletler arasında önemli farklılıklar göstermektedir (Şekil 32). İşgücü piyasası politikalarına yapılan harcamaların yapısı, AB ülkeleri arasında önemli farklılıklar göstermektedir.

Bulgaristan, Güney Kıbrıs Rum Kesimi, Yunanistan, İspanya, İtalya ve Portekiz gibi Üye Devletlerde harcamalarının büyük oranda (%70'ten fazlası), işsizlik ödenekleri ve erken emeklilik gibi pasif tedbirlere ayrıldığı görülmektedir. Aktif tedbirlere ve iş gücü piyasası hizmetlerine ayrılan pay ise görece düşüktür (Şekil 30). Çekya, Hırvatistan, Danimarka, Macaristan (%74), Litvanya, Lüksemburg, İsveç ve Polonya'nın (%53) arasında yer aldığı diğer ülkelerde ise toplam harcamalarının %40'ından daha fazlasını aktif iş gücü piyasası tedbirlerine ayırmıştır. Almanya (%25), Malta (%42), Romanya (%31), Birleşik Krallık'tan (%46) oluşan bir başka grup ise İş Gücü Piyasası Politikalarına ayrılan bütçelerinin sabit bir kısmını iş arama desteği gibi hizmetlere ayırmaktadır.

Şekil 30. Ülkelere göre İş Gücü Piyasası Politikalarına yapılan harcamalar, 2016

Not: İşgücü piyasası harcamalarının yapısı (%) Hizmetler (Kategori 1): İş arayanlara yönelik kamu tarafından finanse edilen diğer hizmetlerle birlikte kamu istihdam hizmetleri kapsamında sunulan tüm hizmet ve yürütülen faaliyetler. Tedbirler (Kategori 2 - 7): Eğitim, iş rotasyonu ve iş paylaşımı, istihdam teşvikleri, destekli istihdam ve rehabilitasyon, doğrudan iş yaratma ve yeni iş kurma teşvikleri gibi tedbirler. *Düzenli aktivasyon tedbirleri* olarak da adlandırılmaktadır. Destekler (kategori 8 ve 9): İşsizlik durumunda gelir telafisi/desteği gibi daha çok işsizlik desteklerini ifade eden ücret kaybı durumunda sağlanan veya erken emekliliği kolaylaştırıcı parasal destekler.

İtalya 2015 verisi; BK 2010 verisi; IS için veri bulunmamaktadır.

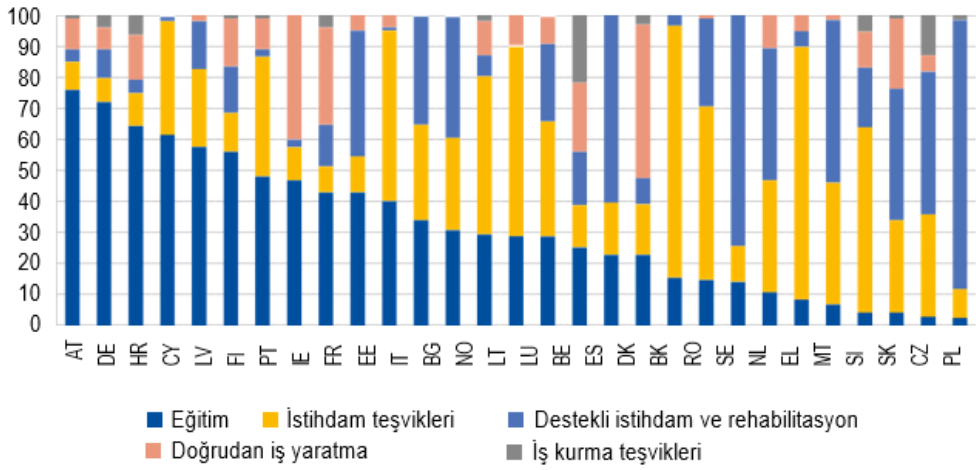
Kaynak: Avrupa Komisyonu Sosyal İşler ve İşleme Genel Müdürlüğü [veri tabanı: Imp_expsumm].

Aktif İşgücü Piyasası Politikaları kapsamında kurumsal ve işyeri eğitimi teklifleri, dolaylı istihdam teşvikleri (iş koruma, iş paylaşımı), destekli istihdam ve rehabilitasyon, doğrudan iş yaratma (kamu istihdam programları) ve yeni iş kurma teşvikleri yer almaktadır (Şekil 31). Avusturya (76%) ve Almanya'nın (%72) yanında Güney Kıbrıs Rum Kesimi, Hırvatistan, Letonya ve Finlandiya'da Aktif İşgücü Piyasası Politikalarına yapılan toplam harcamalar-

ının %55 ila %65'i oranında önemli bir pay eğitime ayrılmaktadır.

Aktif İşgücü Piyasası Politikalarının etkilerine yönelik son dönemde yapılan çalışmalar, kapsamlı programların özellikle iş gücü piyasasına ilk girişten sonra beceri eşleştirmelerinin daha iyi yapılmasına katkıda bulunduğunu göstermiş; iş yerinde veya örgün eğitimle bir arada yürütülen (onaylı) mesleki eğitim programlarının eğitimden iş hayatına geçişi önemli oranda kolaylaştırdığı sonucuna varılmıştır (Avrupa Komisyonu, 2017a).

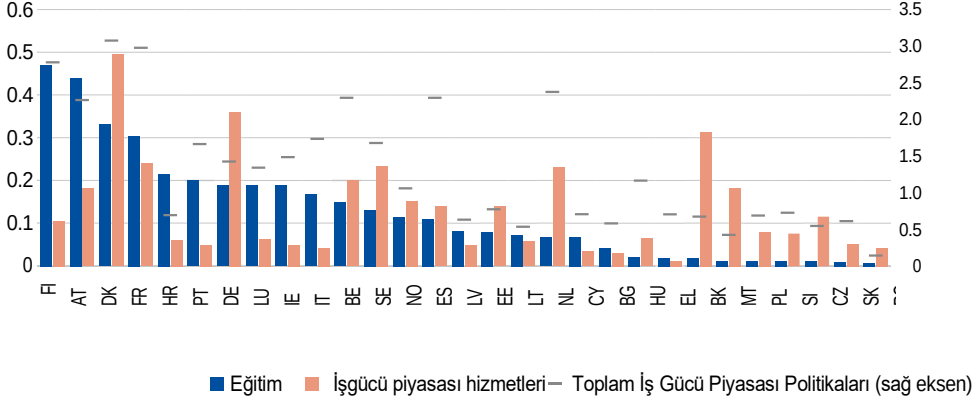
Şekil 31. Ükelere göre Aktif İşgücü Piyasası Politikalarına yapılan harcamalar, 2016

Kaynak: Avrupa Komisyonu Sosyal İşler ve İçerme Genel Müdürlüğü [veri tabanı: Imp_expsumm].

Eğitim tedbirlerine kaynak ayıran ülkelerin başında GSYH'lerinin %0.5'i ve %0.4'ü ile Finlandiya ve Avusturya gelmekte; bu ülkeleri yaklaşık %0.3'lük bütçe ile Danimarka ve Fransa takip etmektedir. Diğer yandan, Çekya, Romanya ve Slovakya bulunmaktadır. Bu ülkeler, GSYH'lerinin %0.01'inden daha azını eğitim tedbirlerine ayırmaktadır (Şekil 32).

Şekil 32. İş Gücü Piyasası Politikaları, eğitim ve iş gücü piyasası hizmetleri harcamaları (GSYİH %), 2016

Not: İtalya 2015 verisi; BK 2010 verisi; IS veri bulunmamaktadır.

Kaynak: Avrupa Komisyonu Sosyal İşler ve İçerme Genel Müdürlüğü [veri tabanı: Imp_expsumm].

5.2. AB-28+ bölgesinde kamu istihdam hizmetleri

Kamu istihdam kurumları, doğrudan İdare'ye karşı sorumlu olan, iş arayanların iş gücü piyasasına entegrasyonunun kolaylaştırılması ve bazı durumlarda işsizlik ve/veya sosyal yardım ödemelerinin yapılması amacıyla kurulmuş iş gücü piyasası kurumlarıdır. Bu hizmetler, işsizlerin iş gücü piyasasına katılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Kamu istihdam kurumlarının teşkilatlanması ülkeden ülkeye farklılık göstermesine karşın tüm bu tür hizmetler yerel, ulusal ve Avrupa düzeyinde yürüttükleri bilgilendirme, yerleştirme ve aktif destek hizmetleriyle iş gücü piyasasında arz ve talebin dengelenmesine katkıda bulunur (Avrupa Komisyonu 2017b).

Eurostat verilerine göre Avrupa bölgesinde faaliyet gösteren kamu istihdam kurumlarında yaklaşık olarak %90'ı 25 yaş ve üzeri yetişkin olmak üzere 30 milyon kayıtlı iş arayan yer almaktadır. AB-28+ bölgesinde 2016 yılında kamu istihdam kurumlarında kayıtlı iş arayan sayısı, yaş ve cinsiyet bilgileriyle Tablo 4'te gösterilmektedir.

Tablo 4. Kamu istihdam kurumlarında kayıtlı iş arayanların sayısı, AB-28+, 2016 (1000)

Ülke	Toplam	25 yaş veya üzeri	25 yaş veya üzeri	
			Erkek	Kadın
BE	557	456	239	217
BG	290	274	122	152
CZ	406	353	169	185
DK	146	132	64	68
DE	4 820	4 343	2 314	2 029
EE	29	26	12	14
IE	303	266	155	111
EL	1 010	932	353	579
ES	5 168	4 733	2 073	2 660
FR	5 872	5 089	2 468	2 621
HR	243	203	89	114
IT*	7 964	6 928	:	:
CY*	45	40	20	19
LV	80	73	34	39
LT	188	171	86	85
LU	17	15	8	8
HU	314	265	130	135
MT	4	4	3	1
NL*	1 134	1 018	503	515
AT	370	318	180	137
PL	1 470	1 217	593	624
PT	667	579	262	318
RO	421	369	215	154
SI	113	104	51	52
SK	306	262	125	137
FI	649	558	282	275
SE	652	557	296	261
BK*	1 473	1 050	748	302
NO	274	236	119	117
Toplam	34 986	30 570	11 714	11 928

Not: NL 2015 verisi; IT 2014 verisi; CY 2012 verisi; BK 2010 verisi; IS veri geçersiz.

Kaynak: Eurostat, c [Imp_rjr] (Sosyal İşler ve İşçerme Genel Müdürlüğü).

Avrupa Komisyonu tarafından AB-28+ bölgesinde kamu istihdam kurumlarına yönelik olarak her ülkede bir tane ve Belçika'da üç bölge için 3 tane olmak üzere her yıl düzenlenen toplam 32 ankete göre ⁽³⁹⁾:

(a) Asıl hedef grubun gençler, uzun süreli işsiz olanlar ve iş arayan yaşlı kesim olduğu 2017'de yapılan ankete göre iş arayan kesimin %10.5'inin gençler, %29.7'sinin iş arayan yaşlı kesim ve (önceki kategorilerde de sayılan) uzun süreli işsizlerden oluştuğu,

(b) Eğitim ve istihdam teşviklerinin, AB-28+ bölgesinde kamu istihdam kurumlarınca sağlanan hizmetler arasında tüm hedef gruplar için başlıca hizmet kalemi olduğu görülmektedir. Bununla beraber farklı gruplara sıklıkla sunulan tedbir paketleri arasında bazı farklılıklar göze çarpmaktadır:

(i) Gençlere yönelik eğitim, öğretim ve istihdam teşvikleri;
(ii) Uzun süreli işsiz ve yaşlı çalışanların istihdamında işverenlere yönelik istihdam teşvikleri;

(iii) engelli bireyler için destekli istihdam ve rehabilitasyon;

(c) Avrupa kamu istihdam hizmetleri kapsamında engelli bireyler, göçmenler ve mülteci hedef gruplarına son yıllarda daha çok önem atfedilmektedir. 17 kamu istihdam kurumundan elde edilen bilgiler ışığında 2017 yılında kamu istihdam hizmetlerinde kayıtlı toplamda yaklaşık 1.3 milyon engelli bireyin (toplam hizmet faydalanıcılarının %7.4'ü) bulunduğu görülmektedir. İsveç'te hükûmet, kamu istihdam kurumunu yeni gelen göçmenlerin sığınma talepleri sırasında eğitim geçmişleri ve iş deneyimlerini de göz önünde bulundurarak beceri değerlendirmeleri yapmakla görevlendirmiştir;

(d) Kamu istihdam kurumları eğitim tedbirlerine ve genç iş arayan kimselerin iş yerinde eğitimlerine giderek daha fazla ağırlık vermektedir. 2016 yılında hedef gruplar için (10 kamu istihdam kurumunda) yeni uygulamaya konulan iki temel tedbir türü arasında işyerinde öğrenme, iş deneyimi ve stajyerlik imkânı sağlayan tedbirler yer almıştır.

(e) 2016 yılında oldukça sınırlı sayıda kamu istihdam kurumu beceri düzeyi düşük seviyedeki bireyleri hedef grup olarak belirlemiş olup bunlar arasında Bulgaristan kamu istihdam kurumu eğitim düzeyi düşük seviyedekiler ve Romanlar da dâhil olmak üzere herhangi bir beceri/yeterliliğe sahip olmayan veya beceri düzeyi düşük seviyede, temel yetkinliklerden yoksun işsiz bireyleri ve Macaristan ve Slovenya ise herhangi bir yeterliliği bulunmayan beceri düzeyi düşük seviyedeki çalışanları/işsizleri hedef grup olarak belirlemiştir.

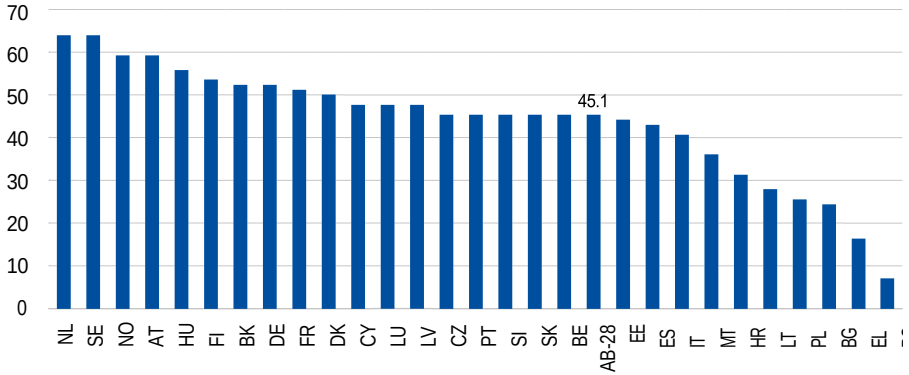
(39) Avrupa Komisyonu 2017c; Avrupa Komisyonu, 2016c.

5.3. Eğitim ve öğretime katılım

Kısım 1.1'de de ele alındığı üzere beceriler, toplumda ve iş gücü piyasasında ilerleme için elzemdir. Hızla değişen teknoloji, dijitalleşme, demografik sorunlar gibi günümüzün ve geleceğin zorlukları, yetişkinlerin toplumda ve iş gücü piyasasında etkinliklerini korumak için sahip olduğu becerilerin sürekli güncellenmesini ve iyileştirilmesini gerektirmektedir.

Yetişkin Eğitimi Araştırması'ndan (YEA) elde edilen veriler, 2016 yılında yetişkinlerin %45.1'inin anketin gerçekleştirildiği tarihten önceki 12 ay içinde eğitim veya öğretime katıldığını göstermektedir (Şekil 33). Bu bağlamda ülkeler arasında göze çarpan önemli farklılıklar söz konusudur: Avusturya, Hollanda, Norveç ve İsveç'te katılım oranları %60'a yakın veya üzerindeyken Yunanistan ve Romanya'da aynı oran %20'nin oldukça altına düşmektedir (%16.7 ve %7).

Şekil 33. AB-28 ve Norveç'te eğitim ve öğretime katılım oranı, 2016

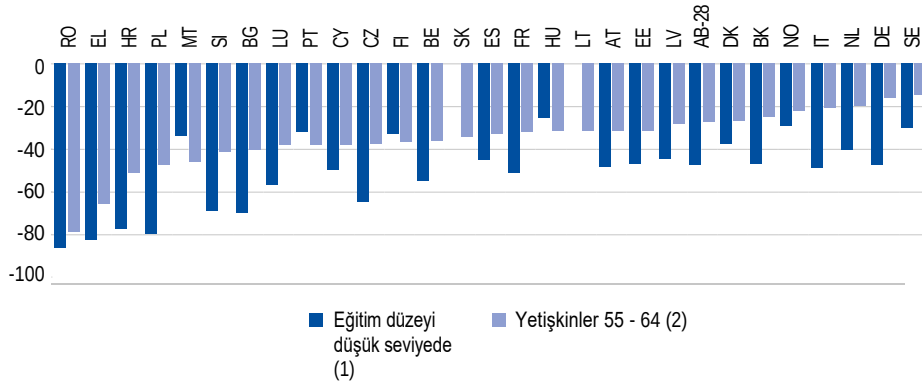
Not: Son 12 ay içinde örgün ve yaygın eğitim ve öğretime katılan 25 - 64 yaşları arasındaki nüfus (%)

Kaynak: Eurostat, d [veri tabanı: trng_aes_100, AES 2016].

Örgün ve yaygın eğitim/öğretime katılımında kayda değer farklılıklar bulunmaktadır. beceri kazandırma ve yenilemeye uygun olan yetişkin nüfusun büyüklüğüne rağmen beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin katılım oranlarının az olduğu görülmektedir. Seçilmiş sosyodemografik grupların ortalama katılım oranlarının ülke oranından yüzde olarak farkı için bkz. Şekil 34 ve 35. 25 - 64 yaşları arasındaki yetişkinler arasında yaşlı yetişkinler (55 - 64), eğitim düzeyi düşük seviyedekiler, işsizler ve faal olmayan bireylerin eğitim ve öğretime katılım düzeyleri düşüktür.

AB-28 ortalaması bağlamında eğitim düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin eğitim ve öğretime katılım oranı, ortalama değerin %47 daha altındadır. Yunanistan, Hırvatistan, Polonya ve Romanya'da ise bu oran %80'lere kadar çıkmaktadır. Avrupa ülkelerinin birçoğunda faal olmayan yetişkinler ile Bulgaristan, Polonya ve Slovakya'da da işsiz kesimde yüzdelik anlamda büyük farklılıklar olduğu kaydedilmiştir. Bu ülkeler arasında yalnızca Romanya'da işsiz kesimde katılım oranı yetişkin nüfus için ortalama %7'ye kıyasla %11.7 ile yüksek seviyededir.

Şekil 34. Eğitim ve öğretime katılımda ortalama katılım oranları arasındaki yüzde bazında farklılıklar: eğitim düzeyi düşük seviyedekiler ve yetişkinler (55-64), 2016

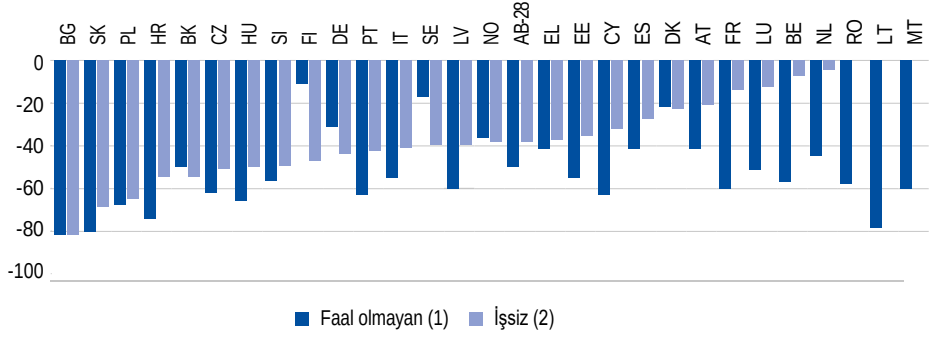
Not: 25-64 yaş arası yetişkinlerin eğitim ve öğretime ortalama katılım oranlarına göre yüzde bazında fark.

Son 12 ayda örgün ve yaygın eğitim/öğretime katılım.

(1) EL, HR: güvenilirliği düşük; (2) RO: güvenilirliği düşük.

Kaynak: Eurostat, e; f [veri tabanları: trng_aes_101; trng_aes_102, AES 2016].

Şekil 35. Eğitim ve öğretime katılımda ortalama katılım oranlarının yüzde bazında farkları: faal olmayan ve işsiz yetişkinler, 2016

Not: 25-64 yaş arası yetişkinlerin eğitim ve öğretime ortalama katılım oranlarına göre yüzde bazında fark.

Son 12 ayda örgün ve yaygın eğitim/öğretime katılım.

(1) BG, HR, LT: düşük güvenilirlik; (2) BG, SK, SE, NO: düşük güvenilirlik.

* Romanya'da işsiz kesim bazında fark %67.1 olup şekile dahil edilmemiştir.

Kaynak: Eurostat, g [veri tabanı: trng_aes_103, AES 2016].

6. BÖLÜM

Sonuçlar

Toplumlarımızın karşı karşıya olduğu dijitalleşme ve dijitalleşmenin istihdamın geleceğine yönelik etkileri, teknolojik gelişmeler, çevre, nüfus yaşlanması ve sosyal içme gibi zorluklar gün geçtikçe artmaktadır. Bu bağlamda Avrupa'nın güncel rekabetçi ve yenilikçi konumunu koruyabilmesi adına nüfusun yüksek düzey beceri ve yetkinliklerini sürdürmesi ve iyileştirmesi gerekmektedir. Ancak beceriler yalnızca iş gücü piyasasına erişim ve bu piyasa ilerleme kaydedilmesi için değil; bireylerin ve nüfusun potansiyelini açığa çıkarabilmesi ve toplumda aktif rol oynayabilmesi için de gereklidir.

Politika belirleyiciler, beceri düzeyi yüksek insan sermayesinin hem ekonomik, hem toplumsal kalkınma üzerindeki etkisinin uzun süredir farkında ve bu etkiyi kabul etmektedir. Cedefop'un beceri düzeyi düşük seviyedeki yetişkinlerin ekonomik ve toplumsal maliyeti (Cedefop, 2017) üzerine yürüttüğü araştırma da dahil olmak üzere alanda yapılan ve sayıları giderek artan çalışmalar, bireylerin potansiyellerini ve yeteneklerini açığa çıkarabilmek üzere doğru becerilerle donatılmasının yalnızca bireyler için değil, toplum ve ekonomi için de büyük faydalar getirdiğini göstermektedir.

Kapsamlı veri bulunmaması, şu ana kadar 'düşük beceri düzeyi' statüsüne ilişkin analizlerin nispeten sınırlı bir çerçevede kaldığı ve öncelikle nüfusun eğitim düzeyi düşük seviyedeki veya vasıfsız/düşük vasıflı işlerde çalışanlar esas alınmak suretiyle yapılmış olduğu anlamına gelmektedir. Ancak, düşük beceri düzeyi, eğitim düzeyinin daha da ötesine geçen, çok boyutlu ve dinamik bir olgudur. Düşük seviyede becerileri anlamaya yönelik kapsamlı bir yaklaşım, düşük seviyedeki becerilerin hem belirleyici etkenlerini hem de etkilerini dikkate alan bir yaklaşım olmalıdır; bu yapılırken niteliğini kaybetmiş becerilere sahip olanlar ve mesleği ile beceri uyumsuzluğu olanlar da dâhil olmak üzere beceri düzeyi düşük seviyedekilerin daha geniş yelpazede ele alınması gerekir.

Beceri düzeyi düşük seviyedeki nüfus, farklı ihtiyaçlar ve özelliklere sahip karışık (heterojen) bir gruptur. Bu heterojen grup içinde beceri kazandırma

ve yenilemeye uygun grupların belirlenmesi, bu çabalara en çok ihtiyaç duyan bireyler için etkili beceri kazandırma yollarının hazırlanması ve uygulanması için elzemdir.

Bu çerçevede elinizdeki rehber, beceri düzeyi düşük seviyedeki nüfusun büyüklüğünün daha iyi anlaşılması ve beceri düzeyi düşük seviyede olma riski en yüksek olan yetişkin alt gruplarının ve bunların sahip oldukları becerilerin daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Çalışmanın çıktıları, bu faydaların yanında alanda ileride yürütülecek çalışmalar için de kimi sonuç ve tavsiyeler ortaya koymaktadır.

(a) Tahminlere göre AB-28+, İzlanda ve Norveç'te beceri kazandırma ve yenileme için uygun 128 milyon yetişkin bulunmaktadır. Bu, beceri ve kabiliyetleri henüz keşfedilmemiş bireylerden oluşan geniş bir havuzun varlığına işaret etmektedir.

(b) Özellikle yaşlı/işsiz ve faal olmayan yetişkinler, çalışmada dikkate alınan tüm beceri alanlarında (eğitim, dijital beceriler, sözel ve sayısal beceriler) beceri düzeyi düşük seviyede olma riski ile karşı karşıyadır.

(c) Tüm yaş gruplarında çalışan yetişkinlerin incelenen tüm beceri alanlarında beceri düzeylerinin düşük seviyede olma riskinin düşük olduğu görülmektedir.

(d) Dijital beceriler, 55 - 64 yaşlarındaki yaşlı yetişkinlerde istihdam durumundan da bağımsız olarak özellikle seyrek görülmektedir.

(e) AB-28+ bölgesinde yer alan ülkeler arasında kayda değer farklar bulunmaktadır. beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusa ilişkin ülkelere özel bilgiler ülke bilgi formlarında ⁽⁴⁰⁾, yer almaktadır;

(f) Bu raporda sunulan analiz, beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusa ve beceri düzeyi düşük seviyede bulunma riski en yüksek yetişkin alt gruplarına ilişkin güvenilir tahminler içermesine karşın konu hakkında kapsamlı verilerin bulunmaması, yine kapsamlı sonuçlara ulaşılması önünde engel teşkil etmektedir. Bu çerçevede karşılaştırılabilir daha fazla veriye ihtiyaç duyulmaktadır.

(g) Beceri kazandırma ve yenilemeye uygun yetişkin nüfusun büyüklüğü ve beceri düzeyi düşük seviyedeki gruplarının ihtiyaçları bağlamında heterojen bir yapıda olması yetişkinlere beceri kazandırılması ve mevcut becerilerinin yenilenmesine yönelik yenilenmiş bir yaklaşıma ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Bu yaklaşım, hâlihazırda Avrupa'da geçerli olan birçok ted-

(40) www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3081

bir ve politika arasındaki sinerjilerden faydalanılmasını ve mevcut kaynakların bir araya getirilmesini mümkün kılacak nitelikte olmalı, kapsamlı ve sistematik bir şekilde ele alınmalıdır. Bu araştırma dizisinin ikinci cildinde yetişkinler için beceri kazandırma ve beceri yenileme yollarına yönelik tutarlı ve koordineli yaklaşımların geliştirilmesi konusu ele alınacaktır ⁽⁴¹⁾.

Kısaltmalar

YEA	Yetişkin Eğitimi Araştırması
Aktif İşgücü Piyasası Politikası (AİPP)	Aktif İşgücü Piyasası Politikası
CSIS	Bilgi toplumuna ilişkin Eurostat Topluluk İstatistikleri
Cedefop	Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi
DG-EMPL	Sosyal İşler ve İçerme Genel Müdürlüğü
ESJS	Avrupa Beceri ve İş Anketi
AB	Avrupa Birliği
AB-28+	28 Üye Devlet, İzlanda ve Norveç
Eurofound	Avrupa Yaşama ve Çalışma Koşullarını İyileştirme Vakfı
ICT	Bilgi ve İletişim Teknolojileri
ISCED	Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması
ISCO	Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırması
LFS	İşgücü Anketi
İPP	İşgücü Piyasası Politikası
USİ	Uzun Süreli İşsizler
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
KİH	Kamu İstihdam Hizmetleri
PIAAC	Uluslararası Yetişkin Becerilerinin Ölçülmesi Programı
PİPP	Pasif İşgücü Piyasası Politikası
ME	Mesleki Eğitim ve Öğretim
İYÖ	İş Yerinde Öğrenme

(41) Cedefop (yakında yayınlanacaktır). *Empowering adults through upskilling and reskilling pathways*. 2. Cilt: Yetişkinler için beceri geliştirme yollarına yönelik koordineli ve tutarlı yaklaşımların geliştirilmesi. Cedefop başvuru dizisi ; No 113. Lüksemburg: Avrupa Birliği Yayın Ofisi.

Kaynakça

[URL'lere erişim tarihi 11. 9. 2019]

- Cedefop (2015). *Skills, qualifications and jobs in the EU: the making of a perfect match? Evidence from Cedefop's European skills and jobs survey*. Lüksemburg: Yayın Ofisi Cedefop başvuru dizisi; Sayı 103. <http://dx.doi.org/10.2801/606129>
- Cedefop (2017). *Investing in skills pays off: the economic and social cost of low-skilled adults in the EU*. Lüksemburg: Yayın Ofisi Cedefop research paper; No 60. <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/5560>
- Avrupa Birliği Konseyi (2016). Council recommendation of 19.12.2016 on upskilling pathways: new opportunities for adults. *Avrupa Birliği Resmî Gazetesi*, C484, 24.12.2016. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32016H1224%2801%29>
- De Grip, A. ve ark. (2008). Job-worker mismatch and cognitive decline. *Oxford economics papers*, 60. Cilt, 2. Sayı, s. 237-253. https://econpapers.repec.org/article/oupoxecpp/v_3a60_3ay_3a2008_3ai_3a2_3ap_3a237-253.htm
- Dieckhoff, M. (2008). Skills and occupational attainment: a comparative study of Germany, Denmark and the UK. *Work, employment and society*, 22. Cilt, 1. Sayı, s. 89-108.
- Eurofound (2008). *Who needs upskilling? Low-skilled and low-qualified workers in the European Union*. https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef0897en.pdf
- Avrupa Komisyonu, (2016a). *A new skills agenda for Europe: working together to strengthen human capital, employability and competitiveness: communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions*. COM(2016) 381 final. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0381&qid=1487328805971&from=EN>
- Avrupa Komisyonu (2016b). *Analytical underpinning for a new skills agenda for Europe*. Komisyon personeli çalışma belgesi. SWD(2016) 195 final. http://europeanmemoranda.cabinetoffice.gov.uk/files/2016/06/10038-16_ADD_1_.pdf

- Avrupa Komisyonu (2016c). *Assessment report on PES capacity: 2016*.
Lüksemburg: Yayın Ofisi
<https://publications.euroopa.eu/en/publication-detail/-/publication/5407aa8d-e13a-11e6-ad7c-01aa75ed71a1>
- Avrupa Komisyonu (2017a). *Active labour market policies*. European semester thematic factsheet.
https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-semester_thematic-factsheet_active-labour-market-policies_en_0.pdf
- Avrupa Komisyonu (2017b). *Kamu İstihdam Hizmetleri (KİH)*. European semester thematic factsheet. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-semester_thematic-factsheet_public-employment-services_en_0.pdf
- Avrupa Komisyonu (2017c). *Assessment report on PES capacity: 2017*.
Lüksemburg: Yayın Ofisi
<https://publications.euroopa.eu/en/publication-detail/-/publication/7f2b39a6-0184-11e8-b8f5-01aa75ed71a1>
- Avrupa Komisyonu; Ecorys; Danish Technological Institute (2016). *The impact of ICT on job quality: evidence from 12 job profiles. An intermediate report from the study ICT for work: digital skills in the workplace: SMART 2014/0048*. Contract 30-CE-0676076/00-14.
<http://eskillsjobsspain.com/wp-content/uploads/2016/06/TheimpactofICTonjob.pdf>
- Eurostat (2011). *Adult education survey [database]*. <https://circabc.europa.eu/faces/jsp/extension/wai/navigation/container.jsp>
- Kureková, L.; Haita, C.; Beblavý, M. (2013). *Being and becoming low-skilled: a comprehensive approach to studying low-skillness*. NEUJOBS çalışma raporu; Sayı 4.3.1. https://www.academia.edu/23527945/Being_and_Becoming_Low-Skilled_A_Comprehensive_Approach_to_Studying_Low-Skillness
- Kureková, L. ve ark. (2013). *Demand for low- and medium-skilled workers across Europe: between formal qualifications and non-cognitive skills*. NEUJOBS çalışma raporu; Sayı 4.3.3. http://biblioteka-krk.ibe.edu.pl/opac_css/doc_num.php?explnum_id=592
- OECD (2016a). *Skills matter: further results from the survey of adult skills*. Paris: OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264258051-en>
- OECD (2016b). *Skills for a digital world*. Policy brief on the future of work. Paris: OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/5jlwz83z3wnw-en>

Veri kaynakları

- Avrupa Komisyonu İstihdam Genel Müdürlüğü. *LMP expenditure by type of action: summary tables* [veri tabanı: lmp_expsumm]. https://webgate.ec.europa.eu/empl/redisstat/databrowser/view/LMP_EXPSUMM/default/table?category=lmp_expend
- Eurostat (a). *European Union Labour Force Survey (EU LFS)* [database: anonymised microdata for research]. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/microdata/lfs>
- Eurostat (b). *Community Statistics on Information Society (CSIS)* [database: anonymised microdata for research]. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/microdata/community-statistics-on-information-society>
- Eurostat (c). *Labour market policy* [database: lmp_riru] https://ec.europa.eu/employment_social/employment_analysis/lmp/lmp_esms.htm
- Eurostat (d). *Participation rate in education and training by sex* [veri tabanı: trng_aes_100, YEA 2016]. http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=trng_aes_100&lang=en
- Eurostat (e). *Participation rate in education and training by age* [veri tabanı: trng_aes_101, YEA 2016]. http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=trng_aes_101&lang=en
- Eurostat (f). *Participation rate in education and training by educational attainment level* [veri tabanı: trng_aes_102, YEA 2016]. http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=trng_aes_102&lang=en
- Eurostat (g). *Participation rate in education and training by labour status* [veri tabanı: trng_aes_103, YEA 2016]. http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=trng_aes_103&lang=en
- OECD (a). *PIAAC 2012: public-use files (anonymised microdata)* [database]. <http://www.oecd.org/site/piaac/>
- OECD (b). *PIAAC 2015: public-use files (anonymised microdata)* [database]. <http://www.oecd.org/site/piaac/>

İlave Kaynaklar

- Arthur, W.J. ve ark. (1998). Factors that influence skill decay and retention: a quantitative review and analysis. *Human performance*, 11. Cilt, 1. Sayı, s. 57-101.
- Autor, D.H.; Dorn, D. (2009). *Inequality and specialisation: the growth of low-skill service jobs in the United States*. IZA tartışma raporu; Sayı 4290. <http://ftp.iza.org/dp4290.pdf>
- Autor, D.H. ve ark. (2003). The skill content of recent technological change: an empirical exploration. *Quarterly journal of economics*, 118. Cilt, 4. Sayı, s. 1279-1333. <http://www.frbsf.org/economic-research/files/alm-skillcontent-qje.pdf>
- Cedefop (2015). *Matching skills and jobs in Europe: insights from Cedefop's European skills and jobs survey*. Lüksemburg Avrupa Birliği Yayın Ofisi. <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/8088>
- Avrupa Birliği Konseyi; Avrupa Konseyi (2010). *The Bruges communiqué*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52014DC0030>
- Desjardins, R.; Warnke, A. (2012). *Ageing and skills: a review and analysis of skill gain and skill loss over the lifespan and over time*. OECD eğitim çalışma raporları, Sayı 72. <http://dx.doi.org/10.1787/5k9csvgw87ckh-en>
- Dickerson, A.; Green, F. (2004). The growth and valuation of computing and other generic skills. *Oxford economic papers*, 56. Cilt, 3. Sayı, s. 371-406.
- Avrupa Komisyonu (2008). *New skills for new jobs: anticipating and matching labour market and skills needs*. Komisyon personeli çalışma belgesi. SEC(2008) 3058. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008SC3058&from=EN>
- Goldring, I.; Yamina, G. (2013). *Addressing over-qualification of skilled immigrants in the European Union: situations and approaches from the local level*. Realise project. <https://realise2020.files.wordpress.com/2011/09/realise-final-publication-for-partners.pdf>
- Heckman, J.J. ve ark. (2006). The effects of cognitive and non-cognitive abilities on labour market outcomes and social behaviour. *Journal of labour economics*, 24. Cilt, 3. Sayı

- Wessell A. (2013). We can work it out: the impact of technological change on the demand for low-skill workers. *Scottish journal of political economy*, 51. Cilt 51, 5. Sayı, s. 581-608.
- Morrison Gutman, L.; Schoon, I. (2013). *The impact of non-cognitive skills on outcomes for young people*. London: Institute for Education, University of London.
- Nelson, M. (2010). The adjustment of national education systems to a knowledge-based economy: a new approach. *Comparative education*, 46. Cilt, 4. Sayı, s. 463-486.
- Smits, W.; Zwick, T. (2004). Why do business service firms employ fewer apprentices? A comparison between Germany and the Netherlands. *International journal of manpower*, 25. Cilt, 1. Sayı, s. 36-54.
- Steedman, H.; McIntosh, S. (2001). Measuring low skills in Europe: how useful is the ISCED framework? *Oxford economic papers*, 53. Cilt, 3. Sayı, s. 564-581.

EK 1.

OECD PIAAC kapsamında yer almayan ülkelerde bilişsel becerilerin düşük seviyede olmasına ilişkin değerlendirme

A1.1. Yöntemsel yaklaşım

PIAAC anketinin AB-28+ bölgesinin tamamını kapsamaması nedeniyle PIAAC'ta yer almayan ülkelerde (BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, NO, PT, RO) bilişsel beceri düzeyi düşük seviyedeki nüfus payı, artık pay olarak tahmin edilmiştir.

Bu eksik değerlerin tahmininde hem bu ülkelerdeki nüfusun yapısına ilişkin Eurostat İş Gücü Anketi'den elde edilen bilgiler, hem de düşük seviyede bilişsel becerilerin görülme sıklığı ile PIAAC verilerinde bu nüfus kesiminde gözlemlenen nüfus yapısı arasındaki korelasyonlar kullanılmıştır:

(a) Anketin gerçekleştirildiği ülkelere dair PIAAC verilerini temel alan bir olasılık modeli ile tahminlerde bulunularak nüfusun 25 ila 64 yaş arasındaki (AT ve DE için 25 ila 65) bireylerden oluşan bir alt örnekleminde, eğitim düzeyi düşük seviyede olanlar, temel mesleklerde çalışanlar ve dijital becerileri düşük seviyede olanlar (kişilerin kendi bildirdikleri bir değişken olarak, bilgisayar kullanma deneyimine olup olmaması durumu üzerinden) hariç tutularak, bilişsel becerilerin düşük seviyede olması (sözel ve/veya sayısal beceriler bakımından) ihtimali değerlendirilmiştir. Bilişsel beceri düzeyinin düşük seviyede olması cinsiyet, yaş, eğitim durumu (orta veya yüksek düzey), örgün ve yaygın eğitim-öğretime katılma durumu, uyruk ve çalışma durumu gibi düşük bilişsel beceriler ile bağıntılı bir dizi kukla değişken ile ilişkilendirilmiştir. Modelin özellikleri Eurostat İş Gücü Anketi'nde de yer alan açıklayıcı değişkenler ile sınırlandırılmıştır. Bunun

ardından probit modelin içerdği bağımsız değişkenlerin marjinal etkileri hakkında tahminlerde bulunulmuştur:

(b) İş Gücü Anketi (LFS) 2016 mikroverileri kullanılarak PIAAC çalışmasında dikkate alınan alt örnekleme mümkün olduğunca benzer bir nüfus alt örnekleme seçilmiştir. Bu alt örneklem 25 ila 64 yaş arasında olup eğitim düzeyi düşük seviyede olmayan veya temel mesleklerde çalışmayan kişilerden oluşmaktadır. İş Gücü Anketi'nden alınan alt örneklemelerde bilgisayar kullanma deneyimine sahip olmayan kişiler de yer almaktadır; zira anket kapsamında bilgisayar becerilerine ilişkin bilgi yer almamaktadır. Bu bakımdan, İş Gücü Anketi'nin alt örneklemini oluşturan nüfus yapısı, PIAAC kapsamında analizi gerçekleştirilen alt örneklemden temelde farklılıklar göstermektedir. Bu farklılık, tahminlerde bilişsel beceri düzeyinin düşük seviyede görülme sıklığının olduğundan fazla çıkmasına yol açabilir:

(c) İş Gücü Anketi alt örnekleminde faydalanılarak probit modelde (a) adımında kullanılan bağıli değişkenlerin (cinsiyet, yaş, çalışma durumu) ortalama değerleri hesaplanmıştır. Bütün değişkenler ikili değişken biçiminde ifade edildiğinden (0-1) ortalama değerlerin de alt örnekleme gözlemlenen oranlar ile örtüştüğü görülmektedir (örneğin, "kadın" değişkeni için 0.3 değeri, alt örneklemin %30'unun kadınlardan oluştuğunu göstermektedir). Örgün ve yaygın eğitim ve öğretim ile uyruk değişkenleri değerlendirilirken, bu iki değişken ile ilgili bilgilerin iki ankette (PIAAC ve LFS) farklı olması sebebiyle birtakım istatistiki yaklaşımlardan faydalanılmıştır ⁽⁴²⁾.

(d) PIAAC mikro verileri üzerinden değer tahmini gerçekleştirilen marjinal etkiler, düşük bilişsel becerilere sahip, 25 ila 64 yaş arasındaki nüfusun artık payının tahmin edilmesi amacıyla EU-28+ ülkelerinin her birinde İş Gücü Anketi alt örnekleme için gözlemlenen değişkenlerin ortalama değerlerini içeren bir matrise yerleştirilerek elde edilen sonuçlar toplanmıştır.

Tablo A1.1'de ele alınan bu iki yaklaşım ile elde edilen sonuçlar ve tahmin hataları gösterilmektedir. Sütun 2'de ankete dahil edilen ülkelere dair PIAAC verileri üzerinden hesaplanan paylara yer verilmiştir. Sütun 3'te tahmini değerler belirtilmektedir. Sütun 5'te ise bu tahmini değerlere ilişkin hata payları gösterilmiştir.

(41) PIAAC anketinde katılımcıların son 12 ay içerisindeki örgün/yaygın eğitim bilgileri kullanılırken, İş Gücü Anketinde ise son 4 haftalık veriler esas alınmıştır. PIAAC'de yabancı uyruklulara dair veri tahminlerinde İş Gücü Anketi'nde yer alan ülke dışında olanlara ilişkin verilerden yararlanılmış olup vatandaşlığa dair veriler kullanılmıştır.

Sütun 5 ve 6'da sunulan, tahminlerin ortalama kare hatası (MSPE) değerlerinden görülebileceği gibi, uygulanan tahmin yaklaşımı PIAAC anketine dahil olan ülkelerdeki oranların basit ortalamasının alınması yöntemi ile karşılaştırıldığında genel anlamıyla daha iyi bir performans elde edildiği söylenemez. Bu nedenle, PIAAC'ta yer almayan ülkeler için bilişsel beceri düzeyi düşük nüfusun artık paylarının tahmininde, anketin yapıldığı ülkelerde gözlemlenen oranların ağırlıklandırılmamış ortalaması alınmıştır.

Tablo A1. 1. Gözlemlenen ve tahmini oranlar, hatalar ve hata dağılımları

Ülke	Toplam 25 yaş ve üstü nüfusta görülme sıklığı			Hatalar	
	Gözlemlenen PIAAC	Öngörülen	Ağırlıklandırılmış ortalama	Öngörülen değerlerde hata	Ağırlıklandırılmamış ortalama hatası
AT	0.090	0.138		0.049	0.012
BE	0.074	0.112		0.038	0.028
BG	-	0.131	0.102		
CY	0.082	0.118		0.037	0.020
CZ	0.095	0.157		0.062	0.007
DE	0.127	0.143		0.017	-0.025
DK	0.093	0.106		0.014	0.009
EE	0.102	0.140		0.038	0.000
EL	0.153	0.120		-0.033	-0.051
ES	0.082	0.079		-0.003	0.020
FI	0.091	0.119		0.028	0.011
FR	0.128	0.109		-0.019	-0.026
HR	-	0.136	0.102		
HU	-	0.136	0.102		
IE	0.113	0.118		0.005	-0.011
IS	-	0.099			
BT	0.083	0.103		0.020	0.019
LT	0.127	0.139		0.012	-0.025
LU	-	0.121	0.102		
LV	-	0.149	0.102		
MT	-	0.063	0.102		
NL	0.053	0.108		0.055	0.049
NO	0.076	0.114		0.039	0.026
PL	0.147	0.150		0.003	-0.045
PT	-	0.063	0.102		
RO	-	0.136	0.102		
SE	0.090	0.114		0.025	0.012
SI	0.163	0.140		-0.023	-0.061
SK	0.058	0.157		0.099	0.044
BK	0.115	0.109		-0.006	-0.013
Ortalama (ağırlıklandırılmış)	0.102	0.121		0.022	0.000
Hata değişkenliği (varyans)				0.0009	0.0009
OÖHK*				0.0014	0.0009

Not: * Ortalama öngörü hatasının karesi.

Koyu yazılmış ülkelere (BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, PT, RO) ilişkin PIAAC verisi bulunmamaktadır. Bu nedenle ağırlıklandırılmamış ortalama hesaplanmıştır.

Kaynak: Eurostat Cedefop hesaplamaları, a [2016]; OECD a; b.

EK 2.

Ek tablolar

Tablo A2. 1. **Beceri düzeyi düşük seviyedeki nüfus (25 - 64), AB-28+ bölgesi (1000)**

Ülke	LFS 2016		CSIS 2015				PIAAC 2012; PIAAC 2015			
	Eğitim düzeyi düşük seviyede (A)	Nitelik gerektirmeyen meslekte çalışan eğitim düzeyi orta-yüksek seviyede (B)	Bilgi sayar düzeyini yok (C)	İnternet kullanımı düşük (D)	Temel dijital beceri düzeyinin altında (E)	Dijital beceri düzeyi düşük (D+E)	Problem çözme becerileri düşük seviyede (F)	Sözel beceri düzeyi düşük (G)	Sayısal beceri düzeyi düşük (H)	Bilişsel beceri düzeyi düşük (H)
AT*	744	179	421	584	1 017	1 601	709	771	711	955
BE*	1 490	238	486	716	1 572	2 288	712	534	494	649
BG	709	175	1 173	1 566	1 181	2 747	-	-	-	-
CY	94	26	115	129	152	281	-	68	88	105
CZ	387	185	482	804	1 559	2 363	1 152	732	766	1 025
DE*	6 275	1 664	2 125	3 664	9 589	13 253	8 906	8 431	8 628	10 713
DK	545	105	:	:	619	668	519	480	413	565
EE	80	32	37	55	179	234	164	102	107	139
EL	1 656	114	1 400	1 662	1 603	3 266	2 238	1 639	1 738	2 176
ES	10 684	731	3 686	4 366	7 371	11 737	-	7 718	8 501	9 914
FI	307	82	:	102	514	616	437	319	374	452
FR	7 515	1 469	2 506	4 314	10 249	14 563	-	7 612	9 681	10 880
HR	395	65	492	588	526	1 114	-	-	-	-
HU	900	212	808	1 164	1 392	2 556	-	-	-	-
IE	480	93	344	418	933	1 352	504	447	625	693
IS	37	4	:	-	-	-	-	-	-	-
BT	13 140	880	9 137	9 446	8 188	17 635	-	9 477	10 492	12 760
LT	83	93	312	379	367	745	618	271	316	381
LU	72	7	:	:	29	33	-	-	-	-
LV	99	76	130	151	330	481	-	-	-	-
MT	129	0	39	46	65	111	-	-	-	-
NL	1 939	182	270	440	1 879	2 319	1 452	1 194	1 304	1 546
NO	497	41	:	:	450	480	778	648	749	870
PL	1 793	746	4 820	6 122	6 838	12 960	5 988	4 423	5 355	6 292
PT	2 974	84	1 132	1 595	1 354	2 949	-	-	-	-
RO	2 580	384	3 065	4 860	3 617	8 477	-	-	-	-
SE	753	99	:	:	925	1 205	781	652	715	849
SI	148	29	201	277	297	574	387	324	330	400
SK	259	142	367	626	882	1 508	492	375	444	530
BK*	7 777	1 210	1 328	1 761	7 689	9 450	5 627	4 617	6 909	7 554

Not: (A) eğitim düzeyi düşük seviyede (ISCED 0-2; iki yıldan az süren 3c); (B) temel mesleklerde (ISCO 9) çalışan orta-yüksek eğitim düzeyinde (ISCED 4-8 ve iki yıldan fazla 3c); (C) hiç bilgisayar kullanmadığını belirten kişiler; (D) anket görüşmesinden en son üç ay önce internet kullanmış veya hiç internet kullanmamış olanlar; (E) son üç ay içinde internet kullanmış ve ankette yer alan bilgi, iletişim içerik oluşturma ve problem çözme olarak dört dijital yetkinlik alanından en fazla birinde faaliyette bulunmuş kişiler; (F) Yeterlilik Ölçeğinde yeterlilik puanı 241'in altında (OECD PIAAC'ın 1. seviyesinden 3. seviyesine kadar olan yeterlilik ölçeğinde 1. seviyenin altında); (G)/(H) sözel/sayısal yeterlilik puanı 226'nın altında (OECD PIAAC'ın 1. seviyesinden 5. seviyesine kadar olan yeterlilik ölçeğinde 1. seviyenin altında).

* 25 - 64 yaşları arasındaki yetişkin nüfus. * Sayısal ve sözel beceriler ve problem çözmeye bilgisi (PIAAC verisi) AT ve DE için 25 - 65 yaş arası nüfusu; Belçika verisi Flaman Bölgesi'ni ve Birleşik Krallık verileri İngiltere ve Kuzey İrlanda'yı ifade etmektedir.

(-) eksik veri (:) güvenilir olmayan veri.

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Tablo A2. 2. 25 - 64 yaşları arasındaki beceri türüne göre beceri düzeyi düşük seviyedeki nüfusun oranı, AB-28+ bölgesi (%)

Ülke	LFS 2016		CSIS 2015				PIAAC 2012; PIAAC 2015			
	Eğitim düzeyi düşük seviyede (A)	Nitelik gerektirmeyen meslekte çalışan eğitim düzeyi orta-yüksek seviyede (B)	Bilgisayar deneyimi yok (C)	İnternet kullanımı düşük (D)	Temel dijital beceri düzeyinin altında (E)	Dijital beceri düzeyi düşük (D+E)	Problem çözme becerileri düşük seviyede (F)	Sözel beceri düzeyi düşük (G)	Sayısal beceri düzeyi düşük (H)	Bilgisel beceri düzeyi düşük (H+I)
AT*	15.5	3.7	8.9	12.3	21.5	33.8	15.0	16.3	15.0	20.1
BE*	24.9	4.0	8.2	12.1	26.5	38.6	20.8	15.6	14.4	19.0
BG	17.8	4.4	29.0	38.7	29.2	67.9	-	-	-	-
CY	20.5	5.7	24.5	27.5	32.5	60.0	-	14.3	18.6	22.3
CZ	6.5	3.1	8.1	13.5	26.2	39.7	19.3	12.3	12.8	17.2
DE*	13.6	3.6	4.8	8.3	21.7	30.0	19.7	18.7	19.1	23.7
DK	18.5	3.6	;	;	21.2	22.9	17.7	16.4	14.1	19.3
EE	11.1	4.4	5.2	7.7	25.1	32.8	22.7	14.2	14.9	19.2
EL	28.2	1.9	23.6	28.0	27.0	55.1	37.3	27.3	29.0	36.3
ES	41.0	2.8	14.1	16.7	28.1	44.8	-	28.7	31.6	36.8
FI	10.8	2.9	;	3.7	18.4	22.1	15.5	11.3	13.2	16.0
FR	22.5	4.4	7.5	12.9	30.6	43.5	-	23.4	29.7	33.4
HR	17.3	2.8	21.7	25.9	23.2	49.0	-	-	-	-
HU	16.6	3.9	15.2	21.9	26.2	48.0	-	-	-	-
IE	19.2	3.7	13.9	16.8	37.6	54.4	20.6	18.3	25.6	28.4
IS	22.1	2.4	-	-	-	-	-	-	-	-
BT	39.9	2.7	27.6	28.5	24.7	53.2	-	28.9	31.9	38.9
LT	5.4	6.0	20.2	24.6	23.8	48.3	39.1	17.2	20.0	24.1
LU	22.0	2.1	;	;	12.1	13.8	-	-	-	-
LV	9.3	7.1	13.2	15.3	33.5	48.9	-	-	-	-
MT	54.7	0.2	16.6	19.6	27.9	47.6	-	-	-	-
NL	21.7	2.0	3.0	4.9	21.1	26.0	16.0	13.2	14.4	17.1
NO	18.0	1.5	;	;	16.5	17.6	14.8	12.3	14.2	16.5
PL	8.7	3.6	22.8	28.9	32.3	61.2	27.6	20.4	24.7	29.0
PT	53.1	1.5	20.2	28.5	24.2	52.6	-	-	-	-
RO	23.3	3.5	27.3	43.3	32.2	75.5	-	-	-	-
SE	14.9	2.0	;	;	18.6	24.3	16.6	13.8	15.2	18.0
SI	12.7	2.5	17.0	23.5	25.2	48.7	32.4	27.1	27.6	33.4
SK	8.1	4.5	11.5	19.7	27.8	47.5	15.7	11.9	14.1	16.9
BK*	23.0	3.6	4.2	5.6	24.4	30.0	19.7	16.2	24.2	26.4

Not: (A) eğitim düzeyi düşük seviyede (ISCED 0-2; iki yıldan az süren 3c); (B) temel mesleklerde (ISCO 9) çalışan orta-yüksek eğitim düzeyinde (ISCED 4-8 ve iki yıldan fazla 3c); (C) hiç bilgisayar kullanmadığını belirten kişiler; (D) anket görüşmesinden en son üç ay önce internet kullanmış veya hiç internet kullanmamış olanlar; (E) son üç ay içinde internet kullanmış ve ankette yer alan bilgi, iletişim içerik oluşturma ve problem çözme olarak dört dijital yetkinlik alanından en fazla birinde faaliyette bulunmuş kişiler;

(F) Yeterlilik Ölçeğinde yeterlilik puanı 241'in altında (OECD PIAAC'ın 1. seviyesinden 3. seviyesine kadar olan yeterlilik ölçeğinde 1. seviyenin altında); (G)/(H) sözel/sayısal yeterlilik puanı 226'nın altında (OECD PIAAC'ın 1. seviyesinden 5. seviyesine kadar olan yeterlilik ölçeğinde 1. seviyenin altında).

* 25 - 64 yaşları arasındaki yetişkin nüfus. * Sayısal ve sözel beceriler ve problem çözmeye bilgisi (PIAAC verisi) AT ve DE için 25 - 65 yaş arası nüfusu; Belçika verisi Flaman Bölgesi'ni ve Birleşik Krallık verileri İngiltere ve Kuzey İrlanda'yı ifade etmektedir.

(-) eksik veri (:) güvenilir olmayan veri.

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Tablo A2. 3. Beceri kazandırma potansiyeline sahip yetişkin nüfusa ilişkin (25 - 64) tahmini değer ve artış paylar, AB-28+ bölgesi (%)

Ülke	LFS 2016		CSIS 2015		PIAAC	Paylar toplamı	
	Eğitim düzeyi düşük seviyede (A)	Nitelik gerektirmeyen meslekte çalışan eğitim düzeyi orta-yüksek seviyede (B)	Bilgisayar kullanmamış ancak eğitim düzeyi yüksek, ISCO-9 yok (C)	Bilgisayar kullanmamış ancak eğitim düzeyi yüksek, ISCO-9 yok (D)	Bilisel beceri düzeyi düşük eğitim düzeyi yüksek, ISCO-9 yok, dijital beceri düzeyi düşük değil (E)	Düşük tahmin (A+B+C+E)	Yüksek tahmin (A+B+D+E)
AT*	15.5	3.7	0.9	9.2	9.0	29.1	37.3
BE*	24.9	4.0	0.2	8.0	7.4	36.5	44.2
BG	17.8	4.4	2.7	16.4	10.2	35.1	48.8
CY	20.5	5.7	2.6	16.2	8.2	36.9	50.5
CZ	6.5	3.1	0.7	9.1	9.5	19.9	28.2
DE*	13.6	3.6	0.5	10.1	12.7	30.4	39.9
DK	18.5	3.6	0.1	5.4	9.3	31.5	36.8
EE	11.1	4.4	0.2	7.2	10.2	26.0	32.9
EL	28.2	1.9	1.4	9.7	15.3	46.8	55.1
ES	41.0	2.8	0.4	5.7	8.2	52.5	57.7
FI	10.8	2.9	0.0	3.9	9.1	22.9	26.8
FR	22.5	4.4	0.3	9.7	12.8	40.0	49.4
HR	17.3	2.8	0.8	4.4	10.2	31.2	34.7
HU	16.6	3.9	0.8	9.6	10.2	31.6	40.4
IE	19.2	3.7	0.9	12.5	11.3	35.2	46.8
IS	22.1	2.4	0.1	0.2	10.2	34.7	-
LT	39.9	2.7	2.2	8.4	8.3	53.0	59.3
LU	5.4	6.0	1.9	10.4	12.7	25.9	34.5
LV	22.0	2.1	0.0	0.0	10.2	34.3	34.3
MT	9.3	7.1	1.4	12.8	10.2	27.9	39.3
NL	54.7	0.2	0.5	6.4	10.2	65.6	71.5
NO	21.7	2.0	0.4	6.3	5.3	29.4	35.4
PL	18.0	1.5	0.0	4.8	7.6	27.0	31.8
PT	8.7	3.6	1.9	13.6	14.7	28.9	40.6
RO	53.1	1.5	0.1	3.7	10.2	64.9	68.4
SE	23.3	3.5	1.7	16.9	10.2	38.6	53.8
SI	14.9	2.0	0.0	6.8	9.0	25.9	32.6
SK	12.7	2.5	0.9	7.6	16.3	32.3	39.1
UK	8.1	4.5	0.7	12.4	58	19.1	30.8
BK*	23.0	3.6	0.4	8.8	11.5	38.5	46.8
AB-28+	23.2	3.4	0.9	9.3	10.2	37.7	46.1
AB-28	23.3	3.4	0.9	9.4	10.3	37.8	46.3

Not: (A) eğitim düzeyi düşük seviyedeki kişilerin oranı (ISCED 0-2; iki yıldan az süren 3c); (B) temel mesleklerde çalışan eğitim düzeyi orta veya yüksek seviyedeki kişilerin oranı (ISCED 4-8 ve iki yıldan fazla süren 3) (ISCO 9); (C) eğitim düzeyi orta-yüksek seviyede, bedensel işlerde çalışmayan ve hiç bilgisayar kullanmamış kişilerin oranı; (D) orta-yüksek düzeyde eğitime sahip olup bedensel bir işte çalışmayan ve dijital beceri düzeyi düşük seviyedeki kişilerin oranı (düşük internet kullanımı veya düşük seviyede dijital yeterlilik); (E) eğitim düzeyi orta-yüksek seviyede ve bilgisayar becerilerine sahip olup fiziksel bir işte çalışmayan ve düşük sözel ve/veya sayısal beceri düzeyi düşük seviyede olanların oranı (sözel ve sayısal beceri puanı 226'nın altında - en fazla seviye 1).

* 25 - 64 yaşları arasındaki yetişkin nüfus. * Sayısal ve sözel beceriler ve problem çözmeye bilgisi (PIAAC verisi)

AT ve DE için 25 - 65 yaş arası nüfusu; Belçika verisi Flaman Bölgesi'ni ve Birleşik Krallık verileri İngiltere ve Kuzey İrlanda'yı ifade etmektedir. BG, HR, HU, IS, LU, LV, MT, PT, RO için düşük bilişsel becerilere sahip, eğitim düzeyi düşük seviyede veya temel mesleklerde çalışan kişiler arasında değerlendirmeye alınmamış nüfus artış payının, aynı payın PIAAC anketine katılan AB-28+ bölgesinde gözlemlenen ağırlıklandırılmamış ortalamasına eşit olduğu varsayılmıştır. AB-28+ ve AB-28 nüfus ağırlıklandırılmış ortalamaları.

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Tablo A2. 4. Beceri kazandırma potansiyeline sahip yetişkin nüfus tahmini (25 - 64), AB-28+ ülkeleri

Ülke	Toplam nüfus 25 - 64 (A)	Beceri kazandırma potansiyeline sahip nüfus tahmini (25 - 64) (%)		Beceri kazandırma potansiyeline sahip nüfusun tahmini (25 - 64) (1000)	
		Düşük tahmin (B1)	Yüksek tahmin (B2)	Düşük tahmin (A)*(B1)	Yüksek tahmin (A)*(B2)
AT*	4 808	29.1	37.3	1 397	1 794
BE*	5 982	36.5	44.2	2 185	2 646
BG	3 986	35.1	48.8	1 397	1 944
CY	460	36.9	50.5	170	232
CZ	5 937	19.9	28.2	1 179	1 677
DE*	46 071	30.4	39.9	13 999	18 402
DK	2 942	31.5	36.8	926	1 082
EE	720	26.0	32.9	187	237
EL	5 876	46.8	55.1	2 751	3 239
ES	26 075	52.5	57.7	13 679	15 046
FI	2 829	22.9	26.8	647	759
FR	33 393	40.0	49.4	13 363	16 496
HR	2 279	31.2	34.7	710	792
HU	5 407	31.6	40.4	1 707	2 182
IE	2 494	35.2	46.8	877	1 167
IS	169	34.7	34.8	59	59
BT	32 967	53.0	59.3	17 478	19 541
LT	1 551	25.9	34.5	402	534
LU	329	34.3	34.3	113	113
LV	1 065	27.9	39.3	297	418
MT	235	65.6	71.5	154	168
NL	8 922	29.4	35.4	2 627	3 156
NO	2 769	27.0	31.8	748	881
PL	20 648	28.9	40.6	5 962	8 381
PT	5 601	64.9	68.4	3 635	3 833
RO	11 097	38.6	53.8	4 287	5 974
SE	5 043	25.9	32.6	1 304	1 647
SI	1 170	32.3	39.1	378	457
SK	3 174	19.1	30.8	605	977
BK*	33 826	38.5	46.8	13 023	15 833
AB-28+	277 824	37.7	46.1	104 625	128 058
AB-28	274 886	37.8	46.3	103 994	127 301

Not: (A) ile Eurostat LFS 2016 mikro verilerinde gözlemlenen 25 - 64 yaşları arasındaki toplam yetişkin nüfus kastedilmektedir. Beceri kazandırma potansiyeline sahip tahmini nüfus (düşük ve yüksek tahmin), toplam yetişkin nüfus için tahmini oranların (düşük ve yüksek tahmin) çarpımı ile elde edilir (A*B1 ve A*B2).

Kaynak: Eurostat, a [2016]; Eurostat, b [2015]; OECD, a; b.

Beceri geliştirme ve yenileme yoluyla yetişkinlerin güçlendirilmesi

1. Cilt: Beceri geliştirme ve yenilemeye uygun yetişkin nüfus

Bu belge Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi'nin (CEDEFOP) mevcut becerileri geliştirme ve yeni beceriler kazandırma yoluyla yetişkinlerin güçlendirilmesine yönelik araştırmasının ilk cildidir. Araştırma kapsamında, örgün eğitim düzeyinin ötesinde dijital becerilerin, sözel ve sayısal becerilerin yanında beceri kaybı ve körelmesinin de dikkate alındığı geniş bir kavramsal çerçeve aracılığıyla beceri düzeyi düşük seviyedeki nüfusun büyüklüğü tahmin edilmekte; beceri düzeyi düşük seviyede olma riski en yüksek yetişkin alt gruplar da beceri boyutuna göre belirlenmektedir. beceri düzeyi düşük seviyedeki nüfusun büyüklüğünün daha iyi anlaşılması ve beceri kazandırma ve yenilemeye uygun, heterojen yetişkin grup içinde belirli hedef grupların dikkate alınması, bu çabalara en çok ihtiyaç duyan kimseler için etkili beceri kazandırma yollarının hazırlanması ve uygulanması açısından önemlidir.

CEDEFOP

European Centre for the Development
of Vocational Training